

*Wanneer is wat gebouwd of afgebroken in Dordrecht ?
Jaartallen van gebouwen, bruggen, huizen, poorten enz.
en onderaan Gebeurtenissen met de jaartallen*

24-12-2022

Onderwerp	Bestemming	Huidig adres	Gebouwd	Afgebroken	Bronnen *
Aardappelmarkt, eerder In Tsgravenstraet bij Sint Joest Capell of Achter bij Sint Joest	Straat	Aardappelmarkt	< 1487	nee	(baa)
Abattoir, Openbaar Slachthuis of Gemeentelijk Slachtbedrijf	Abattoir, slachthuis	Markettenweg 12	1906 1 aug	1985	(oud) (rad) 552_327427
Achterhuis	Woonhuis	Kleine Spuistraat 5A	1620	nee	(moz)
Adriaenstoren of Mr. Jan Adriaenstoren	Toren	Tussen Suikerstraat 11 en Prinsenstraat 18	1375 ca.	1619	(oud)
Adventkapel (1)	Evangelisatielokaal, later jeugdlokaal	Zuidendijk 15-17	1902	1967	(kad) (oud)
Adventkapel (2)	Kapel, nu woonhuis	Zuidendijk 15-17	1967	nee	(kad) (oud)
Aelbert Cuyp	Standbeeld	Aan het begin van de Vriesestraat	2006	nee	(aug)
Aert de Gelderstraat	Straat	Aert de Gelderstraat	1927	nee	(dal)
Alaerd van Wijngaerdentoren, Drenckwaertstoren, Kolsterstoren of Pompenstoren	Toren, later Pastorie	Kuipershaven 37	1375 ca.	1903	(aug)
Albatros	Basisschool	Douwe Aukesstraat 1-3	1958	nee	(moz)
Albert Schweitzer, locatie Dordwijk, eerder Merwedeziekenhuis	Ziekenhuis	Albert Schweitzerplaats 25	1989 dec	nee	(fri) (oud)
Algemeenen Nederlandschen Metaalbewerkerbond afdeling Dordrecht	Kantoorgebouw, later woonhuis	Ferdinand Bolsingel 169-171	1937 9 aug	nee	(oud)
Alloyse, Aloyze of Alloyzen	Hoeve, voorheen huis met buitenplaats	Zeedijk 10	1670 ca.	nee	(ros) (moz)
Alloypolder, Alloyzenvolder of Bovenpolder	Polder	Zuid-oost op het eiland	1652	nee	(reg) (fri) (ros) (oud)
Ambachtsschool	School, nu appartementencomplex	Reeweg Oost 123	1883 1 apr	nee	(reg)
Amicitia, eerder Wijers	Sociëteit, eerder winkel en MTS	Vlak 1	1862	nee	(aug)
Ammentoren, Rode toren, Katharinen Torn, Katheline Torn of Roon Toorn	Toren	Voorstraat hoek Torenstraat	< 1311	1616-1620	(baa) (oud)
Amstelwijck (1)	Buitenplaats met herenhuis en boerderij	Amstelwijckweg 2	1661	1866	(ros) (oud)
Amstelwijck (2) of Kleyn Amstelwijck	Herenhuis, later klooster, nu kantoor	Amstelwijckweg 2	1920	nee	(oud) (pro)
Amstelwijck-fietsbrug	Fietsbrug	In het verlengde van de Zeehavenlaan, over de A16	2004	nee	(oud)
Andreaskerk	Kerk	Jacob van Hecmskerckstraat 19	1963 25 sep	nee	(oud)
Appelhaven	Aanlegplaats voor schepen met appels	In de Wijnhaven, tussen Wijnbrug en Nieuwbrug	1282 ca.	nee	(fri) (moz) (baa)
Appeltonderhuisje	Pakhuisje, eerst brandspuit- en klapwakershuisje nu pottenbakkerij	Hof 3	< 1699	nee	(aug)
Apostolische kerk (1)	Kerk	Van Baerlestraat 130, hoek Brouwersdijk	1954 8 jul	2004	(oud)
Apostolische kerk (2)	Kerk	Van Baerlestraat 130, hoek Brouwersdijk	2005 26 jun	nee	(oud)
Apotheek De Witte, later De Grauw & Partners, daarna Fotolitho Dordrecht	Apotheek, daarna fotolithografie, in houten noodgebouw	Groenekruislaan 53 hoek Damstraat	1968	1992	(kad) (gra)
Archief of Gemeentearchief	Archiefgebouw, nu appartementencomplex	Stek 13	1915	nee	(moz) (oud) (dom)

Arend Maartenshof, eerder Jeruzalemsveld	Hofje met bewoning	Arend Maartenshof aan de Museumstraat	1625 1 okt	nee	<i>(baa) (sti) (reg) (oud)</i>
Arie Scheffer	Standbeeld	Scheffersplein	1862 8 mei	nee	<i>(reg) (sti)</i>
Arsenaal	Tuighuis van de kantonniers, t.b.v. het dagelijkse onderhoud van wegen en sluzen	Houttuinen 32	1795	nee	<i>(moz)</i>
Astoria	Bioscoop	Voorstraat 294	1919 7 mrt	1982 30 mrt afgebrand	<i>(aug) (reg)</i>
Atelier Henriette Kros (1)	Winkelhuis	Voorstraat 331	1612	1963	<i>(oud)</i>
Atelier Henriette Kros (2)	Winkelhuis	Voorstraat 331	1963	nee	<i>(oud)</i>
Augustijnenhof en Augustijnenklooster	Hof en klooster	Voorstraat 206-214, hoek Steegoversloot en Hof 15	1275 ca.	nee	<i>(moz) (jon) (oud)</i>
Augustijnenkamp	Straat	Augustijnenkamp	< 1403	nee	<i>(baa)</i>
Augustijnenkerk (1)	Kloosterkerk	Voorstraat 216	1280 ca.	1440-1450	<i>(moz) (oud)</i>
Augustijnenkerk (2)	Kloosterkerk	Voorstraat 216	1440-1450	1510 afgebrand	<i>(moz)</i>
Augustijnenkerk (3)	Kloosterkerk	Voorstraat 216	1518	1773	<i>(moz)</i>
Augustijnenkerk (4)	Kloosterkerk	Voorstraat 216	1776	nee	<i>(moz)</i>
Augustijnenkerk orgel	Orgel	In de Augustijnenkerk	1899 24 aug	nee	<i>(oud)</i>
Aula begraafplaats Essenhof	Aula	Nassauweg 200	1829	nee	<i>(moz)</i>
Avondzon, later genoemd Huize Avondzon, eerder Huize van Gijn	Villa, later bejaardenhuis	Johan de Wittstraat 158, noordelijke hoek Koningin Wilhelminastraat	1898	1969	<i>(aug) (gra)</i>
Avontuur, 't Avontuur	Horeca en woonhuis	Voorstraat 193	1901	nee	<i>(moz)</i>
Baanhoekbrug	Spoorbrug	Over de Beneden Merwede	1885	nee	<i>(fri) (sti)</i>
Baanhoekhaven	Haven	Baanhoekweg	1958	nee	<i>(fri)</i>
Baas	Dubbele Villa	Vrieseweg 155-157	1909	nee	<i>(gra)</i>
Badhuis (1e)	Badhuis, eerst woonhuis, nu atelier	Buiten Walevest 3	1869	nee	<i>(fri) (moz) (aug) (dal)</i>
Badhuis (2e)	Volksbadhuis	Spuiboulevard 9	1898 16 apr	1965	<i>(dal) (rad) 552_319446</i>
Badhuis (3e)	Volksbadhuis	Tegenover J.J.A. Gouverneurstraat 31	1922 18 aug	1984	<i>(mer) (rad) 552_302363</i>
Badhuis (4e), nu De Driesprong	Volksbadhuis, nu buurthuis	Bankastraat 10	1929 mei	nee	<i>(dal) (moz) (reg) (oud)</i>
Badhuis van Hotel Bellevue	Badhuis	Boomstraat 28	1870	1959	<i>(oud)</i>
Bagijngracht	Gracht	Langs de zuidkant van het Bagijnhof, van de Breestraat tot de Johan de Wittstraat	1281	1855	<i>(oud)</i>
Bagijnhof, eerder Begynen Straete of Begynenstraete	Straat	Bagijnhof	1285	nee	<i>(dal) (baa) (moz) (aug)</i>
Bakkerstoren of Bakkerswaakhuis	Toren	Kuipershaven hoek Aardappelmarkt	< 1545	> 1572	<i>(oud)</i>
Bakkerij van Asperen	Woonhuis met winkel	Vriesestraat 146	1771	nee	<i>(oud)</i>
Bakkerij van Herk	Woonhuis met kantoor, eerder bakkerij	Blauwpoortsplein 17	< 1708	nee	<i>(aug)</i>
Bakovenbouw v/h H.P. den Boer, nu Jumbo	Fabriek, nu supermarkt	Merwedestraat 50-54	1924	nee	<i>(kad)</i>
Baloe Beer	Café Restaurant	Wijnstraat 241	1925	nee	<i>(moz)</i>
Bavinckschool (IKC Dr. H. Bavinckschool)	Basisschool	Ferdinand Bolsingel 140	1925	nee	<i>(kad)</i>
Beaumont (1), Byamont, Beemont of Biamont	Suikerraffinaderij, later woonhuis met pakhuis	Wijnstraat 138-140	< 1380	1871	<i>(oud) (kad)</i>
Beaumont (2), Byamont, Beemont of Biamont	Woningcomplex, eerder woonhuis van Mr. Simon van Gijn	Wijnstraat 138-140	1871	nee	<i>(oud) (kad)</i>
Beeltjeshaven (1) of Beeldjeshaven	Binnenhaven, restant van rivier de Dubbel, later brede sloot	Langs de westkant van de Blekersdijk	1600 ca.	1898	<i>(gra) (dal)</i>
Beeltjeshaven (2) of Beeldjeshaven	Sloot	Langs de noordkant van de Albert Cuypsingel	1600 ca.	1873	<i>(gra) (dal)</i>
Beeltjeshaven (3) of Beeldjeshaven	Sloot	Langs de noordkant van de Nicolaas Maessingel	1600 ca.	1878	<i>(gra) (dal)</i>

Beerwijkhoeve	Pachthoeve, Hoeve, later Manege	Wieldrechtse Zeedijk 77 op het terrein van buitenplaats Kilsigt	< 1660	2012	(moz)
Begraafplaats Dubbeldam	Begraafplaats	Zuidendijk 270-272	1873	nee	(moz)
Begraafplaats Hervormde Kerk van Dubbeldam	Begraafplaats	Dubbelsteynlaan West 70	1825	1874	(moz)
Begijnhofspoort	Toegangspoortje voor het Oude Vrouwenhuis	Bij Hofstraat 5	1624	nee	(moz)
Bekkers	Dubbele Villa	Dubbeldamseweg Noord 52-54	1873	1932	(gra)
Belgracht (1), Spuigracht of Spui	Gracht	Belgracht, tussen Voorstraatshaven en Spuihaven	< 1700	1884 gedempt	(baa) (reg)
Belgracht (2), of Gedempte Belgracht	Doodlopend straatje, eerder gracht	Belgracht	1884	nee	(baa)
Bellevue (1), eerder Out-Enckhuysen en Nieuw Enckhuysen	Logementen	Boomstraat 37	1607	1792	(moz) (aug) (oud)
Bellevue (2)	Logement	Boomstraat 37	1792	1840	(moz) (aug) (oud)
Bellevue (3)	Hotel en restaurant	Boomstraat 37	1840	1892	(moz)
Bellevue (4), met nieuwe vleugel	Hotel en restaurant	Boomstraat 37	1892	nee	(oud)
Bellevue	Villa	Ongeveer Bellevuestraat 3	< 1832	1914	(gra)
Bellevuestraat	Straat	Bellevuestraat	1927	nee	(dal)
Benedenpolder	Polder	Oostelijk deel van Industrietrein Dordtsche Kil III	1819	nee	(moz)
Benthienkazerne	Kazerne van de Pontonniers	Buiten Walevest 74-121	1883	1989	(aug) (oud) (reg) (dor)
Benvenuta	Villa	Johan de Wittstraat 168	1883	1959	(gra)
Berckenrijs	Herenhuis				
Berckensteyn, daarvoor Brand, later Eras, of Boerendonck	Villa	Oranjepark 1, hoek Vrieseweg	1912	nee	(moz) (mer) (sti) (oud)
Berckespoort (1), Het groote Huys of Huis van de Lombarden	Monumentaal woonhuis	Voorstraat 224-228 en Nieuwstraat 12-24	< 1293	1530	(moz)
Berckespoort (2), Het groote Huys of Huis van de Lombarden	Monumentaal woonhuis, als privé eigendom	Voorstraat 224-228 en Nieuwstraat 12-24	1530	1783	(moz) (gra)
Berckespoort (3), Het groote Huys of Huis van de Lombarden	Monumentaal woonhuis, als stadseigendom, deels in gebruik geweest als Theatrum Anatomicum	Voorstraat 224-228 en Nieuwstraat 12-24	1783 mei	nee	(gra) (moz)
Beresteijn	Villa	Godfried Schalckensingel 29	1887	nee	(gra)
Bergen in Noorwegen	Pakhuis, later ketelhuis en drukkerij	Schrijversstraat 16-18	< 1800	nee	(gra)
Bergen op Zoom (1)	Woonhuis met winkel	Wijnstraat 16-20	1702	1914	(oud)
Bergen op Zoom (2)	Bedrijfspannd met woning van zeilmaker Johannes Cornelis Hageman	Wijnstraat 16-20	1914	nee	(moz) (kad)
Berckepad	Straat	Berckepad	1613	nee	(dal)
Berkenhof	Hoeve met woonhuis en koetshuis	Wieldrechtse Zeedijk 13	1660 ca.	nee	(moz)
Berthout Loenistoren (1), Maertenstoren, Ronde toren of Spaanse toren	Toren	Bleijenhoek	< 1450	< 1590	(oud)
Berthout Loenistoren (2), Maertenstoren, Ronde toren of Spaanse toren	Toren	Bleijenhoek	< 1590	1893	(oud)
Besje Bakkus of Elisabeth Backus	Pakhuis	Houttuinen 28, hoek Kerkstraat	1650 ca.	1979	(aug)
Bestedelingenhuis	Bejaardenhuis	Bagijnhof 19, hoek Johan de Wittstraat	1850 13 nov	1965 mei	(dal) (reg)
Bethlehemklooster of Cellezustersklooster, later Karremanshuis	Klooster en kerk, later stalling van paarden en berging van voertuigen	Tussen Lange Breestraat 22 en Raamstraat	< 1387	1874	(aug) (oud)
Beukenhof of Wijers	Villa	Samuël van Hoogstratensingel 87	1895	nee	(moz) (gra)
Beulstoren of Kleine Kaerskorff	Toren	Spuiboulevard 1-97E, fundamenten onder glas nog zichtbaar	1375 ca.	1816 11 nov	(oud) (moz) (dal)
Beurssteiger, eerder Waagsteiger of Steiger langs Scaerlaken	Steiger	Aan de Wijnstraat, langs het Scheffersplein	< 1322	nee	(oud)

Beverenburch (1), Dit is in Bevereburch, Dit is in Beverenburgh of In Beverenburch	Herenhuis of Herenhuis met pakhuis	Wijnstraat 127	< 1461	1556	<i>(oud)</i>
Beverenburch (2), Dit is in Bevereburch, Dit is in Beverenburgh of In Beverenburch	Herenhuis, familiehuis en dienstwoning	Wijnstraat 127		1556	nee <i>(moz) (lip) (dal)</i>
Beverschaap of Bever-Schaep	Herenhuis	Korte Engelenburgerkade 18		1658	nee <i>(moz) (fri)</i>
Beversteijn	Herenhuis	Cornelis van Beverenstraat 35		1900	nee <i>(gra)</i>
Bevertje of 't Bevertje, daarvoor Victoria	Eerst herenhuis, dan Hotel-Restaurant, daarna Café, nu restaurant	Johan de Wittstraat 49-51		1879	nee <i>(gra)</i>
Beverwijcksplein, eerder Stadsweide, Veld van Mars of Schuttersweide	Plein, eerder groot weiland	Beverwijcksplein		1783	nee <i>(oud) (dal)</i>
Bevrijdingsmonument van Hans Petri	Monument	Merwesteinpark		1952	nee <i>(moz)</i>
Biesbosch	Polder	Tussen Zeedijk, Oude Veerweg en Nieuwe Merwede		1926 okt	nee <i>(moz) (mer)</i>
Biesbosch, eerder Dordrecht	Scheepswerf	Maasstraat 11		1910	2000 <i>(fri) (dom)</i>
Biesboschhal tegenwoordig DordtYart	Hal scheepswerf	Maasstraat 11		1917	nee <i>(moz) (reg)</i>
Biesboschstraat, aanvankelijk Eerste en Tweede	Straat	Biesboschstraat		1900	nee <i>(oud)</i>
Bijbelhuis of Volle Evangelie	Winkel met woonhuis, voerst kruidenierszaak van H.M. Linders	Voorstraat 406-408, hoek Ruitenstraat		1895	nee <i>(kad)</i>
Bijzondere School voor Lager Onderwijs	Schoolgebouw	Museumstraat 67		1910	nee <i>(moz)</i>
Binnen Kalkhaven	Straat, kade	Binnen Kalkhaven	< 1698	nee <i>(baa)</i>	
Binnen Walevest, eerder Vest op het Nieuwwerk	Straat	Binnen Walevest	< 1620	nee <i>(baa)</i>	
Blaeuw Bolwerck, 't Blaeuw Bolwerck of 't Blaau Bolwerck	Rederijkantoor met directeurswoning	Bolwerk 2 - Merwekade 102		1916	nee <i>(reg) (moz)</i>
Blauwe Bolwerk	Bolwerk	Bolwerk hoek Merwekade		1616-1617	1864 <i>(reg) (moz)</i>
Blauwe Brug	Fietsbrug	Over het Wantij, tussen Wantijdijk en Kors Monster Pad		1984 ca.	nee <i>(gra)</i>
Blauwe Tunnel	Tunnel onder spoorlijn	Dubbeldamseweg Zuid, nabij de Begraafplaats		1995 27 okt	nee <i>(sti)</i>
Blauwpoort (1) of De Nyeuwe Poorte	Poort	Op het Blauwpoortsplein evenwijdig aan de Engelenburgerbrug		1544	1670 <i>(oud) (dal)</i>
Blauwpoort (2)	Poort met 2 woningen	Op het Blauwpoortsplein evenwijdig aan de Engelenburgerbrug		1672 feb	1910 <i>(oud) (aug) (dal) (pro)</i>
Blauwpoortsplein (1) of Vlak bij de Blauwpoort	Plein	Blauwpoortsplein	< 1797	1910	<i>(baa)</i>
Blauwpoortsplein (2)	Plein	Blauwpoortsplein		1910	nee <i>(dal)</i>
Bleijenhoek, eerder Nieuwe Dijk, Nieuwe Nieuwe Dijk, Schotsendijk, Rottendijk of Rottenkade	Straat	Bleijenhoek	< 1604	nee <i>(baa)</i>	
Bleijenhoek, nieuwe woningen	Woningen na sanering	In het Bleijenhoekgebied		1982	nee <i>(fri)</i>
Blekersdijk, eerst Bleekersdijkje of Bleekers Dijkje	Straat, eerst dijkje langs de Beeltjeshaven	Blekersdijk		1612	nee <i>(dal)</i>
Blekershuisje	Eenkamerwoning	Lenghenstraat		1750 ca.	nee <i>(aug)</i>
Blijenburg, Bliënborch, Blyenborch of Het Reuzenhuis	Herenhuis	Wijnstraat 237, Scheffersplein	< 1285	1744 okt	<i>(reg) (rad) 551_10266</i>
Blindeliengasthuissteeg, eerder deel van de Kromme Elleboog of Kist-Huijs-Straetje	Straat	Blindeliengasthuissteeg	< 1578	nee <i>(baa)</i>	
Blindeweg Buitenplaats	Buitenplaats met landhuis	Blindeweg t.h.v. de Spookkil		1659-1673	1755 <i>(ros)</i>
Bloemenbuurt	Buurt of wijkje	In de ronding van de spoorlijn naar Moerdijk		1905	nee <i>(dal)</i>
Boerman	Herenhuis, onderwijzerswoning	Godfried Schalckensingel 30		1900	nee <i>(gra)</i>
Bomhaven, eerder Bom	Haven	Aan de Bomkade		1490	nee <i>(baa) (fri)</i>

Bomkade, eerder Kaey Buyten de Vuijlpoot, Berchsche Kaey Buyten de Vuylpoorte of Beurskade	Straat en kade	Bomkade	< 1562	nee	<i>(baa)</i>
Bonifatiuskerk (1) eerder Haerlem	Pakhuis	Wijnstraat 117	1462	1826	<i>(dal)</i>
Bonifatiuskerk (2)	Kerk, nu Cultuurgebouw	Wijnstraat 117	1826 13 sep	nee	<i>(oud) (mer)</i>
Boogaerd (1)	Villa	Nicolaas Maessingel 242	1871	1913	<i>(gra)</i>
Boogaerd (1)	Villa	Nicolaas Maessingel 242	1913	1982 ca.	<i>(gra)</i>
Boogjes, eerder Vest bij Butkens Straet of Achter ander Stede Vest bijt Pelssers Straetgen	Straat	Boogjes	< 1454	nee	<i>(baa)</i>
Boogjes, nieuwe woningen	Woningen na sanering	Boogjes	1982	nee	<i>(fri)</i>
Boombrug (1), eerder Groote Brug of Brugge van Hanneken van Dort	Brug	Boomstraat	< 1284	1450	<i>(dal) (jon)</i>
Boombrug (2), eerder Groote Brug of Brugge van Hanneken van Dort	Brug	Boomstraat	1450	1617	<i>(dal) (jon) (aug)</i>
Boombrug (3) versmald en overwelfd met mastgat	Brug	Boomstraat	1617	1690	<i>(dal) (aug)</i>
Boombrug (4) draai	Brug	Boomstraat	1690	1859	<i>(dal)</i>
Boombrug (5) bascule	Brug	Boomstraat	1859	1959	<i>(dal) (dom)</i>
Boombrug (6) ophaal	Brug	Boomstraat	1959	nee	<i>(moz)</i>
Boonenpaadje	Wandelpad	Van Vlietweg tot Markettenweg	1782 ca.	1948	<i>(oud) (reg)</i>
Bordeaux, eerst Den Toelast	Pakhuis, eerst suikerraffinaderij, daarna wijnpakhuis	Wijnstraat 61-63	1750 ca.	nee	<i>(moz)</i>
Borren	Villa	Samuël van Hoogstratensingel 99	1904	nee	<i>(gra)</i>
Borsrocktoren of Borstrokentoren	Toren	Vest, iets ten zuiden van de Mariënbornstraat	< 1545	1609	<i>(oud)</i>
Boterbeurs (1), eerder Waalse en Engelse Kerk	Waalse kerk	Wijnstraat 158-160	1594	1635	<i>(oud)</i>
Boterbeurs (2), eerder Waalse en Engelse Kerk	Engelse kerk	Wijnstraat 158-160	1635	1841	<i>(oud)</i>
Boterbeurs (3), eerder Waalse en Engelse Kerk	Beursgebouw, later leeszaal, nu	Wijnstraat 158-160	1841	nee	<i>(diep) (fri) (sti)</i>
Boterbeurs uurwerk	Uurwerk	Op gebouw Boterbeurs	1551	nee	<i>(moz)</i>
Botermarkt (1)	Markt	Botermarkt	1841	1934	<i>(moz)</i>
Botermarkt (2)	Parkeerterrein	Botermarkt	1934	nee	<i>(moz)</i>
Botgenspoort (1), eerder Die Poerte van Buiken Strate of Butgens Poort	Poort	Tegenover de Botgensstraat aan de Boogjes	1375 ca.	1544	<i>(oud)</i>
Botgenspoort (2), eerder Die Poerte van Buiken Strate of Butgens Poort	Poort	Tegenover de Botgensstraat aan de Boogjes	1544	1603	<i>(oud)</i>
Botgenspoort (3), eerder Die Poerte van Buiken Strate of Butgens Poort	Poort	Tegenover de Botgensstraat aan de Boogjes	1603	1964	<i>(oud) (fri) (reg)</i>
Botgenssteiger, eerder Butkens Steegher, Bouen Steygart of Botgensstraamijger	Steiger	Voorstraat 397-399	< 1419	nee	<i>(oud)</i>
Botgenstoren	Toren	Tegenover de Botgensstraat aan de Boogjes	1375 ca.	1586	<i>(oud)</i>
Botgensstraat, eerder Butkensstraet, Botkensstrate, Heer Butkens-stege, Bouestraat of Botjesstraat	Straat	Botgensstraat	< 1393	nee	<i>(baa)</i>
Bothoff	Herenhuizen	Kasperspad 88-94	1913	nee	<i>(gra)</i>
Bouwlust (1)	Boerderij	Zuidendijk 302	1879	1924	<i>(moz)</i>
Bouwlust (2)	Boerderij	Zuidendijk 302	1924	nee	<i>(moz)</i>
Bouvy	Herenhuis	Wolwevershaven 20	1644	nee	<i>(aug)</i>
Braberhoeve	Hoeve met woonhuis en schuur	Rijksstraatweg 138	1867	nee	<i>(moz)</i>
Brand	Twee dubbele villa's	Oranjepark 3-9	1917	nee	<i>(gra)</i>

Brandenburg	Herenhuis met 2 torens	Wijnstraat 203 ca.	1250 ca.	1575 ingestort door aard- beving	<i>(dal) (oud)</i>
Branderhorst (1)	Winkel met bovenwoning	Voorstraat 199-201	1891	1918	<i>(moz)</i>
Branderhorst (2)	Winkel met bovenwoning	Voorstraat 199-201	1918	1968	<i>(moz)</i>
Branderhorst (3)	Winkel met bovenwoning	Voorstraat 199-201	1968	nee	<i>(moz)</i>
Brandweerkazerne (1)	Fabrieksgebouw	Vest 58	1900 sep	1928 feb	<i>(aug)</i>
Brandweerkazerne (2)	Brandweerkazerne	Vest 58	1928 feb	1975	<i>(aug)</i>
Brandweerkazerne (3)	Constructiebedrijf, nu Werkplaats met	Vest 58	1975	nee	<i>(aug)</i>
Breedveld	Herenhuis	Kasperspad 97	1894	1985 ca.	<i>(gra)</i>
Breedveld Bakkerij (1)	Herenhuis, later woonhuis met winkel	Nieuwstraat 87	1715 ca.	1975 ca.	<i>(oud)</i>
Breedveld Bakkerij (2)	Woonhuis met winkel	Nieuwstraat 87	1975 ca.	nee	<i>(oud)</i>
Broodgang	Smal straatje of steeg	Vriesestraat, tussen nr. 134 en 144	< 1713	nee	<i>(aug)</i>
Brouwer (1)	Woonhuis met stal	Kuipershaven 160-162	< 1832	1894	<i>(gra) (kad)</i>
Brouwer (2)	Woonhuis met pakhuis met werkplaats	Kuipershaven 160-162	1894	1929	<i>(gra) (kad)</i>
Brouwer (3)	Woonhuis met pakhuis met werkplaats	Kuipershaven 160-162	1929	nee	<i>(gra) (kad)</i>
Brouwersdijk	Straat, eerder dijk	Brouwersdijk	1603	nee	<i>(oud)</i>
Brugwachtershuisje (1)	Kiosk	Lange Geldersekaade 1, bij de Leuvebrug	1937	1948	<i>(moz) (aug)</i>
Brugwachtershuisje (2)	Atelier	Lange Geldersekaade 1, bij de Leuvebrug	1948	1963	<i>(aug)</i>
Brugwachtershuisje (3)	Trafostation	Lange Geldersekaade 1, bij de Leuvebrug	1963	nee	<i>(aug)</i>
Brugwachterswoningen, 2 woningen aan elkaar	Brugwachterswoningen	Merwedestraat 1-3, bij de Prins Hendrikbrug	1910	nee	<i>(moz) (gra)</i>
Bruins	Hrenhuis	Nicolaas Maessingel 201	1903	nee	<i>(gra)</i>
Bronswijk (1), Bronswijk, Brunswijk, Bronswijk, Bruijnswijk of Bruijnswijk	Pakhuis, later boekbinderij	Nieuwe Haven 9-10	1690	1980	<i>(aug) (oud)</i>
Bronswijk (2)	Appartementen	Nieuwe Haven 9-10	1980	nee	
Buiten Kalkhaven, eerder Buyten-kaye of Buijte-kaije	Straat en kade	Buiten Kalkhaven	< 1698	nee	<i>(baa)</i>
Buiten Walevest, eerder Nieu te maken Kaaij Agter de Walevest langs de Reviere, Stadsvest, Nieuwe Uijtlekkinge, Nieuwe Plantagie, Walevest of de Walevest op de Buite Kant	Straat en kade	Buiten Walevest	1704 ca.	nee	<i>(baa) (aug)</i>
Buitenhof, of 'Kasteel' Buitenhof	Woonwijkje	Piersonstraat	2008	nee	<i>(gra)</i>
Buitenlust (1)	Watertoren	Kromme Zandweg 80	1916	2003	<i>(sti) (moz)</i>
Buitenlust (2)	Hotel en restaurant	Kromme Zandweg 80	2003	nee	<i>(sti)</i>
Buitenrust	Boerderij, later buiten- plaats met herenhuis	Nieuweweg, voorheen de Achterweg	1603-1611	1840	<i>(ros)</i>
Buitenschool	School	Tussen Vrieseweg en Oranjepark, op het terrein van Villa Nova	1929 20 nov	1989	<i>(oud) (rad)</i> 552_328407
Burgemeester de Raadtsingel, eerder Parallelweg	Straat	Burgemeester de Raadtsingel	1871	nee	<i>(dal)</i>
Burgemeesters woning	Woonhuis	Samuël van Hoogstratensingel 80	1952	nee	<i>(kad) (rad)</i> 1323_3320
Burgeravond- en Ambachtschool	Ambachtschool	Kromhout	1894	1989	<i>(dor) (kad)</i>
Busch Modehuis, nu Jac. Hensen	Winkelpand met kantoren	Visstraat 27, hoek Lange Breestraat	1919	nee	<i>(moz)</i>
C.J.M.V. gebouw Eben Haëzer, nu gebouw Syndion	Verenigingsgebouw, nu vergader- en ontmoetingsplaats	Burgemeester de Raadtsingel 23	1927 9 jul	nee	<i>(moz) (mer)</i>
C&A Brenninkmeyer	Winkelpand	Bagijnhof 46	1929	nee	<i>(moz)</i>
Café Huijskens	Koffiehuis en café met bovenwoning, eerder herenhuis, nu woonhuis	Groothoofd 5	1700	nee	<i>(gra) (aug)</i>
Café St. Joris	Café met bovenwoningen, eerst	Kromhout 86	1920	nee	<i>(kad) (moz)</i>
Café Tante Teun (1), daarvoor het Zwarte Schaap	Herenhuis	Voorstraat 237, hoek Grote Appelsteiger	1488-1490	1612	<i>(moz)</i>

Café Tante Teun (2), daarvoor het Zwarte Schaap	Herenhuis met café	Voorstraat 237, hoek Grote Appelsteiger	> 1612	nee	(moz)
Cannemanspolder	Polder	Ten zuiden van de Wieldrechtse Zeedijk en ten westen van de Oude Veerweg	1803	nee	(oud) (moz)
Calvijn kerk	Kerk	Kromhout 149-151	1866 9 sep	nee	(oud)
Casa Cara	Villa	Johan de Wittstraat 130, hoek Cornelis de Wittstraat	1880	1962	(gra)
Catharijnepoort, Sint Catharinepoort, Catharinapoort of Katrijnenpoort	Waterpoort	Korte Engelenburgerkade hoek Hooikade 1	1652	nee	(oud) (baa) (aug) (moz) (dal)
Christelijk Gereformeerde kerk	Kerk met kosterswoning	Hoek Nicolaas Maessingel 192 en Dubbeldamseweg Noord 1	1921 7 apr	nee	(aug) (moz) (oud)
Christelijk Lyceum, nu Insula College	School met conciërgewoning	Halmaheiraplein 5, Meerkoetstraat 52	1957	nee	(kad)
Cinema The Movies (1), als Sint Clara in Jeruzalem, Clarissenklooster	Klooster	Nieuwstraat hoek Augustijnenkamp	1496	1579	(oud)
Cinema The Movies (2), als Latijnse School	Schoolgebouw	Nieuwstraat hoek Augustijnenkamp	1579	1635	(moz) (oud) (reg)
Cinema The Movies (3), als Latijnse/Illustre School	Schoolgebouw	Nieuwstraat hoek Augustijnenkamp	1635	1853	(moz)
Cinema The Movies (4), als Gymnasium	Schoolgebouw	Nieuwstraat hoek Augustijnenkamp	1853	1864	(moz)
Cinema The Movies (5), als H.B.S.	Schoolgebouw	Nieuwstraat hoek Augustijnenkamp	1864	1910	(fri) (moz)
Cinema The Movies (6), daarvoor als School voor Bijzonder Onderwijs	Bioscoop	Nieuwstraat hoek Augustijnenkamp	1910	nee	(moz)
Clara en Mariahof	Hofje met bewoning, gebouwd door koekbakker Marinus Kemp	Clara en Maria Hof, aan de Vrieseweg tussen de nummers 107 en 113	1880	nee	(aug) (fri) (moz) (kad)
Clesz (1)	Herenhuis	Nieuwe Haven 33	1595	1727	(aug)
Clesz (2)	Herenhuis	Nieuwe Haven 33	1727	1873	(aug) (kad)
Clesz (3)	Herenhuis	Nieuwe Haven 33	1873	nee	(aug) (kad)
Colombijn	Herenhuizen	Van Strijpsingel 508-522	1897-1898	nee	(gra)
Combibad (1)	Openlucht zwembad	Karel Lotsyweg	1972	1990	(gra) (oud)
Combibad (2), als Aquapulca	Overdekt zwembad	Karel Lotsyweg	1990 okt	2010 jun	(gra) (oud) (dom)
Coninck van Enghelant (1), van hout met stenen zijmuren	Herenhuis	Voorstraat 182-184	1375 ca.	1500 ca.	(moz)
Coninck van Enghelant (2), van steen	Herenhuis	Voorstraat 182-184	1500 ca.	1626	(moz)
Coninck van Enghelant (3), met nieuwe gevel	Herenhuis	Voorstraat 182-184	1626	1910	(moz) (lip)
Coninck van Enghelant (4), gerestaureerd en v.z.v. oorspronkelijke gevel uit 1626	Herenhuis	Voorstraat 182-184	1910	1997	(moz)
Coninck van Enghelant (5), gerestaureerd	Winkel met appartementen	Voorstraat 182-184	1997	nee	(moz)
Cornelis de Witt Gymnasium	Schoolgebouw	Beverwijksplaats 8	1880 1 sep	1988	(reg) (dor) (rad) 552_302661
Cornelis de Wittstraat, eerder Achter 's Lands Werf en Eerste Singel	Straat	Spuiboulevard, eerder Cornelis de Wittstraat	1640	nee	(dal)
Couwenoot toren	Toren	Suikerstraat 9	1375 ca.	1617	(oud)
Crabbehof	Winkelcentrum	Van Oldenbarneveltplein	1964 24 apr	nee	(reg) (oud)
Crabbehof	Woonwijk	Ten oosten van de woonwijk Wielwijk	1958	nee	(reg) (fri) (oud)
Crabbehoff (1) of Schouwenhof	Buitenplaats en hofstede met kasteel-boerderij	Talmaweg 10, op de plaats van het vroegere klooster Heysterbach	1628	1808 12 apr afgebrand	(moz) (ros) (oud) (reg)
Crabbehoff (2), woonhuis als kasteeltje weer opgebouwd	Buitenplaats en hofstede met kasteel-boerderij	Talmaweg 10, op de plaats van het vroegere klooster Heysterbach	1857	1913	(moz) (reg)

Crabbehoff (3), gerenoveerd	Buitenplaats en hofstede met kasteel-boerderij	Talmaweg 10, op de plaats van het vroegere klooster Heysterbach	1913	nee	<i>(oud) (reg)</i>
Crabbesteijn (1)	Hoeve	Zuidendijk 331A	1660-1663	1891 brand	<i>(aug)</i>
Crabbesteijn (2)	Hoeve	Zuidendijk 331A	1892	nee	<i>(aug)</i>
Cranenborch (1)	Herenhuis	Wijnstraat 110-112	1640 ca.	1724	<i>(oud)</i>
Cranenborch (2)	Herenhuis	Wijnstraat 110-112	1724	1962	<i>(moz) (oud)</i>
Cranenborch (3) met gevelsteen 'Embda'	Herenhuis	Wijnstraat 110-112	1962	nee	<i>(oud) (rad)</i> 552_315072
Crayestein of Crayenstein	Kasteel, Waterburcht	Derde Merwedehaventerrein, Baanhoekweg	1250 ca.	1421 nov	<i>(wik) (reg)</i>
Crimpert Salm, inde Steur (1)	Woonhuis	Visstraat 3	1608	1898	<i>(moz) (oud)</i>
Crimpert Salm, inde Steur (2)	Restaurant De Crimp	Visstraat 3	1898	nee	<i>(oud)</i>
Crispijn of Krispijn	Herberg en uitspanning	Brouwersdijk 432, hoek Krijpspijnseweg 285	< 1747	1923	<i>(kad) (rad)</i> 551_30358
Cronenburch (1)	Herenhuis	Wijnstraat 134	< 1485	1906	<i>(oud)</i>
Cronenburch (2)	Woonhuis met museum, later kantongerecht, nu woningcomplex	Wijnstraat 134	1906	nee	<i>(moz) (wil)</i>
Cruijskerke te Wolbrantskerke (1), van hout	Kapel met begraafplaats	Amnesty Internationalweg 5	1028	1278	<i>(oud) (reg)</i> <i>(moz)</i>
Cruijskerke te Wolbrantskerke (2), van baksteen met toren	Kapel met begraafplaats	Amnesty Internationalweg 5	1278	1404 of 1421	<i>(oud)</i>
Cruijssenburg (1) of Cruysenborch, Cleyn, Middel of Groot Cruysenborch	Herenhuis	Grotekerksplein 5, hoek Kerkstraat	1531	1649	<i>(oud)</i>
Cruijssenburg (2) of Cruysenborch, Cleyn, Middel of Groot Cruysenborch	Herenhuis, pakhuis	Grotekerksplein 5, hoek Kerkstraat	1649	1813 ingestort	<i>(oud)</i>
Cruijssenburg (3) of Cruysenborch, Cleyn, Middel of Groot Cruysenborch	Herenhuis, drukkerij	Grotekerksplein 5, hoek Kerkstraat	1813 ca.	1966	<i>(oud) (aug)</i>
Cruijssenburg (4) of Cruysenborch, Cleyn, Middel of Groot Cruysenborch	Herenhuis, drukkerij	Grotekerksplein 5, hoek Kerkstraat	1966	nee	<i>(aug)</i>
D.M.I. schoorsteen	Schoorsteen	Kromhout 65	1931	nee	<i>(moz)</i>
d' Escury	Villa	Burgemeester de Raadtsingel 93	1883	1990	<i>(gra)</i>
d' Exter of De Exter (1)	Woonhuis	Grote Spuistraat 3	1651	1956	<i>(oud)</i>
d' Exter of De Exter (2), later 't Lam	Woonhuis met winkel	Grote Spuistraat 3	1956	nee	<i>(oud)</i>
Dam in rivier de Dubbel	Dam	Ter hoogte van het huidige Gezondheidspark	1273	nee	<i>(reg) (moz)</i>
Damiatebolwerk, eerder Oostenburch en Blaeu Bolwerck	Bolwerk	Aan de monding van de Wolwevershaven	1609	1856	<i>(baa) (dal)</i>
Damiatebrug (1), of Galgebrug	Stadsbrug	Over de Wolwevershaven	1639	1663	<i>(baa) (dal)</i>
Damiatebrug (2), of Galgebrug	Stadsbrug	Over de Wolwevershaven	1663	1854	<i>(dal) (dom)</i>
Damiatebrug (3)	Stadsbrug	Over de Wolwevershaven	1854	1855 ingestort	<i>(dal) (fri)</i> <i>(dom)</i>
Damiatebrug (4), dubbele ophaalbrug	Stadsbrug	Over de Wolwevershaven	1857	nee	<i>(dal)</i>
Darbistenkerk	Lokaal voor godsdienstige	Beverwijksplaats, achter Matthijs Balenstraat 1	1885	1973	<i>(oud)</i>
De Beurs	Café	Tolbrug 7-9	1880 ca.	nee	<i>(moz)</i>
De Bijl	Herberg	Steegeversloot 97	1605	nee	<i>(dal)</i>
De Blauwe Leeuw	Handelsgebouw	Gravenstraat 5	1671	nee	<i>(moz) (aug)</i>
De Blauwen Kan	Herberg, nu woonhuizen	Zuidendijk 307-309	1852	nee	<i>(kad) (oud)</i>
De Boei, de Oude Boei	Kerk, later buurthuis	Zuidendijk 211A, eerder Boeierstraat	1962 26 sep	nee	<i>(oud)</i>
De Boei	Clubhuis, buurthuis, later sportschool	Sportlaan 1	1978	nee	<i>(rad)</i> 1323_266
De Dissel (1)	Brouwerij	Voorstraat 125	< 1647	1740	<i>(aug)</i>
De Dissel (2)	Patriciërshuis	Voorstraat 125	1740	1989 ca.	<i>(aug)</i>
De Dissel (3)	Patriciërshuis	Voorstraat 125	1989 ca.	nee	<i>(aug)</i>
De Distilleerderij (1), eerder Het Paard en De Veste	Distilleerderij	Vest 162	1800 ca.	1910	<i>(aug)</i>
De Distilleerderij (2), eerder Het Paard en De Veste	Dubbel herenhuis	Vest 162	1911	nee	<i>(kad)</i>
De Dordtsche Bank	Bankgebouw	Groenmarkt 155 t/m 161, linkerdeel van Groenmarkt 153	1894	nee	<i>(aug)</i>

De Dordrechtse Polikliniek (1), later pension, daarna woonhuis	Polikliniek, daarna herenhuis	Adriaan van Bleijenburgstraat 48	1900	1928	<i>(gra) (kad)</i>
De Dordrechtse Polikliniek (2), als pension, daarna woonhuis	Pension, daarna herenhuis	Adriaan van Bleijenburgstraat 48	1928	nee	<i>(gra) (kad)</i>
De Dorreboom of Den Dorren-Boom	Kapel	Aan het einde van de Prinsenstraat	1317	1572 gesloopt door Watergeuzen	<i>(aug)</i>
De Draai (1), ophaalbrug	Stadsbrug	Over de Kalkhaven	< 1705	1859	<i>(dal)</i>
De Draai (2), draaibrug	Stadsbrug	Over de Kalkhaven	1859	1869	<i>(dal) (fri)</i>
De Draai (3), draaibrug	Stadsbrug	Over de Kalkhaven	1869	1890	<i>(dal)</i>
De Draai (4), draaibrug	Stadsbrug	Over de Kalkhaven	1890	nee	<i>(moz)</i>
De Dubbel	Openlucht en overdekt zwembad	Gravensingel 102	1970	nee	<i>(gra)</i>
De Gekroonde Haring, De Haring, De Gulden Haring, De Gekroonde Pickelharing, De Drie Haringen of De Kroon	Herenhuis, eerder bierbrouwerij	Voorstraat 326, hoek Haringstraat	1725 ca.	nee	<i>(moz)</i>
De Gouden Molen (1)	Herenhuis, woonhuis gehuurd door Jacob Cats, later herberg en veilinghuis	Hoge Nieuwstraat 85-87	1598-1605	1832	<i>(aug)</i>
De Gouden Molen (2)	Dubbel herenhuis	Hoge Nieuwstraat 85-87	1832	nee	<i>(aug)</i>
De Griendheuvel	Boerderij, tuinkoepel en boogbrug	Noorderelsweg 12	1937	nee	<i>(moz)</i>
De Groene Hoek	Villa	Oranjelaan 119, hoek Groenedijk	1920	nee	<i>(moz) (oud)</i>
De Groene Wagen	Woonhuis, daarvoor herberg	Cornelis de Wittstraat 1, hoek Vrieseplein	< 1873	nee	<i>(gra)</i>
De Groene Weyde (1)	Patriciërshuis	Voorstraat 178	1593	1745	<i>(dal)</i>
De Groene Weyde (2)	Patriciërshuis, later huishoudschool, nu Galerie	Voorstraat 178	1745	nee	<i>(moz)</i>
De Grote Rug	Steenfabriek	In de zuid-oostelijke hoek van Spaarbekken De Grote Rug	1930	1969	<i>(aug)</i>
De Grote Zwaan (1) of de Grote Swaen	Herenhuis en postagentschap	Voorstraat 54, hoek Nieuwkerkstraat	1663	1986	<i>(aug) (oud) (reg)</i>
De Grote Zwaan (2) of de Grote Swaen	Herenhuis	Voorstraat 54, hoek Nieuwkerkstraat	1986	nee	<i>(oud)</i>
De Gulden Os (1), of De Grote Os, eerder Ossenburch	Herenhuis	Groenmarkt 153	1433	1516 of 1521	<i>(oud)</i>
De Gulden Os (2), of De Grote Os, eerder Ossenburch	Herenhuis en kostschool	Groenmarkt 153	1516 of 1521	1921	<i>(aug) (moz) (oud)</i>
De Gulden Os (3), of American	Lunchroom, danszaal en café-restaurant	Groenmarkt 153	1921	1986	<i>(oud)</i>
De Gulden Os (4) verbouwd	Bibliotheek	Groenmarkt 153	1986 1 okt	nee	<i>(oud)</i>
De Haen (1)	Woonhuis met	Hoge Nieuwstraat 134	1613	1930	<i>(aug)</i>
De Haen (2)	Pakhuis met	Hoge Nieuwstraat 134	1930	nee	<i>(aug)</i>
De Harmonie	Appartementencomplex, eerder herenhuis, sociëteit en kweekschool	Binnen Walevest 25-29, hoek Veersteiger	1851	nee	<i>(fri) (moz)</i>
De Harmonie (1)	Herenhuis	Vest 73	1832	1894	<i>(aug)</i>
De Harmonie (2)	School Mührling, later Vrouwenbond	Vest 73	1894	1938	<i>(aug)</i>
De Harmonie (3)	Harmoniegebouw	Vest 73	1938	2006	<i>(aug)</i>
De Harmonie (4)	Herenhuis	Vest 73	2006	nee	<i>(aug)</i>
De Holland Brandverzekeringsmaatschappij	Kantoorgebouw met conciërgewoning	Wijnstraat 168	1896	nee	<i>(moz) (sti)</i>
De Holland van 1859	Verzekeringsmaatschappij, nu Onderwijsmuseum	Burgemeester de Raadsingel 97	1939	nee	<i>(moz) (fri)</i>
De Hooge Heul	Landhuis	Dubbelsteynlaan West 1	1925	nee	<i>(moz)</i>
De Hoop	Herenhuis	Spuiweg 77	1915	nee	<i>(gra)</i>
De Houten Tent, of De Houten Keet	Schouwburg	Van Godewijkstraat, Cornelis de Wittstraat, eerder Schuttersweide	1872	1928	<i>(fri) (mer) (reg) (dal)</i>
De Jonge Jan	Polder, opgegaan in de Nieuwe Stadspolder	Nieuwe Noordpolder	1829	1881	<i>(fri)</i>
De Kluiver en Barendregt	Dubbel woonhuis	Oranjelaan 93-95	1922	nee	<i>(kad)</i>

De Leeuwenkuil	Nauwe cel	Onder Stadhuis, in de wijnkelder	1544	nee	<i>(reg)</i>
De Maagd, De Dordtse Maagd, eerder Den Hoogmoet (1)	Stellingmolen, korenmolen	Cornelis de Wittstraat, op de kop van de Blekersdijk	1645	1762	<i>(oud) (aug)</i>
De Maagd, De Dordtse Maagd, eerder Den Hoogmoet (2)	Stellingmolen, korenmolen	Cornelis de Wittstraat, op de kop van de Blekersdijk	1762	1919	<i>(oud) (aug) (dor)</i>
De Meerminnen, eerder Huize Blussé	Herenhuis	Wolwevershaven 21	1644	nee	<i>(aug)</i>
De Mijl	Woongebied	Tussen Dordrecht, Dubbeldam en Wieldrecht	1150 ca.	1421 nov	<i>(oud)</i>
De Mijl	Ambachtsheerlijkheid	Tussen Dordrecht, Dubbeldam en Wieldrecht	< 1643	1825	<i>(oud) (gra)</i>
De Mijl	Dorp als zelfstandige gemeente	Tussen de stad Dordrecht en de dorpen Dubbeldam en Wieldrecht	1825	1857	<i>(wik)</i>
De Molen (1), later Jeugdstad	Herenhuis	Wijnstraat 121	1775 ca.	1948	<i>(moz)</i>
De Molen (2), of Jeugdstad	Herenhuis met kapel	Wijnstraat 121	1948	nee	<i>(moz)</i>
De Munnik, De Monnik, Die Monick, Die Zwarte Monnick, Den Moninck of Munick (1)	Herenhuis met pakhuis	Wijnstraat 92	< 1438	1895	<i>(oud)</i>
De Munnik, De Monnik, Die Monick, Die Zwarte Monnick, Den Moninck of Munick (2)	Woonhuis, eerder timmerwinkel met woonhuis	Wijnstraat 92	1895	nee	<i>(moz) (oud)</i>
De Munt van Holland (1)	Muntgebouw	Voorstraat 188	1376	1555	<i>(fri) (baa) (oud) (sti) (moz)</i>
De Munt van Holland (2) herbouwd	Muntgebouw	Voorstraat 188	1555	1682	<i>(aug) (oud)</i>
De Munt van Holland (3) verbouwd	Muntgebouw	Voorstraat 188	1682	1850 ca.	<i>(oud)</i>
De Munt van Holland (4) verbouwd	Toonkunstmuziekschool en Vrijmetselaarsloge La Flamboyante	Voorstraat 188	1850 ca.	1986	<i>(oud)</i>
De Munt van Holland (5) gerestaureerd	Vrijmetselaarsloge La Flamboyante en anderen	Voorstraat 188	1986 8 aug	nee	<i>(oud)</i>
De Nagtegaal of De Nachtegaal	Houtzaagmolen	Noordendijk, hoek Oranjelaan	1672	1930, restant 1965	<i>(oud)</i>
De Nieuwe Beer	Woning met schuur en wagenloods	Nieuwe Beerpolder 2	1913	nee	<i>(moz)</i>
De Onbeschaamde (1), als De Grootte Davidt	Herenhuis	Wijnstraat 123	1602	1654	<i>(dal)</i>
De Onbeschaamde (2), eerder De Grootte Davidt	Herenhuis	Wijnstraat 123	1654	1750	<i>(oud) (moz) (dal)</i>
De Onbeschaamde (3), vernieuwd in Rococo-stijl	Herenhuis	Wijnstraat 123	1750	1910	<i>(moz)</i>
De Onbeschaamde (4)	Bankgebouw	Wijnstraat 123	1910	1967	<i>(moz)</i>
De Onbeschaamde (5)	Herenhuis	Wijnstraat 123	1967	nee	<i>(moz)</i>
De Oude Zager	Houtzaagmolen	's-Gravendeelsedijk nabij het Wilgenbos	1666	1843	<i>(oud)</i>
De Passant (1), eerder De Goude Wagen, De Vergulde Vragtwagen, De Groenen Wagen of In den Vrolijke Rooker	Woonhuis, later winkelhuis	Blauwpoortsplein 15	< 1660	1926	<i>(aug)</i>
De Passant (2), eerder De Goude Wagen, De Vergulde Vragtwagen, De Groenen Wagen of In den Vrolijke Rooker	Eetcafé	Blauwpoortsplein 15	1926	nee	<i>(moz)</i>
De Pauw of De Paeuw	Herberg	Wijnstraat 2	< 1650	1715	<i>(dor)</i>
De Pauw of De Paauw (1), eerder Het Beleg van Alckmaer of Schiedam	Winkelhuis, herberg	Voorstraat 259	1618	1961	<i>(moz) (lip) (aug) (dal) (oud)</i>
De Pauw of De Paauw (2), eerder Het Beleg van Alckmaer of Schiedam; gerestaureerd	Winkelhuis, nu Pizzeria	Voorstraat 259	1961	nee	<i>(oud)</i>
De Pelikaan	Korenmolen en Pelmolen	Weeskinderendijk, hoek 's-Gravendeelsedijk	1780	1959 restant	<i>(oud) (reg)</i>
De Prins (1)	Pakhuis	Hoge Nieuwstraat 113	1678	1872	<i>(aug)</i>
De Prins (2)	Stal met bovenwoning	Hoge Nieuwstraat 113	1872	nee	<i>(aug)</i>
De Pul	Horeca en woonhuis	Grote Spuistraat 49	1888	nee	<i>(kad) (moz)</i>

De Remise (1), daarvoor Loosduynen, Slaman en Het Vat van Heidelberg, later IJzerpakhuis Van Wageningen	Steenhouders pakhuis, daarvoor drie woonhuizen	Grotekerksbuurt 31-33	< 1580	1883 jan	(oud) (aug)
De Remise (2) later IJzerpakhuis Van Wageningen	Pakhuis met winkel en kantoor, daarvoor garage	Grotekerksbuurt 31-33	1883	nee	(oud) (aug)
De Rijzende Hoop	Winkel met woonhuis, eerder Pottenwinkel	Voorstraat 415	1668	nee	(moz) (oud) (gra)
De Sauvage Nolting	Dubbel woonhuis	Groenedijk 76-78	1925	nee	(kad)
De Schieters	Blekerij	Spuiweg 40-50	1627	1890	(aug)
De Sleutel (1)	Mouterij, bierbrouwerij en pakhuis	Buddingh' Plein 20-26	1665	1985	(moz)
De Sleutel (2)	Appartementengebouw	Buddingh' Plein 20-26	1985	nee	(moz)
De Sleutel (1), De Vergulde Sleutel, Gulden Sleutel of Gouden Sleutel	Azijnbrouwerij	Groenmarkt 105-111	1433	1556 ca. of 1584 ca.	(dal) (moz) (oud)
De Sleutel (2), De Vergulde Sleutel, Gulden Sleutel of Gouden Sleutel	Woonhuis, later brouwerij	Groenmarkt 105-111	1556 ca. of 1584 ca.	1913	(moz) (oud)
De Sleutel (3), De Vergulde Sleutel, Gulden Sleutel of Gouden Sleutel	Woonhuis, later brouwerij	Groenmarkt 105-111	1913	nee	(oud)
De Smederij	Woning met werkplaats	Kuipershaven 152-155	1914	nee	(oud) (moz)
De Spiegel (1) of de Windasboog	Herenhuis met pakhuis	Wijnstraat 124	< 1453	1889	(oud)
De Spiegel (2)	Rechter deel van een dubbel woonhuis	Wijnstraat 124	1889	nee	(moz) (oud)
De Staart	Woonwijk	Ten noorden van het Wantij	1910	nee	(dal)
De Stad Luyck	Herenhuis	Nieuwe Haven 25	1606	nee	(aug)
De Teerton	Pakhuis met	Nieuwe Haven 16-17	1900 ca.	nee	(aug) (moz)
De Tijd (1)	Woonhuis	Voorstraat 170	1603	1919	(oud)
De Tijd (2)	Woonhuis met winkel	Voorstraat 170	1919	1986	(oud)
De Tijd (3) gerestaureerd	Woonhuis met café	Voorstraat 170	1986	nee	(oud)
De Twijnderij (1)	Woonhuis	Hoge Nieuwstraat 83, hoek Lange IJzerenbrugstraat	1595-1608	1897	(moz) (aug)
De Twijnderij (2)	Kantoor belastingdienst, nu Instituut Kranenburg	Hoge Nieuwstraat 83, hoek Lange IJzerenbrugstraat	1897	nee	(moz) (aug)
De Vergulde H (1), In de Golde H of De Gulden H	Woonhuis	Knolhaven 17	< 1671	1992	(oud)
De Vergulde H (2), In de Golde H of De Gulden H	Woonhuis	Knolhaven 17	1992	nee	(oud)
De Vergulde Molen (1)	Koffiehuis	Voorstraat 444, hoek Molenstraat	1590 ca.	1800 ca.	(lip) (moz)
De Vergulde Molen (2)	Woonhuis met horeca	Voorstraat 444, hoek Molenstraat	1800 ca.	nee	(moz)
De Vier Winden, eerder De Clock	Herenhuis, nu appartementencomplex	Wijnstraat 137	1700 ca.	nee	(moz) (aug)
De Voetboog	Brouwerij, later pakhuis	Houttuinen 10	< 1598	1929	(oud)
De Vogel	Villa	Nicolaas Maespad 1	1874	1979 ca.	(gra)
De Voogd	Dubbel pakhuis	Kuipershaven 27-30	1886	nee	(moz)
De Vrienden	Horeca en woonhuis	Tolbrugstraat Landzijde 29	1644	nee	(moz) (oud)
De Vriesehoek	Herenhuizen	Vrieseplein 14-16 en Kromhout 217	1896	nee	(moz) (gra)
De Vrijheid	Horeca en woonhuis	Noordendijk 12	1901	nee	(kad) (moz)
De Waag	Straat	De Waag	1963	nee	(baa)
De Wielewaal, later SDK Peuterspeelzaal de Albatros	Openbare Kleuterschool, later peuterspeelplaats	Van Gendtstraat 2	1961 8 nov	nee	(rad) 1323_3290
De Wijnberg (1)	Herenhuis, eerder woonhuis met winkel en geboortehuis van Jacob en Abraham van Strij	Grotekerksbuurt 80 en Pelsersstraat 1-5	1450 ca.	1980	(aug) (moz)
De Wijnberg (2)	Dubbel woonhuis	Grotekerksbuurt 80 en Pelsersstraat 1-5	1980	nee	(aug)
De Wijnstok of De Rank (1)	Kerk	Dubbelsteynlaan West 70	< 1558	1630	(oud)
De Wijnstok of De Rank (2)	Kerk	Dubbelsteynlaan West 70	1630	1965	(oud)
De Wijnstok of De Rank (3)	Kerk	Dubbelsteynlaan West 70	1965	nee	(oud)
De Wiltzangh, later Kummeling Begeleiding	Openbare Kleuterschool, later dagbestedingscentrum	Patersweg 53	1956 16 mei	nee	(rad) 1323_3155
De Witte Arent (1)	Herenhuis	Grotekerksbuurt 64-68	< 1588	1939	(oud)
De Witte Arent (2)	Herenhuis, nu appartementencomplex	Grotekerksbuurt 64-68	1939	nee	(oud)

De Witte End	Winkel met woonhuis, boekwinkel Blussé & Van Braam, nu horeca	Voorstraat 256B	< 1745	nee	(aug)
De Woelwaters (1), later Wijkcentrum Nieuw Krispijn	Gemeentelijke Kleuterschool	Mariastraat 17 hoek Frederikstraat	1954	1977	(rad) 1323_3128
De Woelwaters (2), later Wijkcentrum Nieuw Krispijn	Buurthuis	Mariastraat 17 hoek Frederikstraat	1977	2017 ca.	(rad) 552_322557
De Wolwever (1)	Koetshuis met stalling	Wolwevershaven 5	1649 ca.	1863	(aug)
De Wolwever (2)	Herenhuis	Wolwevershaven 5	1863	nee	(aug) (moz)
De Zeelt	Oliemolen	Dokweg, net ten zuiden van de brug	< 1688	1922	(oud)
De Zwarte Arend, of de Sukkelaar	Houtzaagmolen	Kromhout, tegenover het Drievriendenhof	1717	1895	(oud)
Delta	Pakhuis met woonhuizen	Hooikade 1-4	1923	nee	(moz)
Den Bonten Mantel (1)	Twee huizen	Wijnstraat 172	1385 ca.	1630 ca.	(oud)
Den Bonten Mantel (2)	Twee huizen	Wijnstraat 172	1630 ca.	1808	(oud)
Den Bonten Mantel (3)	Twee huizen met één huisnummer	Wijnstraat 172	1808	nee	(aug)
Den Boogart	Herenhuis, nu woonhuis met winkel	Wijnstraat 159, hoek Gravenstraat	< 1435	nee	(aug)
Den Engel	Achterhuis, woonhuis	Kleine Spuistraat 5A	1620	nee	(oud)
Den Engel	Herenhuis	Prinsenstraat 39	< 1543	nee	(moz)
Den Gouden Ouden Reale	Woonhuis, nu horeca met bovenwoning,	Groenmarkt 113	1564	nee	(oud)
Den Grooten Jesus (1)	Herenhuis	Groenmarkt 125	1350 ca.	1601	(aug)
Den Grooten Jesus (2)	Herenhuis, nu Galerie met bovenwoning	Groenmarkt 125	1601	nee	(aug)
Den Harp (1)	Woonhuis	Wijnstraat 126-128	1635 ca.	1963	(oud)
Den Harp (2)	Woonhuis	Wijnstraat 126-128	1963	nee	(oud)
Den Hulck (1)	Woonhuis, later herberg	Prinsenstraat 4	< 1553	1726	(oud) (aug)
Den Hulck (2)	Herenhuis	Prinsenstraat 4	1726	nee	(moz)
Den Noortsvaerder en Het Aembeelt (1)	Herenhuis, eerst twee herenhuizen, met in Het Aembeelt en smederij	Nieuwe Haven 37	1600 ca.	1790	(aug)
Den Noortsvaerder en Het Aembeelt (2)	Herenhuis	Nieuwe Haven 37	1790	1870	(aug)
Den Noortsvaerder en Het Aembeelt (3)	Herenhuis	Nieuwe Haven 37	1870	nee	(aug)
Den Rooden Molensteen (1)	Herenhuis	Hoge Nieuwstraat 79-81	< 1635	1790	(aug)
Den Rooden Molensteen (2) of hotel van Marie Füssangel	Herenhuis, later bordeel, nu woningcomplex	Hoge Nieuwstraat 79-81	1796 okt	nee	(oud) (aug)
Den Vergulden Voetburch of Den Voetbooch	Werk- woonhuis	Vlak 5	1617	nee	(aug) (moz)
Den Witten Ancker (1)	Bierbrouwerij, eerder azijnbrouwerij	Voorstraat 324	1459 ca.	1873 ca.	(moz) (oud)
Den Witten Ancker (2)	Herenhuis	Voorstraat 324	1883	nee	(kad) (moz)
Diaconessenhuis (1), als Herenhuis	Herenhuis	Prinsenstraat 40-44	1668	1919	(dal)
Diaconessenhuis (2)	Ziekenhuis	Prinsenstraat 40-44	1919	1980	(fri) (rad) 552_300317
Diaconessenhuis (3)	Ziekenhuis uitbreiding van pand Prinsenstraat 40, nu wooncomplex	Slikveld 1-45	1936	nee	(moz)
Diaconiehof	Hofje met bewoning	Spuiboulevard, aan het water, t.h.v. de Hellingen	1853	1968 ca.	(fri) (rad) 623_1022
Dicke	Villa	Van Strijpsingel 419	1902	nee	(gra)
Die Wyndaesboge (1) of De Windasboog	Herenhuis met pakhuis	Wijnstraat 122	< 1453	1558	(oud)
Die Wyndaesboge (2) of De Windasboog	Herenhuis met pakhuis	Wijnstraat 122	1558	1889	(oud)
Die Wyndaesboge (3) of De Windasboog	Rechter deel van een dubbel woonhuis	Wijnstraat 122	1889	nee	(moz) (oud)
Diefsteiger	Steiger	Tussen de Boombrug en de Mattenkade	< 1486	> 1917	(baa)
Dienstgebouw Sint Jorisbrug	Kantoorgebouw gemeentelijke dienst, nu woningcomplex	Sint Jorisbrug 12-34, hoek Vest 72	1874	nee	(aug)

Distelsteiger, eerder Sint Anna-steiger, Paardindewiegsteiger of Mariënbornsteiger	Straat	Distelsteiger	< 1419	nee	<i>(baa) (oud)</i>
Distilleerderij H.C. Wyers	Distilleerderij, nu winkel in tassen en koffers	Korte Breestraat 1-3, hoek Vriesestraat	1877	nee	<i>(kad) (moz)</i>
DMI	Schoorsteen van Dordrechtse Melkinrichting	Kromhout 65, aan de Spuihaven achter Kromhout 47	1931	nee	<i>(moz) (zug)</i>
Doelesteyn	Herenhuis	Steegeversloot 38-40	1657	nee	<i>(moz)</i>
Doelstraat, eerder Gemeen Speelveld, De Dwarsgang van of bij de Houthaak of Bijsterveld	Straat, eerder Schuttersterrein	Doelstraat	1331 ca.	nee	<i>(baa) (rad) 551_20115</i>
Dogcakes Fabriek (1), eerst J.H. Lebret	Stoom- en oliefabriek	Achterhakkers 17-20	1871	1904	<i>(moz)</i>
Dogcakes Fabriek (2)	Fabriek van hondenvoer, nu woonappartementen	Achterhakkers 17-20	1904	nee	<i>(moz)</i>
Dokbrug (1)	Stadsbrug over de Dokhaven of Spoorweghaven	Dokweg	1871	1927	<i>(oud) (mer)</i>
Dokbrug (2) hef	Stadsbrug over de Dokhaven of Spoorweghaven	Dokweg	1927 okt	1957	<i>(mer) (oud)</i>
Dokbrug (3) vast	Stadsbrug	Dokweg	1957	1973 ca.	<i>(oud) (gra)</i>
Dokhaven of Spoorweghaven	Haven	Tussen spoorbrug en station	1868	1872	<i>(gra) (rad) 556_4994</i>
Dolhuis (1), eerst Cellebroedersklooster	Psychiatrisch ziekenhuis, eerst klooster	Dolhuisstraat 57, hoek Suikerstraat	< 1443	1671	<i>(reg) (moz) (aug)</i>
Dolhuis (2)	Psychiatrisch ziekenhuis, nu Cultuurgebouw	Dolhuisstraat 57, hoek Suikerstraat	1671	nee	<i>(moz) (oud)</i>
Dolhuissteiger, eerder Zwijndrechtsesteiger of Cellebroerssteiger	Steiger	Voorstraat 467-469	< 1419	nee	<i>(oud)</i>
Dolhuisstraat, eerder Zwindrechts strate, Cellebroers straatken, Lollaardsstraat of Lollers straatje	Straat	Dolhuisstraat	< 1388	nee	<i>(baa)</i>
Dolk en Zoon	Glasslijperij, nu woningcomplex	Knolhaven 6-8	1898	nee	<i>(moz)</i>
Don Boscoschool	Basisschool	Dresselhuysstraat 1	1862 18 jun	nee	<i>(oud)</i>
Donkelaar	Woonhuis met winkel	Albert Cuypsingel 305-307	1942	nee	<i>(moz)</i>
Donkere Steiger (1), eerder Sinte Janssteygert, Sint Janssteiger, Bollensteygert of Bollensteiger	Open steiger	Voorstraat 263-265	< 1419	1632	<i>(oud) (moz) (aug) (baa)</i>
Donkere Steiger (2), eerder Sinte Janssteygert, Sint Janssteiger, Bollensteygert of Bollensteiger	Overbouwde steiger	Voorstraat 263-265	1632	nee	<i>(oud) (moz) (aug) (baa)</i>
Doopsgezinde Kerk	Kerk	Lenghenstraat 7	1898 9 jan	1968 aug	<i>(oud)</i>
Doopsgezinde Kerk	Kerk	S.M. Hugo van Gijnweg 12	1968 21 apr	nee	<i>(oud)</i>
Dordrechts Museum (1), als Agnietenklooster, Witte Nonnenklooster of Sint Agnesklooster en kerk	Klooster, kerk en ziekenhuis	Museumstraat 40	1326 ca.	1573	<i>(moz) (oud) (aug) (reg)</i>
Dordrechts Museum (2), als Heilige Geest- en Pesthuis	Ziekenhuis	Museumstraat 40	1573	1762	<i>(moz) (oud)</i>
Dordrechts Museum (3), Blauwhuis of Beterhuis	Krankzinnigengesticht, ziekenhuis	Museumstraat 40	1762	1852	<i>(moz) (oud)</i>
Dordrechts Museum (4), als Geneeskundig Gesticht voor Krankzinnigen	Krankzinnigengesticht, ziekenhuis	Museumstraat 40	1852	1902	<i>(moz) (oud) (reg) (sti)</i>
Dordrechts Museum (5), als Zuid-Afrikaans Museum	Museum	Museumstraat 40	1902 1 jul	1904	<i>(moz) (oud) (reg)</i>
Dordrechts Museum (6)	Museum	Museumstraat 40	1904 6 jul	nee	<i>(oud) (reg) (moz)</i>
Dordrechtse Rijkschool	Rijkschool voor paardrijden	In Wijnstraat 82-86	1843 oprichting	1895 opheffing	<i>(reg)</i>

Dordsche Veerhuis (1)	Houten loods	Nieuwe Haven 51-52	< 1595	1604	(aug)
Dordsche Veerhuis (2)	Woonhuis, later herberg	Nieuwe Haven 51-52	1604	1878	(aug)
Dordsche Veerhuis (3)	Woonhuis	Nieuwe Haven 51-52	1878	nee	(moz)
Dordtsche Hout	Wijk, woongebied	Ten zuiden van de Reeweg Zuid	1996	nee	(oud)
Dordtse Steenhouwerij	Bedrijfspan	Houttuinen 25-27	1843	nee	(aug)
Dordtse Vrije School	School met gymzaal	Dubbelmondestraat 1	1978	nee	(gra)
Dordwijk	Kasteelboerderij en buitenplaats	Dordwijklaan 6, op landgoed Dordwijk	1630 ca.	nee	(ros) (moz)
Dordwijk	Villa	Dordwijklaan 2, op landgoed Dordwijk	1852	nee	(moz)
Dordts Bruidshuis (1)	Winkel met woonhuis	Voorstraat 119	1650	1938	(oud)
Dordts Bruidshuis (2)	Winkel met woonhuis	Voorstraat 119	1938	nee	(oud)
Dordtse Kil	Kanaal	Tussen de Oude Maas en het Hollands diep	1655	nee	(dom)
Dorstige Hert of 't Dorstige Hert	Slijterij, daarvoor woonhuis, nu woonhuis	Ferdinand Bolsingel 190	1903 ca.	nee	(gra)
Drechttunnel	Tunnel	Rijksweg A16, onder de Oude Maas	1977 15 nov	nee	(dom) (wik)
Drievriendenhof	Hofje met bewoning	Vest, t.h.v. de parkeergarage	1875	1969	(aug) (rad) 554_34601
Drievriendenhof	Winkelcentrum met parkeergarage	Sisarijs- of Sarisgang	1992	nee	(fri)
Du Parant	Woonhuis met winkel	Beverwijkstraat 7-9 hoek Albert Cuypsingel	1942	nee	(moz)
Du Pont de Nemours	Chemische industrie	Baanhoekweg 22	1962 18 apr	nee	(fri) (reg)
Dubbeldam (1)	Woongebied	Dubbeldam	1150 ca.	1421 nov	(oud)
Dubbeldam (2)	Dorp	Dubbeldam	< 1560	1825	(oud)
Dubbeldam (3)	Dorp als zelfstandige gemeente	Dubbeldam	1825	1970 1 jul	(oud)
Dubbeldam (4)	Wijk	Dubbeldam	1970 1 jul	nee	(oud)
Dubbeldamseweg	Straat	Dubbeldamseweg	< 1421	nee	(oud)
Dubbele Kazemat	Groepsschuilplaats	Einde Westelijk Fietspad Rijksweg A16	1936-1940	nee	(moz)
Dubbelhof	Hof met bewoning	Dubbeldamseweg Noord 23	1886	1973 ca.	(oud) (gra)
Dubbelmonde	Kerkdorp	Ten zuiden van Dubbeldam	< 1309	1421 nov	(oud)
Dubbelsteijn, later Da Vinci College	School voor beroepsonderwijs	Vorrinklaan, hoek Bosstraat	1971 26 maart	2011	(reg) (gra)
Dubbelsteyn	Herenhuis en buitenplaats	Dubbelsteynlaan West	< 1632	1878	(ros)
Duitschland	Pakhuis	Kuipershaven 40	< 1700	1903	(moz)
Duyckstoren (1), Elisenstoren, Grietken van Drielstoren, Snellaertstoren, Snellart Duyckstoren, Snellarttoren, Toren van Jonkvrouw Heylewy van Nessen Jansdochter, Watersteinstoren of Lakenhal	Toren	Op de Vismarkt	1375 ca.	1560	(oud)
Duyckstoren (2), Elisenstoren, Grietken van Drielstoren, Snellaertstoren, Snellart Duyckstoren, Snellarttoren, Toren van Jonkvrouw Heylewy van Nessen Jansdochter, Watersteinstoren of Lakenhal	Toren, later Lakenhal	Op de Vismarkt	1560	1869	(oud) (baa)
Dwarsgang, eerder Cruysstraat	Straat	Dwarsgang	1593	nee	(dal)
E.M.F. Electromotorenfabriek	Electromotorenfabriek	Korte Parallelweg, hoek Wilgenbosch	1911	1983	(fri) (dom) (pro) (rad) 552_260052
Eben Haëzerhof	Hofje met bewoning	Albert Cuypsingel 365	1879	1980 ca.	(fri) (gra)
Eemkerk, Eemskerk of Eemkercke	Kerkdorp	Brabantse Biesbosch	< 1380	1421 nov	(oud) (wik)
Eemsteyn en Eemstein	Klooster	Brabantse Biesbosch	1380	1421 nov	(oud)
Eemsteinplein	Plein	Eemsteinplein	1930 sep	nee	(dal)
Eigenhaard	Straat	Eigenhaard	1886	nee	(aug)
Eikenhof	Villa	Dubbeldamseweg Zuid 362	1923	nee	(gra)
Elfhuizen (1)	Straat	Elfhuizen	< 1445	1926-1936	(baa) (moz)

Elfhuizen (2) en Bethlehemplein	Woonwijk	Tussen Spuiboulevard, Elfhuizen en Nieuwe Hilstraat	1926-1936	nee	<i>(reg) (aug)</i>
Eljakim of De Kandelaar	Kerk	Jan Lighthartlaan 3	1971 dec	nee	<i>(oud)</i>
Elzenbos	Bos	Bij de Viersprong	1990	nee	<i>(reg)</i>
Embda, ook Schiedamsche Slijterij	Woonhuis met winkel, ook herberg	Varkenmarkt 8, hoek Aardappelmarkt	1660 ca.	1887	<i>(oud) (gra) (aug)</i>
Emmanuel of Rehoboth	Kerk	Oudendijk 110	1913 10 mei	nee	<i>(oud) (moz)</i>
Emmerick	Handelsgebouw	Korte Engelenburgerkade 20	1727	nee	<i>(moz) (aug)</i>
Energiehuis, GEB	Elektriciteitscentrale, nu Cultuurgebouw	Noordendijk 148	1910-1928	nee	<i>(moz)</i>
Engeland (1) of Engelland	Pakhuis	Korte Engelenburgerkade 6	< 1468	1964	<i>(dal) (dom)</i>
Engeland (2)	Pakhuis	Korte Engelenburgerkade 6	1964	nee	<i>(dom)</i>
Engelenburg (1), Engelenborch of Rondeel Engelborch	Eerst toren, later rondeel (halfroond bolwerk)	Engelenburgerbrug 1, hoek Korte Engelenburgerkade	1429	1647	<i>(oud)</i>
Engelenburg (2), Engelenborch of Rondeel Engelborch	Rondeel, later woningcomplex	Engelenburgerbrug 1, hoek Korte Engelenburgerkade	1647	nee	<i>(oud)</i>
Engelenburgerbrug (1), of Blauwbrug	Stadsbrug, houten loopbrug met mastgat	Tussen Lange Geldersekade en Hoge Nieuwstraat, over de Nieuwe	< 1529	1590	<i>(dal) (gra) (baa)</i>
Engelenburgerbrug (2), of Blauwbrug	Stadsbrug, dubbele ophaal	Tussen Lange Geldersekade en Hoge Nieuwstraat, over de Nieuwe	1590	1672	<i>(dal) (aug) (moz)</i>
Engelenburgerbrug (3), of Blauwbrug	Stadsbrug, dubbele ophaal	Tussen Lange Geldersekade en Hoge Nieuwstraat, over de Nieuwe	1672	1911	<i>(aug)</i>
Engelenburgerbrug (4), of Blauwbrug	Stadsbrug, beweegbare dubbele bascule	Tussen Lange Geldersekade en Hoge Nieuwstraat, over de Nieuwe	1911	2021	<i>(aug)</i>
Engelenburgerbrug (5), of Blauwbrug	Stadsbrug	Tussen Lange Geldersekade en Hoge Nieuwstraat, over de Nieuwe	2022	nee	<i>(gra)</i>
Engelenburgerkade	Straat en kade	Engelenburgerkade	1655	nee	<i>(dal)</i>
Engelenhoven (1)	Herenhuis	Wijnstraat 85	1600 ca.	1646	<i>(oud)</i>
Engelenhoven (2)	Herenhuis	Wijnstraat 85	1646	1800 ca.	<i>(moz)</i>
Engelenhoven (3)	Herenhuis	Wijnstraat 85	1800 ca.	nee	<i>(moz)</i>
Engelsche Polder	Polder	Rond de Sluiskil	1819	nee	<i>(moz)</i>
Erkentrudenkerke	Kerkdorp	Cederlaan Dubbeldam	< 1240	1421 nov	<i>(oud) (aug)</i>
Essenhof	Begraafplaats	Nassauweg 200	1829	nee	<i>(moz) (reg) (sti) (fri)</i>
Eureka of Erica, eerder Ivij Home of Sonnevank	Villa, later rusthuis voor bejaarden, nu gezondheidscentrum	Burgemeester de Raadtzingel 91 B	1883	nee	<i>(gra)</i>
Evangelische basisschool Eden, nu Prinses Margrietschool	Schoolgebouw, eerder gemeenteschool	Bosboom-Toussainstraat 62	1926-1927	nee	<i>(moz)</i>
Eykendonck	Buitenplaats met huis, eerder boerderij, later herberg en café-restaurant met speeltuin	Dubbeltsteynlaan West 10	1603-1611	1999	<i>(ros)</i>
Ezelstoren, aan de Lange Geldersekade	Toren	In het midden van de Lange Geldersekade	1429	1647	<i>(oud) (moz)</i>
Kweekschool met den Bijbel (1)	Kweekschool, daarvoor dubbel herenhuis	Blauwpoortsplein 13-14	1650 ca.	1933	<i>(dal) (moz)</i>
Kweekschool met den Bijbel (2), als De Pelikaan, later Finns	Horeca en woonhuis	Blauwpoortsplein 13-14	1934	nee	<i>(dal) (moz)</i>
Fear Not Hair Salon (1)	Winkelhuis	Grote Spuistraat 7	1615 ca.	1938	<i>(oud)</i>
Fear Not Hair Salon (2)	Winkelhuis	Grote Spuistraat 7	1938	nee	<i>(oud)</i>
Flava	Villa	Johan de Wittstraat 160 hoek Koningin Wilhelminastraat	1899	1962	<i>(gra)</i>
Florenspoort	Poort	Bij de Merwekade	< 1424	1516	<i>(oud) (sti)</i>
Fontein Beverwijcksplein	Fontein	Beverwijcksplein, in het midden	1894	nee	<i>(gra)</i>
Frankrijk	Pakhuizen met woningen	Kuipershaven 36-39	1883-1884	nee	<i>(dal) (moz)</i>
Frans Lebret, nu Hotel Dordrecht	Hotel, eerder herenhuis	Achterhakkers 72	1899	nee	<i>(gra)</i>
Galerie .31 (1)	Woonhuis, pakhuizen	Schuitenmakersstraat 31	1625 ca.	1955	<i>(oud) (kad)</i>
Galerie .31 (2)	Galerie met woonhuis	Schuitenmakersstraat 31	1955	nee	<i>(kad) (oud)</i>
Galerie Blom	Woonhuis, nu galerie	Johan de Wittstraat 43	1880	nee	<i>(moz)</i>
Galg van Dordrecht	Stadsgalg	Noordpark, Zwijndrecht	1346	1795 ca.	<i>(aug)</i>
Gasfabriek	Gasfabriek	Bleijenhoek, Merwekade en Riedijk	1852 aug	1968-1972	<i>(oud) (dal) (reg)</i>
Gashouder	Gasberger	Markettenweg - Weizigtweg	1891	1965	<i>(oud)</i>
Gashouders 3x	Gasbergers	Bleijenhoek	1850	1971	<i>(oud) (rad) 552_321434</i>

Gasthuis of Grote Gasthuis	Gasthuis, ziekenhuis, later Arbeidsbureau	Beverwijkstraat 37	1877 6 aug	1969	<i>(reg) (aug)</i> <i>(rad)</i> 552_320296
Geboortehuis A. (Top) Naeff (1)	Herenhuis	Nieuwe Haven 38	1615	1822	<i>(aug)</i>
Geboortehuis A. (Top) Naeff (2)	Herenhuis	Nieuwe Haven 38	1822	nee	<i>(aug)</i>
Geboortehuis Aelbert Cuyp (1)	Herenhuis, azijnfabriek	Nieuwe Haven 23-24	< 1620	1903	<i>(aug)</i>
Geboortehuis Aelbert Cuyp (2)	Herenhuis, bedrijfspand	Nieuwe Haven 23-24	1903	nee	<i>(moz) (aug)</i>
Geboortehuis Johan de Witt	Herenhuis	Grotekerksbuurt 21-23	< 1625	nee	<i>(oud)</i>
Geldeloze pad, eerder Paadje van de Hoogt	Straat	Geldeloze pad	1650 ca.	nee	<i>(dal)</i>
Gemeente ziekenhuis	Ziekenhuis	Bankastraat 57	1920 31 mrt	1990	<i>(dal) (rad)</i> 552_302890
Gemeentehuis Dubbeldam	Stadhuis	Dubbelsteynlaan West 39	1890	nee	<i>(moz) (reg)</i>
Gemeentelijk Lyceum en Gymnasium	School	Noordendijk 288	1961	2021	<i>(dom)</i>
Gemeentelijke Bewaarschool	Bewaarschool	Geldeloze pad, achter nr. 45, t.h.v. de parkeergarage a.d. Houtkopersplaats	1915	1963	<i>(moz) (kad)</i>
Gemeenteschool	School	Cornelis de Wittstraat 32	1890	1991	<i>(dor) (rad)</i>
Gemeenteschool nr. 11	School	Geldeloze pad 1, hoek Hellingen 21	1910	1976 ca.	<i>(kad) (rad)</i> 552_325437
Generaal van der Heijdenstraat	Straat	Generaal van der Heijdenstraat	1897	nee	<i>(dal)</i>
Gereformeerde Gemeente in Nederlandkerk	Kerk	Neptuneslaan 28	1971 25 aug	nee	<i>(oud)</i>
Get Back muzikwinkel	Winkel en woonhuis	Voorstraat 18	1790	nee	<i>(moz)</i>
Gevangenpoort, Gevangentoren, Vuilpoort, Vulpoort of Oude Vuilpoort	Poortgebouw, belangrijkste poort aan de landzijde	Tegenover het einde van de Voorstraat en aan de westzijde van de Suikerstraat	< 1386	1804 en 1895	<i>(oud) (fri)</i>
Ge vulde Gracht, nu Statengang	Straat, eerder gracht	Statengang	1550 ca.	nee	<i>(oud)</i>
Gijpkenstoren, Kuiperstoren, Nonnentoren of Schutterstoren	Toren, later woonhuis	Vest, t.h.v. School Vest	< 1504	1918	<i>(oud) (reg)</i> <i>(aug) (moz)</i>
Gips	Villa, onderwijzerswoning	Van Strijpsingel 447	1909	nee	<i>(gra)</i>
Gorcums Veerhoofd	Veerhoofd	Tussen de Boombrug en de Mattenkade	< 1486	> 1917	<i>(baa)</i>
Goudleerhuis	Woonhuis met	Spuiweg 124-142	< 1651	1874	<i>(sti)</i>
Goutsblom (1)	Herenhuis	Groenmarkt 193	1584	1825	<i>(oud)</i>
Goutsblom (2)	Herenhuis	Groenmarkt 193	1825	nee	<i>(oud)</i>
Graaf Dirk IV	Standbeeld	Grote Markt, hoek Varkenmarkt	1979	nee	<i>(aug)</i>
Graanbeurs of Korenbeurs	Beurs gebouw, later woonhuis	Bomkade 11	1834	nee	<i>(moz) (fri)</i> <i>(sti) (aug)</i>
Gravesteyn (1), buitenplaats	Buitenplaats met herenhuis	Amstelwijckweg 14	1659-1673	1790	<i>(ros)</i>
Gravesteyn (2), slothoeve	Slothoeve, nu kantoor van GN Bouw	Amstelwijckweg 14	1875	nee	<i>(moz)</i>
Gravesteyn tuinmanswoning	Woning	Amstelwijckweg 12	1916	nee	<i>(moz)</i>
Gravenstraat, eerder Heren Rycouts steghe of Graeuwe Straet	Straat	Gravenstraat	< 1331	nee	<i>(moz) (baa)</i>
Greeff	Herenhuis	Spuiweg 65	1881	nee	<i>(gra)</i>
Griendkeet	Griendkeet of griendwerkershuisje	Op het land van Noorderelsweg 5	1875 ca.	nee	<i>(moz)</i>
Grobben	Herenhuis	Cornelis van Beverenstraat 1 en Koningin Wilhelminastraat 54	1899	nee	<i>(gra)</i>
Groen van Prinsterschool	Basisschool	Standhasenstraat 47	1934	nee	<i>(moz) (reg)</i>
Groene Bolwerk of Bolwerk	Bolwerk	Buiten de Vuilpoort	< 1418	1656	<i>(dal)</i>
Groene Plas	Openlucht zwembad	Noordendijk, Baden Powellaan	1934 16 jun	1947	<i>(oud)</i>
Groenedijk, eerder Hallincqdijs of Neutendijck van den Heer Hallincq	Straat, eerder dijk	Groenedijk	1603	nee	<i>(oud) (dal)</i>
Groenhove of Groenhoven	Buitenplaats	De kruising van de Smitsweg en de Kilweg	1659-1673	1799	<i>(ros) (moz)</i>
Groepsgebouw Politietroepen	Groepsgebouw, later hotel, nu appartementencomplex	Rijksstraatweg 195	1938	nee	<i>(moz)</i>
Grote Markt of Nieuwe Markt	Straat, parkeerterrein	Grote Markt	1963	nee	<i>(baa)</i>
Grotekerkhof	Begraafplaats	Rond de Grote Kerk	< 1064	1704 gesloten	<i>(reg) (aug)</i>

Groot Raij	Buitenplaats	Wioldrechtse Zeedijk, tegenover nr 6	1655 ca.	1717 stormvloed	<i>(ros)</i>
Groot Schippers Huys (1)	Gildehuis van de Groot-schippers	Wijnstraat 17	1579	1776	<i>(oud)</i>
Groot Schippers Huys (2)	Herenhuis	Wijnstraat 17	1776	nee	<i>(moz) (oud)</i>
Groothoofdspoort (1), Het Groote Hoofd of De Groote Hoofdpoort	Stadspoort, Waterpoort	Boomstraat 39	1325	1607	<i>(lip) (baa) (jon) (moz)</i>
Groothoofdspoort (2), Het Groote Hoofd of De Groote Hoofdpoort	Stadspoort, Waterpoort	Boomstraat 39	1618	1855	<i>(moz) (aug)</i>
Groothoofdspoort (3)	Stadspoort, Waterpoort	Boomstraat 39	1855	nee	<i>(dal)</i>
Groothoofdspoort uurwerk	Uurwek	In de Groothoofdstoren	1692	nee	<i>(dal)</i>
Grote Appelsteiger, eerder Steiger Gewed, Cowet of Cawet	Straat	Grote Appelsteiger	< 1405	nee	<i>(oud)</i>
Grote Kalkstraat	Straat	Grote Kalkstraat	< 1661	nee	<i>(baa)</i>
Grote Kerk of Onze-Lieve-Vrouwekerk (1)	Kapel	Grotekerksplein 8	< 1064	1180	<i>(aug) (sti)</i>
Grote Kerk of Onze-Lieve-Vrouwekerk (2)	Kerk, als tufstenen kapel	Grotekerksplein 8	1180 ca.	1284 ca.	<i>(reg) (jon) (sti)</i>
Grote Kerk of Onze-Lieve-Vrouwekerk (3)	Kerk	Grotekerksplein 8	1284 ca.	1457 deels afgebrand	<i>(reg) (jon) (sti) (aug)</i>
Grote Kerk of Onze-Lieve-Vrouwekerk (4)	Kerk	Grotekerksplein 8	1457	1966	<i>(aug) (dom)</i>
Grote Kerk of Onze-Lieve-Vrouwekerk (5) uit de steigers	Kerk	Grotekerksplein 8	1966	nee	<i>(dom)</i>
Grote Kerk beiaard	Klokken	In de toren van de Grote Kerk	1535 ca.	nee	<i>(reg)</i>
Grote Kerk koorbanken	Koorbanken	In de Grote Kerk	1538-1541	nee	<i>(oud)</i>
Grote Kerk koorhek	Koorhek	In de Grote Kerk	1744	nee	<i>(oud) (reg)</i>
Grote Kerk orgel	Orgel (Kamorgel)	In de Grote Kerk	1678	nee	<i>(oud)</i>
Grote Kerk preekstoel (1)	Preekstoel	In de Grote Kerk	1540	1597 verhuisd	<i>(oud)</i>
Grote Kerk preekstoel (2)	Preekstoel	In de Grote Kerk	1597	1756 verhuisd	<i>(oud)</i>
Grote Kerk preekstoel (3)	Preekstoel	In de Grote Kerk	1756 okt	nee	<i>(reg)</i>
Grote Kerk uurwerk	Uurwerk	In de klok van de Grote Kerk	1626	nee	<i>(dal) (moz)</i>
Grote Markt	Grote Markt	Grote Markt	1978 vanaf	nee	<i>(fri)</i>
Grote School (1), later Latijnse School	School, voor 6 tot 14 jarigen	Grotekerksplein 7-13, Houuttuinen 32, hoek Kerkstraat	1290	1506	<i>(reg) (oud)</i>
Grote School (2), later Latijnse School, daarna Rijksarsenaal	Rijksarsenaal	Grotekerksplein 7-13, Houuttuinen 32, hoek Kerkstraat	1506	1795	<i>(moz) (oud)</i>
Grote School (3), later Latijnse School, daarna Rijksarsenaal	Rijksarsenaal, nu woonwinkel en horeca	Grotekerksplein 7-13, Houuttuinen 32, hoek Kerkstraat	1795	nee	<i>(moz) (oud)</i>
Grote Spuistraat, eerder Heeren Tielemans Vriesen straete	Straat	Grote Spuistraat	< 1312	nee	<i>(baa) (oud)</i>
Grotekerksplein (1) als Kerkhof der Groote Kerk	Kerkhof	Grotekerksplein	< 1064	1704	<i>(dal)</i>
Grotekerksplein (2)	Plein	Grotekerksplein	1704	nee	<i>(moz)</i>
H.B.S., later Merwestein College en Johan de Witt Gymnasium	Schoolgebouw	Oranjepark 11	1909 6 sep	nee	<i>(aug) (reg) (moz)</i>
H.T.S., eerder M.T.S.	Schoolgebouw	Oranjelaan 262	1913 31 mrt	1983	<i>(wil) (fri) (oud)</i>
H.T.S., nieuwbouw	Schoolgebouw	Oranjelaan 262	1983 okt	2008	<i>(wil) (fri) (oud)</i>
Haaswijk	Herenhuis, buitenplaats en hofstede, eerder	Bij de kruising Provincialeweg/Oudendijk	1628	1785	<i>(ros)</i>
Haaswijk	Hoeve, nu Boerderij de Hoop	Provincialeweg 70	1706	nee	<i>(moz)</i>
Hador	Stalgebouw, nu bedrijfsgebouw	Samuël van Hoogstratensingel 72 hoek Hallincqlaan	1910	nee	<i>(moz)</i>
Hallincqhof	Hofje met bewoning	Hallincqhof aan de Groenedijk	1890 vanaf	nee	<i>(sti)</i>
Hallincqlaan, eerder Laan van den heer Pauwels Hallincq, Laan van Ds. Breur of Boonenslaan	straat	Hallincqlaan	1676	nee	<i>(dal)</i>
Hamburg	Pakhuis	Grote Kalkstraat 7	1650 ca.	nee	<i>(moz)</i>
Handelskade	Straat en kade	Handelskade aan de Oude Maas	1872-1882	nee	<i>(fri)</i>
Haniapolder of Hania's polder	Polder	Ten zuiden van de Zeedijk en ten oosten van de Oude Veerweg	1758	nee	<i>(fri) (moz)</i>

Haniasluis	Sluis	Zuidbuitenpoldersekade	1799	nee	(moz)
Hanneken van Dordtstoren	Toren	Naast en oostelijk van de Boombrug	1375 ca.	1617	(oud) (aug)
Haringstraat, eerder Pickelstraetken	Straat	Haringstraat	< 1404	nee	(baa)
Hattink	Herenhuis	Albert Cuypsingel 314	1910	nee	(moz) (gra)
's Heer Boeijenstraat (1), Siborisstraat, Ciboriestraat of Schijsttraetken	Straat	Smalle verbinding tussen de Wijnstraat en de Varkenmarkt	< 1409	1963	(baa)
's Heer Boeijenstraat (2)	Straat	's Heer Boeijenstraat	1963	nee	(baa)
Heer Adriaen Ockerstoren	Toren	Direct ten oosten van de Spuibrug	1375 ca.	1672 ingestort	(oud) (moz)
Heer Adriaen Ockerstoren	Toren	Vrijwel naast de Spuipoort	1375 ca.	1672 ingestort	(oud)
Heer Heymansuysstraat (1), Herman Zuysstraat, Heer Majuw straete of Armerwijs straet	Straat	Van de Voorstraat naar de Vest	< 1284	1975 ca.	(baa)
Heer Heymansuysstraat (2)	Straat	Heer Heymansuysstraat	1975 ca.	nee	(baa)
Heerenstraat	Straat, voordat de Wolwevershaven in 1609 gegraven was	Kuipershaven	1350 ca.	1609	(aug)
Hefstoren spoorbrug	Hefstoren van een gedeelte van de spoorbrug	Over de spoorbrug over de Oude Maas	1994	nee	(reg) (moz)
Heibeek	Koffiehuis, later hotel	Burgemeester de Raadsingel 69	1874	1964	(gra)
Heilig Kruisgasthuis	Ziekenhuis en kapel, later vleeshouwershal, pakhuis, klooster en bankgebouw, nu	Voorstraat 168	1306	nee	(oud) (rad) 552_100792
Heilige Geest en Pesthuis	Ziekenhuis	Op de plaats van de parkeergarage Drievriendenhof	1573	1766	(reg)
Heilige Geest en Pesthuis ter Nieuwerkerk of Cleijn pesthuis	Ziekenhuis met kapel	Aan de Vest, Torenstraat hoek Heer Heymansuysstraat	< 1420	1849	(oud) (reg)
Helsluis	Sluis	Bij Merwelanden 33	1864	nee	(moz)
Henegouwen	Herenhuis, extra woonhuis van de Graven van Holland	Wijnstraat 155, hoek Gravenstraat	1284	nee	(cen) (moz) (fri) (oud)
Herman Josinahof (1)	Hofje met bewoning	Herman Josinahof	1882	1980	(oud)
Herman Josinahof (2)	Straat	Herman Josinahof	1985	nee	(aug)
Het Biervat	Herenhuis, later opslagplaats voor biervaten, nu woonhuizen	Varkenmarkt 75-79	1663	nee	(moz) (oud)
Het Claverblad (1)	Woonhuis, winkelpand	Aardappelmarkt 23-25	< 1575	1904	(aug) (moz)
Het Claverblad (2), of Eigenheimer	Woonhuis en bakkerij	Aardappelmarkt 23-25	1904	1976	(aug) (moz)
Het Claverblad (3), of Eigenheimer	Woonhuis	Aardappelmarkt 23-25	1976	nee	(aug) (moz)
Het Dammetje of Veerzicht	Buitenplaats met huis	Aan de Amstelwijckweg bij het veer naar 's-Gravendeel	1659-1673	1832-1836	(ros)
Het Groen Laken (1)	Winkel met bovenwoning	Voorstraat 349-351	< 1794	1875	(oud)
Het Groen Laken (2)	Fotoatelier met bovenwoning	Voorstraat 349-351	1875	1912	(oud)
Het Groen Laken (3)	Fotoatelier met bovenwoning, later winkel met bovenwoning	Voorstraat 349-351	1912	nee	(oud)
Het Haantje	Chocolade- en suikerwerkfabriek, nu tapijthandel	Lange Breestraat 37-39	1919	nee	(oud)
Het Hof van Holland, eerder Den Toelast	Café met bovenwoning, eerder herberg, nu woonhuis	Kuipershaven 11	1550 ca.	nee	(aug)
Het Lam	Herenhuis	Groenmarkt 37	1593	nee	(aug)
Het Lam, Het Witte Lam of In Vitro Veritas (1)	Bierbrouwerij	Hoge Nieuwstraat 37-39 en Binnen Walevest 40-46	1682	1706	(oud)
Het Lam, Het Witte Lam of In Vitro Veritas (2)	Bierbrouwerij	Hoge Nieuwstraat 37-39 en Binnen Walevest 40-46	1706	1847	(moz) (aug) (oud)
Het Lam, Het Witte Lam of In Vitro Veritas (3)	Wijnpakhuis	Hoge Nieuwstraat 37-39 en Binnen Walevest 40-46	1847	1991	(moz) (aug) (oud)

Het Lam, Het Witte Lam of In Vitro Veritas (4)	Wooncomplex	Hoge Nieuwstraat 37-39 en Binnen Walevest 40-46	1991	nee	<i>(aug)</i>
Het Magazijn	Winkelpand, later Centrum voor Beeldende Kunst, nu horeca	Voorstraat 180	1902	nee	<i>(moz) (sti)</i>
Het Meevat, later Het Spijkervat	Pakhuis, koopmanshuis	Kuipershaven 41-42	1700	nee	<i>(moz) (oud)</i>
Het Nieuwe Werck	Voor de stad liggende zandplaat bebouwd als woonwijk	Tussen Nieuwe Haven, Vlak en Buitenwalevest	1409 tot 1586	nee	<i>(dal)</i>
Het Oude Land van Dubbeldam, Oud-Dubbeldampolder of Polder Oud-Dubbeldam	Polder	Direct ten zuiden van de stad	1603	nee	<i>(reg) (moz) (ros) (oud) (dom)</i>
Het Rotterdamse Huis (1)	Herenhuis	Schiekade Rotterdam	1750 ca.	1974	<i>(gra) (kad)</i>
Het Rotterdamse Huis (2)	Herenhuis, nu restaurant	Lange Geldersekafe 8	1974	nee	<i>(gra) (kad)</i>
Het Sakkertje (1)	Gildehuis	Zakkendragersstraat 2-4, achter Voorstraat 164	< 1416	1875	<i>(moz)</i>
Het Sakkertje (2)	Huisje	Zakkendragersstraat 2-4, achter Voorstraat 164	1875	nee	<i>(moz)</i>
Het Saracijnschoofd	Herenhuis	Grotekerksbuurt 1	1715	nee	<i>(moz) (oud)</i>
Het torentje op de Nieuwkerk	Torentje	Nieuwkerksplein 1	1833	nee	<i>(dom)</i>
Het Turfschip (1)	Woonhuis met pakhuis	Voorstraat 115-117	1594	1690 ca.	<i>(aug)</i>
Het Turfschip (2)	Woonhuis met pakhuis	Voorstraat 115-117	1690 ca.	1977	<i>(oud) (aug)</i>
Het Turfschip (3)	Woonhuis met pakhuis	Voorstraat 115-117	1977	nee	<i>(oud) (aug)</i>
Het Vergulde Kruijs (1)	Woonhuis met bedrijf	Voorstraat 231-233	1550 ca.	1850 ca.	<i>(aug) (moz)</i>
Het Vergulde Kruijs (2)	Woonhuis met winkel	Voorstraat 231-233	1850 ca.	nee	<i>(aug) (moz)</i>
Het Wapen van Venlo (1) of Huis Venlo	Herenhuis	Nieuwe Haven 26, hoek Venlostraat	1598	1720	<i>(aug) (dal)</i>
Het Wapen van Venlo (2)	Herenhuis, eerder herberg	Nieuwe Haven 26, hoek Venlostraat	1720	nee	<i>(moz)</i>
Het Witte Hart of Het Witte Hert	Herenhuis, brouwerij, nu IJssalon Talamini	Groenmarkt 131-141	1550 ca.	nee	<i>(aug)</i>
Hippos	Hoefijzerfabriek	Maasstraat 21	1911	1930	<i>(aug)</i>
Hoebee	Scheepswerf	Merwedestraat 56	1971 30 jun	nee	<i>(oud)</i>
Hoefijzerpoortje of Vestpoortje	Poortje	Merwekade, tegenover de Hoefijzerstraat	1590 ca.	1833	<i>(oud)</i>
Hoefijzerstraat	Straat	Hoefijzerstraat	< 1636	nee	<i>(baa)</i>
Hoekstein of Singelstaete	Villa	Vrieseweg 82, hoek Samuël van Hoogstratensingel	1887	nee	<i>(gra)</i>
Hoeve de Biesbosch	Boerderijcomplex	Van Elzelingenweg 1	1934	nee	<i>(moz) (reg)</i>
Hoeve Otterpolder	Hoeve met woning, eerder opzichterswoning	Ottersluis 55	1865	nee	<i>(moz)</i>
Hoeve Overkamp	Boerderij, misschien ook buitenplaats	Achterweg 2	< 1632	nee	<i>(ros)</i>
Hoeve Van der Meer	Hoeve, nu woonhuis	Meidoornlaan 36	1767	nee	<i>(moz)</i>
Hof de Vereniging	Hofje met bewoning	De Vereniging, het terrein van een voormalige touwslagerij	1864 vanaf	nee	<i>(reg) (fri) (sti)</i>
Hof de Vriendschap	Hofje met bewoning	Hof de Vriendschap aan de Toulonselaan	1894	nee	<i>(aug)</i>
Hof, De Hof, Het Hof (1)	Augustijnenklooster	Hof 5-14	1283	1587	<i>(moz)</i>
Hof, De Hof, Het Hof (2)	Prinsenhof	Hof 5-14	1587	1837	<i>(moz)</i>
Hof, De Hof, Het Hof (3)	Gebouwen complex	Hof 5-14	1837	nee	<i>(moz)</i>
Hofpoortje	Poortje	Steegeversloot 37	1572	nee	<i>(moz)</i>
Hoge Bakstraat	Straat	Hoge Bakstraat	1603	nee	<i>(oud)</i>
Hoge Nieuwstraat, eerder Middelstraet op 't Nieuwerck, 's Heeren straete, Hoogstraat of Nieuwe Hoogstraat	Straat	Hoge Nieuwstraat	1587	nee	<i>(oud) (aug) (dal)</i>
Holster (1)	Winkel met woonhuis	Grote Spuistraat 30	1790 ca.	1963	<i>(oud)</i>
Holster (2)	Winkel met woonhuis	Grote Spuistraat 30	1963	nee	<i>(oud)</i>
Hoofdbureau van Politie	Politiebureau	Nassauweg, hoek Mauritsweg	1964 mrt	2011	<i>(moz) (rad) 552_390801</i>
Hoogland	Villa	Burgemeester de Raadsingel 43	1877	1938	<i>(gra)</i>
Hoogt, eerder de Hoocht	Straat, eerder terp	Hoogt	< 1421	nee	<i>(oud)</i>
Hooikade of Kaij buijten Sint Catarina poort	Straat	Hooikade	1652	nee	<i>(aug)</i>
Hordijk (1)	Herenhuis	Voorstraat 46-48	1450 ca.	1750 ca.	<i>(aug)</i>
Hordijk (2)	Herenhuis	Voorstraat 46-48	1750 ca.	1880	<i>(aug)</i>

Hordijk (3)	Winkel met bovenwoning	Voorstraat 46-48	1880	2008	(aug)
Hordijk (4)	Architectenbureau met bovenwoning	Voorstraat 46-48	2008	nee	(aug)
Hotel Blauwpoort	Woningcomplex, eerder hotel	Blauwpoortsplein 9-12	1933	nee	(moz)
Housteiger	Straat	Housteiger	< 1419	nee	(oud)
Houthaven, eerder Noordendijkshaven	Haven	Tussen de Lijnbaan en de Noordendijk	1465-1529	1899-1900 gedempt	(reg) (dal) (fri)
Houttuinen, eerder Ka aan die Nyew Haven	Straat	Houttuinen	< 1439	nee	(moz) (baa)
Houweningen	Kerkdorp	In het oosten van de Merwelanden aan de Beneden Merwede	< 1105	1421 nov	(oud)
Huijs te Dubbeldam (1), Blaucmaers, Blaucamer of Het Blauwe Huis	Huis met eendenkooien	Dubbeldamseweg Zuid t.p.v Begraafplaats Essenhof	< 1560	< 1620	(oud)
Huijs te Dubbeldam (2), Blaucmaers, Blaucamer of Het Blauwe Huis	Huis, later buitenplaats	Dubbeldamseweg Zuid t.p.v Begraafplaats Essenhof	< 1620	1770	(ros)
Huis 1 van Jan Looff	Woonhuis, later winkelhuis	Vriesestraat 75	1745 ca.	nee	(oud)
Huis 2 van Jan Looff (1)	Woonhuis	Vriesestraat 73	1759 ca.	1958	(oud)
Huis 2 van Jan Looff (2)	Winkelhuis	Vriesestraat 73	1958	nee	(oud)
Huis Jan Schouten of De Hoogt	Patriciërshuis	Hoogt 14	1790 ca.	nee	(moz) (aug)
Huis met de 5 Ankers	Woonhuis, eerder	Gravenstraat 9-11	1615		(moz)
Huis met de Dweilen	Herenhuis	Steegeversloot 10	1775 ca.	nee	(moz)
Huis met de Hoofden	Hoekpand met horeca, eerst woonhuis	Nieuwe Haven 1 en Vlak 11	1620 ca.	nee	(moz)
Huis met Dordtse Trapgevel	Herenhuis	Vriesestraat 7	1701	nee	(oud)
Huis met Pothuis	Hoekhuis met pothuis als aanbouw	Hoge Nieuwstraat 231 hoek Binnen Walevest 106	< 1610	nee	(aug)
Huis naast de Joppensteiger (1)	Herenhuis met naastgelegen steiger	Wijnstraat 88	< 1580	1800 ca.	(aug)
Huis naast de Joppensteiger (2)	Herenhuis met naastgelegen tuin	Wijnstraat 88	1800 ca.	nee	(aug)
Huis op de Sint Jorisbrug	Herenhuis, eerder ziekenhuis	Steegeversloot 269-279 en Vest 72	1865 of 1874	nee	(moz) (aug) (oud)
Huis te Merwede (1)	Kasteel	Heer Daniëlspad, Kerkeplaat	1275-1300	1418 verwoest	(reg) (aug) (moz)
Huis te Merwede (2)	Ruïne	Heer Daniëlspad, Kerkeplaat	1418	nee	(aug)
Huis van Adriaan Joosten (1)	Twee woonhuizen	Vriesestraat 31-35	1639	1804	(aug)
Huis van Adriaan Joosten (1)	Herenhuis	Vriesestraat 31-35	1804	nee	(aug)
Huis van Adriaen Leuniszoon (1)	Herenhuis met timmerbedrijf, later met zeilmakerij	Nieuwe Haven 4-5	1613	1862	(aug)
Huis van Adriaen Leuniszoon (2)	Herenhuis met winkel	Nieuwe Haven 4-5	1862	1938	(aug)
Huis van Adriaen Leuniszoon (3)	Herenhuis, eerst met winkel	Nieuwe Haven 4-5	1938	nee	(aug)
Huis van Antonie van Bijnen (1)	Herenhuis	Lange Breestraat 48	1690 ca.	2007 ca.	(oud)
Huis van Antonie van Bijnen (2)	Herenhuis	Lange Breestraat 48	2007 ca.	nee	(oud)
Huis van Arnold van Wessum (1)	Herenhuis	Groenmarkt 54	1717	1822	(aug)
Huis van Arnold van Wessum (2)	Herenhuis	Groenmarkt 54	1822	nee	(aug)
Huis van Bewaring	Gevangenis, daarvoor de Kloveniersdoelen	Doelstraat 20	1864	1977	(dal) (dor)
Huis van Borghardus Schotel	Woonhuis	Vriesestraat 132	1777	nee	(oud)
Huis van Cornelis Kuijper (1)	Woonhuis met winkel	Steegeversloot 39	1741	1950 ca.	(oud)
Huis van Cornelis Kuijper (2)	Woonhuis met winkel	Steegeversloot 39	1950 ca.	nee	(oud)
Huis van Dirk van Dijl (1)	Woonhuis	Vriesestraat 69	1773	1965 ca.	(oud)
Huis van Dirk van Dijl (2)	Woonhuis met winkel	Vriesestraat 69	1965 ca.	nee	(oud)
Huis van de Gezusters Zoethout (1)	Herenhuis	Steegeversloot 47	1705 ca.	1930 ca.	(oud) (moz)
Huis van de Gezusters Zoethout (2)	Woonhuis, eerder woonhuis met winkel	Steegeversloot 47	1930	nee	(oud)
Huis van de Koster (1)	Woonhuis	Houttuinen 36	1575 ca.	1655	(aug)
Huis van de Koster (2)	Woonhuis	Houttuinen 36	1655	1769	(aug)
Huis van de Koster (3)	Woonhuis	Houttuinen 36	1769	nee	(aug)
Huis van Derk Jan van Brummen (1)	Woonhuis met winkel	Steegeversloot 191	1725 ca.	> 1935	(oud)

Huis van Derk Jan van Brummen (2)	Woonhuis met winkel	Steegoversloot 191	> 1935	nee	(oud)
Huis van Dirck Jansz. van Nes (1)	Timmerbedrijf met bovenwoning	Nieuwe Haven 48	1606	1856	(aug) (kad)
Huis van Dirck Jansz. van Nes (2)	Vishandel met bovenwoning, later schildersbedrijf met bovenwoning	Nieuwe Haven 48	1856	1965	(aug) (kad)
Huis van Dirck Jansz. van Nes (3)	Woonhuis	Nieuwe Haven 48	1965	nee	(aug) (kad)
Huis van Frederik Hemelaar (1)	Woonhuis	Botgenstraat 47-49	1643	1934	(moz) (oud)
Huis van Frederik Hemelaar (2)	Woonhuis	Botgenstraat 47-49	1934	nee	(oud)
Huis van Gerardus Sluis (1)	Woonhuis met bakkerij	Gote Spuistraat 21	1675 ca.	1966	(oud) (gra)
Huis van Gerardus Sluis (2)	Woonhuis met winkel	Gote Spuistraat 21	1966	nee	(oud)
Huis van Gerrit Jansz. Vogel (1)	Herenhuis	Nieuwe Haven 6	1630 ca.	1879	(aug) (kad)
Huis van Gerrit Jansz. Vogel (2)	Herenhuis met pakhuis en kantoor	Nieuwe Haven 6	1879	1920	(aug) (kad)
Huis van Gerrit Jansz. Vogel (3)	Herenhuis	Nieuwe Haven 6	1920	nee	(kad)
Huis van Gerrit Weenink (1)	Herenhuis	Kleine Spuistraat 16	1714	2001	(oud) (moz)
Huis van Gerrit Weenink (2)	Herenhuis	Kleine Spuistraat 16	2001	nee	(oud)
Huis van Hendrick en Gerrit Francken (1)	Woonhuis	Steegoversloot 42	1665 ca.	1970	(oud)
Huis van Hendrick en Gerrit Francken (2)	Woonhuis	Steegoversloot 42	1970	nee	(oud)
Huis van Hendrik van Loon (1)	Dubbel Herenhuis	Hooikade 15-16	1670	1978	(moz) (oud)
Huis van Hendrik van Loon (2)	Dubbel Herenhuis	Hooikade 15-16	1978	nee	(moz) (oud)
Huis van Herbert Jacobsz. (1)	Herenhuis	Nieuwe Haven 43	1615 ca.	1918	(aug)
Huis van Herbert Jacobsz. (2)	Herenhuis	Nieuwe Haven 43	1918	nee	(aug)
Huis van Herman Js. de Haen (1)	Woonhuis	Hoge Nieuwstraat 138-140	1613	1953	(aug) (kad)
Huis van Herman Js. de Haen (2)	Woonhuis	Hoge Nieuwstraat 138-140	1953	nee	(aug) (kad)
Huis van het Philharmonisch Orkest	Herenhuis	Grotekerksbuurt 16	1740 ca.	nee	(oud)
Huis van Heuvelman (1)	Woonhuis	Museumstraat 48	1680 ca.	1957	(oud)
Huis van Heuvelman (2)	Woonhuis	Museumstraat 48	1957	nee	(oud)
Huis van Jacob Trip (1)	Herenhuis	Wolwevershaven 7	1649	1912-1918	(aug)
Huis van Jacob Trip (1)	Herenhuis	Wolwevershaven 7	1912-1918	nee	(aug)
Huis van Jan Stegeman (1)	Woonhuis	Steegoversloot 13	1621	1800 ca.	(oud) (moz)
Huis van Jan Stegeman (2)	Woonhuis	Steegoversloot 13	1800 ca.	nee	(moz)
Huis van Jan Wouter van Herwaarden (1)	Woonhuis	Buiten Walevest 2	1840	1918	(aug) (kad)
Huis van Jan Wouter van Herwaarden (2)	Architectenbureau	Buiten Walevest 2	1918	nee	(aug) (kad)
Huis van Jan van Sprang (1)	Woonhuis	Augustijnenkamp 24	1725 ca.	1985 ca.	(oud)
Huis van Jan van Sprang (2)	Woonhuis	Augustijnenkamp 24	1985 ca.	nee	(oud)
Huis van Johan den Bandt	Herenhuis	Prinsenstraat 61	1730 ca.	nee	(aug)
Huis van Johan Hubert, daarvoor Het West-Indisch Huis	Herenhuis	Wolwevershaven 23	1733	nee	(aug)
Huis van Johannes Barinus van Bohemen (1)	Woonhuis	Kleine Spuistraat 8	1777	2001	(oud)
Huis van Johannes Barinus van Bohemen (2)	Woonhuis	Kleine Spuistraat 8	2001	nee	(oud)
Huis van Johannes Kes (1)	Woonhuis met	Weeshuisplein 28	1722	1985	(oud) (moz)
Huis van Johannes Kes (2)	Woonhuis	Weeshuisplein 28	1985	nee	(oud)
Huis van Johannes Smeulers (1)	Woonhuis met winkel	Voorstraat 387	1765 ca.	> 1964	(oud)
Huis van Johannes Smeulers (2)	Woonhuis met winkel	Voorstraat 387	> 1964	nee	(oud)
Huis van Koeken (1)	Woonhuis	Vleeshouwersstraat 25	1768	1985	(oud)
Huis van Koeken (2)	Woonhuis	Vleeshouwersstraat 25	1985	nee	(oud)
Huis van Leendert van Strij (1), eerder huis van Jacob de Witt	Herenhuis	Grotekerksbuurt 25-27	< 1633	1777	(oud)
Huis van Leendert van Strij (2)	Bovenwoning met schilderswinkel	Grotekerksbuurt 25-27	1777	1974	(oud)
Huis van Leendert van Strij (3)	Bovenwoning met garage	Grotekerksbuurt 25-27	1974	nee	(oud)
Huis van Lou Ten Bosch	Herenhuis	Hoge Nieuwstraat 55	1733	nee	(moz)
Huis van Maerten Gilles van de Pijpen (1)	Woonhuis	Steegoversloot 64	1543	1675 ca.	(gra)

Huis van Maerten Gilles van de Pijpen (2)	Woonhuis met winkel	Steegoversloot 64	1675 ca.	1971	(oud)
Huis van Maerten Gilles van de Pijpen (3)	Woonhuis	Steegoversloot 64	1971	nee	(oud)
Huis van Matthijs Pompe (1)	Herenhuis	Wolwevershaven 3	1649	1896	(aug) (kad)
Huis van Matthijs Pompe (2)	Herenhuis	Wolwevershaven 3	1896	nee	(aug) (kad)
Huis van P.J. Konings (1)	Woonhuis	Vleeshouwersstraat 64-66	1779	1966	(oud)
Huis van P.J. Konings (2)	Woonhuis	Vleeshouwersstraat 64-66	1966	1985 ca.	(oud)
Huis van P.J. Konings (3)	Woonhuis	Vleeshouwersstraat 64-66	1985 ca.	nee	(oud)
Huis van Ploegert (1)	Woonhuis	Weeshuisplein 18	1751	> 1956	(oud)
Huis van Ploegert (2)	Pakhuis	Weeshuisplein 18	> 1956	nee	(oud)
Huis van Van Ommeren (1)	Woonhuis	Steegoversloot 66	1605	1731	(aug)
Huis van Van Ommeren (2)	Herenhuis	Steegoversloot 66	1731	1954 ca.	(aug)
Huis van Van Ommeren (3)	Herenhuis met winkel	Steegoversloot 66	1954	1992	(aug) (kad)
Huis van Van Ommeren (4)	Herenhuis met winkel	Steegoversloot 66	1992	nee	(aug)
Huis van Rutte (1)	Woonhuis	Schuitenmakersstraat 16	1675 ca.	1954	(oud) (kad)
Huis van Rutte (2)	Woonhuis met	Schuitenmakersstraat 16	1954	nee	(kad) (oud)
Huis van Van der Noot (1)	Herenhuis	Wolwevershaven 16	1644	1891	(aug)
Huis van Van der Noot (2)	Herenhuis	Wolwevershaven 16	1891	nee	(aug)
Huis van Van Efferen (1)	Woonhuis	Museumstraat 50	1750 ca.	1960	(oud)
Huis van Van Efferen (2)	Woonhuis	Museumstraat 50	1960	nee	(oud)
Huis van weduwe D. Volker (1) later Archief, nu Muziekpodium	Woonhuis	Grotekerksplein 1	1800	1864	(moz)
Huis van weduwe D. Volker (2) later Archief, nu Muziekpodium	Archiefgebouw, nu Cultuurgebouw	Grotekerksplein 1	1894	nee	(moz) (rad) 552_260409
Huis van Weduwe den Berkel (1)	Woonhuis	Weeshuisplein 26-27	1775	1964	(oud)
Huis van Weduwe den Berkel (2)	Woonhuis	Weeshuisplein 26-27	1964	nee	(oud)
Huis van Wessel van Rije (1)	Woning met werkplaats	Lange Breestraat 44-46	1690 ca.	2017	(oud)
Huis van Wessel van Rije (2)	Woning met werkplaats	Lange Breestraat 44-46	2017	nee	(oud)
Huis van Willem van Roosendaal (1)	Woonhuis	Lange Breestraat 20	1705	1964	(oud) (moz)
Huis van Willem van Roosendaal (2)	Woonhuis	Lange Breestraat 20	1964	nee	(oud) (moz)
Huisman	Dubbel woonhuis	Noordhoveweg 2-2A	1924	nee	(moz) (kad)
Huize Johanna	Herenhuis	Groenmarkt 15	1846 ca.	nee	(aug)
Huize Nicola	Woonhuis	Aardappelmarkt 7	1895	nee	(moz)
Huize van den Broucke (1)	Herenhuis	Wolwevershaven 42	1666	1775-1800	(aug)
Huize van den Broucke (2)	Herenhuis	Wolwevershaven 42	1775-1800	nee	(moz)
Husen	Herenhuis	Van Strijpsingel 415-417	1894	nee	(gra)
Huys te Hemert of 't Huys te Hemert	Herenhuis	Nieuwe Haven 30	1600 mei	nee	(oud)
's Heer Boeyenstraat, Heer Boydens straetken of Siborie straatje	Straat	's Heer Boeijenstraat	< 1409	nee	(reg)
't Huys genaemt Hollant (1), eerder Hel of Helle	Huis waar Graaf Dirk IV nisschien vermoord is	Wijnstraat 144-146	1048 misschien	< 1405	(dal) (oud)
't Huys genaemt Hollant (2), eerder Hel of Helle	Woonhuis met pakhuis	Wijnstraat 144-146	< 1405	1475	(oud)
't Huys genaemt Hollant (3), eerder Hel of Helle	Woonhuis met pakhuis	Wijnstraat 144-146	1475	1898	(oud)
't Huys genaemt Hollant (4), eerder Hel of Helle	Winkel met bovenwoning	Wijnstraat 144-146	1898	nee	(moz) (sti)
IJkinstituut	IJkkantoor, voorheen Nederlands Meet Instituut (NMI)	Hugo de Grootplein 1, hoek Coornhertstraat	1958	nee	(moz)
IJkkantoor	IJkkantoor	Spuiboulevard 271	1923 ca.	1964	(gra) (rad) 552_319216
In de Dolfyn	Herenhuis	Voorstraat 8	1595	nee	(cen)
In de Groote Wijnberg, Den Wijnberch of Vlashuijs (1)	Herenhuis	Grotekerksbuurt 53-55	< 1589	1777	(aug)
In de Groote Wijnberg, Den Wijnberch of Vlashuijs (2)	Herenhuis	Grotekerksbuurt 53-55	1777	1865	(aug) (moz) (oud)
In de Groote Wijnberg, Den Wijnberch of Vlashuijs (3)	Loodgieterswerkplaats met woning, winkel, grutterij, met woning, nu broodwinkel Nobel	Grotekerksbuurt 53-55	1865	nee	(oud)
In de Speykermandt	Pakhuis, later suikerraffinaderij	Kuipershaven 141	1713	nee	(oud)

In de Vergulde Lampet (1)	Woonhuis	Statenplaats 1 hoek Blindeliengasthuissteeg 2	1742	1966	<i>(oud)</i>
In de Vergulde Lampet (2)	Horeca en woonhuis	Statenplaats 1 hoek Blindeliengasthuissteeg 2	1966	nee	<i>(oud)</i>
In den Hatert (1)	Herenhuis	Vlak 6	1612 ca.	1878	<i>(cen) (aug)</i>
In den Hatert (2)	Herenhuis	Vlak 6	1878	nee	<i>(aug)</i>
In den Hen of Het Henneke (1), eerder de Lantscroon of Croon	Herenhuis	Wijnstraat 71-73	< 1386	1630	<i>(oud)</i>
In den Hen of Het Henneke (2)	Herenhuis	Wijnstraat 71-73	1630	1842 ca.	<i>(oud) (moz)</i>
In den Hen of Het Henneke (3)	Herenhuis	Wijnstraat 71-73	1842 ca.	1985 ca.	<i>(oud)</i>
In den Hen of Het Henneke (4)	Herenhuis	Wijnstraat 71-73	1985 ca.	nee	<i>(oud)</i>
In den Vlasblom (1)	Pakhuis	Boogjes 155-163	1792	1947 ca.	<i>(oud)</i>
In den Vlasblom (2)	Pakhuis	Boogjes 155-163	1947 ca.	1986	<i>(oud)</i>
In den Vlasblom (3)	Appartementencomplex	Boogjes 155-163	1986	nee	<i>(oud)</i>
In Den Verdwaelde Koogel	Herenhuis	Varkenmarkt 45	1663	nee	<i>(moz)</i>
In den Visser	Woonhuis met winkel	Korte Breestraat 20-22	1611	nee	<i>(aug)</i>
In den Wolfskop (1)	Woonhuis met winkel	Steegeversloot 243	1696	1944 gebombar- deerd	<i>(moz) (aug)</i> <i>(oud)</i>
In den Wolfskop (2)	Woonhuis met winkel, nu atelier	Steegeversloot 243	1946	nee	<i>(aug)</i>
In 't Gulden Vlies (1) of 't Vlies	Herenhuis, café of	Groenmarkt 74-76	< 1543	1935	<i>(moz)</i>
In 't Gulden Vlies (2) of 't Vlies	Woonhuis met rijwiel en motorstalling, later loodgietersbedrijf, nu woonhuis met berging	Groenmarkt 74-76	1935 14 mrt	nee	<i>(moz)</i>
In het Zeepaard, eerder De Korenbeurs en Den Turk	Winkelhuis met bovenwoning	Prinsenstraat 3	1668	nee	<i>(aug)</i>
In Vino Veritas of Deo Volente	Werk-woonhuis met pakhuis en wooncomplex	Buiten Walevest 5-6 en Binnen Walevest 157-165	1900	nee	<i>(moz) (aug)</i>
Incassobank, later Amro-Bank	Gebouw voor detailhandel, eerder bankgebouw	Bagijnhof 1-5, hoek Lange Breestraat	1910	nee	<i>(moz)</i>
Inden Dorren Boom (1)	Woonhuis, herberg	Lange Breestraat 22	1663	1800	<i>(oud)</i>
Inden Dorren Boom (2)	Herenhuis, eerder herberg	Lange Breestraat 22	1800	nee	<i>(oud)</i>
Int Silver Sout Vat	Woon- werkhuis van zilvermedenfamilie	Voorstraat 305	< 1717	nee	<i>(oud)</i>
Israëlitische of Joodse Begraafplaats (1)	Begraafplaats	De Hoogt, achter villa De Hoogt	1737	1869 en 1958 geruimd	<i>(aug) (oud)</i> <i>(reg)</i>
Israëlitische of Joodse Begraafplaats (2)	Begraafplaats	Nieuweweg 2	1871 5 juli	nee	<i>(aug)</i>
Jacob Sonnemans huis	Herenhuis	Nieuwe Haven 32	1610	nee	<i>(aug)</i>
Jeugdherberg De Meerpaal, later TriviumLindenhof, nu Enver	Jeugdherberg, nu jeugd- en opvoedhulp	Noordendijk 380-382	1961	nee	<i>(rad)</i> <i>1323_241</i>
Jobshaven	Horeca en woonhuis	Biesboschstraat 146, hoek Noordendijk	1910 ca.	nee	<i>(gra)</i>
Johan en Cornelis de Witt	Standbeeld	Op de Visbrug	1918	nee	<i>(moz) (sti)</i>
Johan de Wittbrug (1) ijzeren draai	Stadsbrug	Johan de Wittstraat	1874 1 aug	1924	<i>(fri) (dor)</i> <i>(rad)</i> <i>551_71162</i>
Johan de Wittbrug (2) vast baksteen	Stadsbrug	Johan de Wittstraat	1924 13 mei	1974	<i>(dal) (oud)</i> <i>(baa)</i>
Johan de Wittbrug (3) dam	Dam	Johan de Wittstraat	1974	1999	<i>(baa) (fri)</i> <i>(oud)</i>
Johan de Wittbrug (4) vast	Stadsbrug	Johan de Wittstraat	1999	nee	<i>(oud)</i>
Johan de Wittstraat, eerst Avenue naar het Spoorwegstation	Straat	Johan de Wittstraat	1871-1872	nee	<i>(baa) (moz)</i> <i>(dal)</i>
Jojo	Herenhuis met winkel	Grote Spuistraat 13	1645	nee	<i>(moz)</i>
Jongepier	Herenhuis, nu horeca	Groothoofd 8	1825	nee	<i>(gra)</i>
Joppensteiger, Hoppensteiger, Wijnsteiger of Hoppenbiersteiger	Steiger	Tuin van Wijnstraat 90	1404	nee	<i>(oud)</i>
Joppentoren	Toren	Naast Groothoofd 8, op de kop van bebouwing aan de Palingstraat	1375 ca.	1851	<i>(oud) (lip)</i> <i>(fri) (moz)</i>
Jorissen	Villa	Samuël van Hoogstratensingel 97	1894	nee	<i>(aug) (gra)</i>
Josina Anthonettahof	Hofje met bewoning	Raamstraat 36	1881	1963	<i>(aug)</i>

Jugendstil winkel en woning	Winkel en woning	Voorstraat 273	1898	nee	<i>(oud) (moz)</i>
Julianahaven	Zeehaven	Aan de Kreekweg	1958 5 sep	nee	<i>(fri)</i>
Julianakerk en woning	Kerk en voormalige kosterswoning	Mauritsweg 286, hoek Krispijnseweg	1928 12 dec	nee	<i>(moz) (oud)</i>
Kaas en Wijnhuis	Winkelhuis met bovenwoning	Bagijnhof 72	1625 ca.	nee	<i>(oud)</i>
Kalkhaven, eerder Nieuwe Haven buiten de Vuijpoort, Calckhaven of Schiptimmerhaven	Haven	Aan het Achterhakkers	1655	nee	<i>(reg) (baa) (dal) (sti) (fri) (dom)</i>
Kalkschip	Pand	Keizershofstraat 1	1650	nee	<i>(moz)</i>
Kalktoren, Calcctorn, Aerschattoren of Thoorn van Doude Staketten	Toren	Nieuwe Haven 83-85	1410 ca.	1587	<i>(oud)</i>
Kandelaarkerk	Kerk	Van Eesterenplein 230	1995 22 dec	nee	<i>(oud)</i>
Karnemelksteiger	Steiger	Groenmarkt 30	< 1419	1935	<i>(oud)</i>
Kasteel Stoker	Een aantal houten gebouwen, op het laatst bewoond door Frans Stoker en echtgenote	Krommedijk 67-71	1880	1902	<i>(gra) (kad) (rad) 555_21631</i>
Keizershofpoort	Poortje naar pakhuis met woning	Keizershof 28	1695	> 1980	<i>(rad) 552_301653</i>
Keizershofpoortje (1)	Poortje	Nieuwkerkstraat 2	1663	1970 verplaatst	<i>(aug)</i>
Keizershofpoortje (2), verplaatst	Poortje	Nieuwkerkstraat 5-7	1970	nee	<i>(aug)</i>
Keizershofstraat	Straat, misschien de smalste van de stad	Keizershofstraat	1650	nee	<i>(moz)</i>
Kerksteiger	Straat	Kerksteiger	< 1600	nee	<i>(oud) (baa)</i>
Kerkstraat, eerder Papenstraatje of Grote Kerkstraat	Straat	Kerkstraat	< 1374	nee	<i>(baa)</i>
Kes	Villa	Kromhout 93	1896	nee	<i>(gra)</i>
Kievits	Villa	Burgemeester de Raadsingel 85-87	1915	nee	<i>(gra)</i>
Kilsigt, Kille Sigt, Killezicht of Kilzigt	Grote buitenplaats met herenhuis	Op de bocht in de Wioldrechtse Zeedijk bij de Dordtsche Kil	1659-1673	1820-1830	<i>(ros)</i>
Kiltunnel	Tunnel	Rijksweg N217, onder Dordtsche	1977 1 okt	nee	<i>(fri) (dom)</i>
Kilwijk	Villa	Aan de Spuiweg, t.h.v. de latere spoorlijn	< 1832	1867	<i>(gra)</i>
Kippenbrug of Kippenbruggetje	Loopbrug	Tussen het Groothoofd en de Merwekade over de monding van de Wijnhaven	1864	1927	<i>(aug) (oud)</i>
Klander Muelen	Café Restaurant	Statenplein 149-150 hoek Nieuwstraat 33	1715 ca.	nee	<i>(oud) (moz)</i>
Klein Bagijnhof en Onze Lieve Vrouwekapel	Woningen en kapel	Nieuwstraat 50	1540	1587	<i>(oud)</i>
Klein Heisterbach	Uithof en Kerk	Dubbeldam	< 1203	1421 nov	<i>(oud) (fri)</i>
Kleine Appelsteiger, Nieuwe Appelsteiger, Cleyn Kawet, Grietsteiger of Muntsteiger	Straat	Kleine Appelsteiger	< 1625	nee	<i>(oud)</i>
Kleine Groene Poort (1)	Woonhuis	Wijnstraat 111	1600 ca.	1907	<i>(oud)</i>
Kleine Groene Poort (2)	Woonhuis	Wijnstraat 111	1911	nee	<i>(oud)</i>
Kleine Spuistraat	Straat	Kleine Spuistraat	< 1411	nee	<i>(baa)</i>
Klockelaerstoren, Toeverlaets-toren, Herman Vinckentoren, Clays Scoutatentoren, Vinckentoren of Vinckenburg	Toren	Knolhaven 4	1370 ca.	< 1558	<i>(oud)</i>
Klokhuis van de Nieuwkerk	Klokhuis, vrijstaand	Nieuwkerksplein	1541	1834	<i>(reg) (oud)</i>
Kloppert	Herenhuizen	Oranjelaan 284-290	1912	nee	<i>(gra)</i>
Kloveniersdoelen, eerder Hantboechs Doel	Gebouwencomplex t.b.v. de schutterijen	Stek, hoek Doelstraat	< 1496	1857	<i>(sti) (reg) (baa)</i>
Klyn Schipper Gild Huys	Werk-woonhuis	Riedijk 102	1920 ca.	nee	<i>(moz) (aug)</i>
Knolhaven, eerder Caij achter de Roode Hant of Watersteijns Kaij	Straat en kade	Knolhaven	< 1633	nee	<i>(baa)</i>
Koek- en Banketbakkerij	Winkel met woonhuis, nu woningcomplex	Grote Kalkstraat 1	1900 ca.	nee	<i>(moz)</i>
Koetshuis van Huize Johanna	Koetshuis	Varkenmarkt 74	1846 ca.	nee	<i>(aug)</i>

Köhn Pakhuis (1)	Pakhuis	Dolhuisstraat 2-18	1650 ca.	1931	<i>(aug)</i>
Köhn Pakhuis (2)	Pakhuis en klompenmagazijn	Dolhuisstraat 2-18	1931	2015	<i>(aug)</i>
Köhn Pakhuis (3)	Woningcomplex	Dolhuisstraat 2-18	2015	nee	<i>(aug)</i>
Kolfstraat, eerder 's Matthys stege, Matthijsstraat of Herman Tymstraet	Straat	Kolfstraat	< 1312	nee	<i>(fri) (moz) (baa)</i>
Kolfstraatsteiger of Kolfsteiger, eerder Heer Matthys Steiger	Steiger	Naast Voorstraat 293	< 1419	nee	<i>(oud) (baa)</i>
Koningshof of Koningshofje	Hofje met bewoning	Aan de Mariënbornstraat	1586	1969	<i>(baa)</i>
Kooijmans	Herenhuis	Spuiweg 52-54	1890	nee	<i>(gra)</i>
Koopmanshuis, nu KunstGalerij Europ'Art	Woon- winkelhuis	Grotekerksbuurt 6-8	1670 ca.	nee	<i>(moz)</i>
Korenbloemhof	Hofje met bewoning, nu zonder bewoning	Sluisweg 45	1868	nee	<i>(aug)</i>
Korenometershuis (1)	Dwarshuis	Pottenkade 1	1717	1931	<i>(moz) (oud)</i>
Korenometershuis (2)	Dwarshuis	Pottenkade 1	1931	nee	<i>(oud)</i>
Korte Breestraat of Nieuwe Breestraat	Straat	Korte Breestraat	1609	nee	<i>(oud) (dal)</i>
Korte Engelenburgerkade	Straat	Korte Engelenburgerkade	1652	nee	<i>(aug)</i>
Korte Geldersekade of Gelderse Dwarscaej	Straat	Korte Geldersekade	1655	nee	<i>(aug)</i>
Korthals	Herenhuizen	Van Strijpsingel 534-550	1913	nee	<i>(gra)</i>
Kosterswoning van de Augustijnenkerk (1)	Woning	Hof 16, boven het poortje en doorgang naar de Voorstraat	16e eeuw	1873	<i>(moz)</i>
Kosterswoning van de Augustijnenkerk (2)	Woning	Hof 16, boven het poortje en doorgang naar de Voorstraat	1873	nee	<i>(moz)</i>
Kous	Straat	Tussen Raamstraat en Achterom	< 1563	1925 ca.	<i>(baa)</i>
Kraan Kostverloren, Grote Kraan of Rijnse Kraan	Hijskraan	Op de Kraansteiger	< 1419	> 1760	<i>(baa)</i>
Kraan op de Merwekade	Hijskraan	Tegenover Merwekade 67	1872	> 1933	<i>(fri) (rad) 555_11345</i>
Kraan Rodermond of Roodermond	Hijskraan	Aan de kade van de Houttuinen, bij de ingang van de Nieuwe Haven	1411 ca.	1872	<i>(aug) (baa) (reg) (fri)</i>
Kraan Zwartenburg, Swartzenborch of Swartsenborgh	Hijskraan	Wijnstraat 168	< 1545	1595	<i>(oud) (aug) (reg) (baa)</i>
Kraanbaan, op de Stadswerven	Kraanbouw	Maasstraat, bij de Stadswerven op de punt van de Staart	1934	nee	<i>(moz)</i>
Kraansteiger, eerder Steiger achter de Gravenstraat, Hengstensteiger	Straat, parkeerplaats, eerder steiger	Kraansteiger	< 1429	nee	<i>(oud)</i>
Krab- en Landzicht (1)	Buitenplaats met huis, later bouwhoeve	Kelvinstraat 25	1659-1673	1843	<i>(ros)</i>
Krab- en Landzicht (2)	Hoeve	Kelvinstraat 25	1659-1673	1966	<i>(ros) (kad)</i>
Krakerhof	Hofje met bewoning	Noordendijk 24-36	1884	2005	<i>(oud) (aug)</i>
Kranendonk	Herenhuizen	Spuiweg 176-180	1903	nee	<i>(gra)</i>
Krankzinnig- en Beterhuis	Ziekenhuis	Tegenover Vest 138	1766	1902	<i>(reg)</i>
Kraus	Herenhuis	Buiten Walevest 127	1902	nee	<i>(aug)</i>
Krispijnseweg, eerder zuidelijk deel van Spuiweg	Straat	Vanaf de Krispijntunnel tot aan de Hugo van Gijnweg	1917 11 dec	nee	<i>(rad) 552_401929</i>
Krispijntunnel	Tunnel	Tussen Spuiweg en Krispijnseweg, onder het spoor	1937 18 sep	nee	<i>(reg) (sti) (oud)</i>
Krispijntunnel, speciaal voor voetgangers	Voetgangers tunnel	Tussen Spuiweg en Krispijnseweg, onder het spoor	1951	nee	<i>(sti)</i>
Kromhout, eerder Korte en Lange Kromhout of Eerste Singel	Straat	Kromhout	1670	nee	<i>(dal)</i>
Krommedijk	Straat, eerder dijk	Krommedijk	1603	nee	<i>(oud)</i>
Kromme Elleboog (1)	Straat	Van Vriesestraat tot Stoofstraat	< 1434	1967 ca.	<i>(gra)</i>
Kromme Elleboog (2)	Straat	Kromme Elleboog	1984	nee	<i>(baa)</i>
Kruiskapel (1)	Kapel	Voorstraat 172-174	1357	1645	<i>(oud)</i>
Kruiskapel (2)	Pakhuis met woning, nu winkel met woning	Voorstraat 172-174	1645	nee	<i>(oud)</i>
Kroon van Denemarken of De Croon van Denemarken	Herenhuis	Nieuwbrug 20 - Wijnstraat 136	< 1542	> 1847	<i>(fri) (oud) (moz) (reg)</i>
Krooswijkhof	Hofje met bewoning	Ferdinand Bolsingel 186	1894	1983	<i>(kad)</i>

Kruiskerk (1)	Kerk	Vrieseweg 64	1886 29 apr	1935	<i>(moz) (oud)</i>
Kruiskerk (2)	Kerk	Vrieseweg 64	1936 mei	nee	<i>(moz) (oud)</i>
Kruithuis	Kruithuis	Vest 162	> 1833	1871	<i>(oud)</i>
Kruittoren, Mennetoren, Minnebrugstoren, Minnebrugstoren, Minderbroederstoren, Minnetoren of Minnebroederstoren	Toren	Vest 162	1446	1833	<i>(oud)</i>
Kuipershaven, eerder Keulse kade, Nieuwe Opslach, Engelsche Kaeije, Cleijne Vischmarckt of	Straat en kade	Kuipershaven	1620	nee	<i>(moz)</i>
Kuiters Metaalhandel	Pakhuis, nu woningcomplex	Boogjes 191-197	1763	nee	<i>(oud)</i>
Kunstkerk, eerder Christelijk Gereformeerde Kerk of Nazarener	Kerk, nu Cultuurgebouw	Museumstraat 65	1885 6 dec	nee	<i>(moz) (oud)</i>
Kunstmin (1)	Sociëteit	Sint Jorisweg 76	1864 13 jun	1889	<i>(dor) (oud) (aug)</i>
Kunstmin (2)	Schouwburg	Sint Jorisweg 76	1890 21 okt	1939	<i>(moz) (reg)</i>
Kunstmin (3)	Schouwburg	Sint Jorisweg 76	1940	nee	<i>(fri) (moz)</i>
Kwak	Herenhuis	Oranjepark 4	1892	nee	<i>(gra)</i>
Kweekschool met den Bijbel	Kweekschool	Van Godewijkstraat	1933	1980	<i>(lip) (rad) 552_315749</i>
Kyck over den Dyck of De Kijck over den Dijck (1)	Standerdmolen, korenmolen	Noordendijk 144	1612	1713 omge- waaid	<i>(oud) (aug)</i>
Kyck over den Dyck of De Kijck over den Dijck (2)	Standerdmolen, korenmolen	Noordendijk 144	1713 31 maart	nee	<i>(dal) (aug) (moz) (oud)</i>
La Flamboyante	Vrijmetselaarsloge	Munt 9	1650 ca.	nee	<i>(moz)</i>
Land van Valk	Woonwijk	Tussen Crayesteinstraat, Dubbeldamseweg Zuid en de spoorlijn	1922	nee	<i>(aug) (dal)</i>
Landbouwschool, later Wellant College	School	Groenezoom 400	1972	nee	<i>(oud)</i>
Lange Breestraat, Breestraat, Oude Breestraat of Grote Breestraat	Straat	Lange Breestraat	< 1404	nee	<i>(oud) (baa)</i>
Lange Gelderse kade	Straat en kade	Lange Gelderse kade	< 1674	nee	<i>(baa)</i>
Lange Houten Brug (1) daarna Lange IJzeren Brug	Stadsbrug	Van Knolhaven naar Nieuwe Haven	1590	1855	<i>(dal) (baa)</i>
Lange IJzeren Brug (2) daarvoor Lange Houten Brug	Stadsbrug	Van Knolhaven naar Nieuwe Haven	1856 5 aug	nee	<i>(moz) (fri) (reg) (dom)</i>
Lange IJzerenbrugstraat, daarvoor Veststraatje, Cruijsstraat, Langhoutebrugstraatje of Lange Houten Brugstraat	Straat	Van de Nieuwe Haven naar de Binnen Walevest in het verlengde van de Lange IJzerenbrug	1590	nee	<i>(aug)</i>
Lange Loods, Generaliteitswerf, Rijksmagazijn of 's Lands Werf	Magazijn van de Generaliteit	Cornelis de Wittstraat, tussen Spuibrug en Soetgensbrug	1640	1969	<i>(reg) (moz) (dal)</i>
Lares	Pakhuis	Hoge Nieuwstraat 109-111	1660 ca.	nee	<i>(aug)</i>
Lastige Eendstraat, naar 't Lastige End	Straat	Lastige Eendstraat	1616	nee	<i>(reg)</i>
Latourpad, Latoerepaadje of Het Vierkant	Straat	Latourpad	1650 ca.	nee	<i>(dal)</i>
Lebret	Villa	Sint Jorisweg 85, hoek Samuël van Hoogstratensingel	1892	1936	<i>(gra)</i>
't Leesbeest	Winkelhuis, nu winkel	Groenmarkt 72	1702	nee	<i>(moz) (oud)</i>
Leeuwenburg, Leeuwenburch, Reynouts Huyse, Porte Malburg of Mijnsheerenherberg, later winkel Bervoets en Montimeubel	Herenhuis, herberg en extra woonhuis van de Graven van Holland	Voorstraat 244	< 1385	2008	<i>(fri) (oud) (moz)</i>
Leeuwensteyn (1), later Schefferapotheek	Woonhuis met postagentschap	Scheffersplein, tussen de Waag Passage en Voorstraat 237	< 1673	1868	<i>(reg)</i>
Leeuwensteyn (2), als Schefferapotheek	Winkel met woonhuis	Scheffersplein, tussen de Waag Passage en Voorstraat 237	1868	1960	<i>(aug)</i>

Leger des Heils	Evangelisatiegebouw, eerst kerk met kosterswoning	Kasperspad 28	1937 5 jun	nee	<i>(oud)</i>
Legowoningen	Woningen	Sterrenburg II	1975	nee	<i>(fri)</i>
Leijhamer (1)	Woonhuis met winkel	Groenmarkt 6-8	1681	1986	<i>(moz) (oud)</i>
Leijhamer (2)	Woonhuis met winkel	Groenmarkt 6-8	1986	nee	<i>(moz) (oud)</i>
Lenghenstraat	Straat, op de plaats van een gedempte binnengracht	Lenghenstraat	1890	nee	<i>(baa)</i>
Leonardus kapel (1)	Kapel	Reeweg Oost 118, R.K. Begraafplaats	1881 18 okt	1991	<i>(oud)</i>
Leonardus kapel (2)	Ontmoetingsruimte	Reeweg Oost 118, R.K. Begraafplaats	1991	nee	<i>(oud)</i>
Leprooshuis (1), Leeoprooshuys of Lazarushuys	Leprozenhuis en kapel	Prinsenstraat 61	1309	1523 afgebrand	<i>(oud)</i>
Leprooshuis (2), Leeoprooshuys of Lazarushuys	Leprozenhuis en kapel	Prinsenstraat 61	1524	1572 verwoest door Watergeuzen	<i>(oud)</i>
Leprooshuis of Lazarushuis (1), eerst Heilige Geest- en Pesthuis ter Groter Kerk	Pesthuis en kapel	Vriesestraat 115-119	< 1303	1574	<i>(oud)</i>
Leprooshuis of Lazarushuis (2)	Leprooishuis en hospitaal	Vriesestraat 115-119	1574	1726	<i>(moz) (oud)</i>
Leprooshuis of Lazarushuis (3)	Hospitaal, daarna kazerne, stadsarchief, nu kantoor	Vriesestraat 115-119	1726	nee	<i>(moz) (oud)</i>
Leuvebrug (1) eerder Grote Kerksbrug, Kerkebrugge, Melcbrugge, Coornbrugge of Loevebrug	Stadsbrug	Tussen Leuvehaven en Voorstraatshaven	1284	1868	<i>(lip) (jon) (dom)</i>
Leuvebrug (2) eerder Grote Kerksbrug, Kerkebrugge, Melcbrugge, Coornbrugge of Loevebrug	Stadsbrug	Tussen Leuvehaven en Voorstraatshaven	1868	1937	<i>(moz) (aug) (oud) (dom)</i>
Leuvebrug (3) eerder Grote Kerksbrug, Kerkebrugge, Melcbrugge, Coornbrugge of Loevebrug	Stadsbrug al boogbrug	Tussen Leuvehaven en Voorstraatshaven	1937 4 sep	nee	<i>(moz) (aug) (oud) (rad) 1187_1024</i>
Leuvebrugsteiger	Steiger	Korte Geldersekafe 4	< 1419	1670 ca.	<i>(oud)</i>
Lijnbaan, eerst Lijnstraat	Straat	Lijnbaan	< 1619	nee	<i>(baa)</i>
Lijnbaan, nieuwe woningen	Woningen na sanering	In het Lijnbaangebied	1988	nee	<i>(fri)</i>
Lijnbaanhaven	Haven	Aan de Lijnbaan	1643	1899	<i>(dal) (fri)</i>
Lindengracht, Oude Gracht of Middelgracht	Gracht	Op de plaats van de Museumstraat	< 1612	1907	<i>(baa) (oud)</i>
Lindershuis	Warenhuis	Visstraat 27 en Lange Breestaaf 1	1919 jun	nee	<i>(moz)</i>
Lips	Villa	Spuiweg 117, waar de tunnel begint onder de Burgemeester de Raadsingel	1878	1936	<i>(gra)</i>
Lips Slotenfabriek	Fabriek	Spuiweg Zuidwest, Burgemeester de Raadsingel 97	1899	1936	<i>(wil) (rad) 555_15595</i>
Lips Slotenfabriek, later Ardath Sigarettenfabriek, nu Leen Bakker	Fabrieken en later woonwinkel	Burgemeester de Raadsingel 95 A	1911	nee	<i>(wil) (rad) 552_403685</i>
Lips Sloten- en Brandkastenfabriek, nu Chubb Lips	Fabriek	Merwedestraaf 48	1919	nee	<i>(moz)</i>
Louisapolder	Polder	Onder de Luchtenburg, over de Wieldrechtse Zeedijk	1788	nee	<i>(moz)</i>
Lombardbrug (1)	Stadsbrug	Over de Voorstraatshaven vóór het Stadhuis	< 1323	1679	<i>(dal)</i>
Lombardbrug (2)	Stadsbrug	Over de Voorstraatshaven vóór het Stadhuis	1679	1841	<i>(dal) (moz)</i>
Lombardbrug (3)	Stadsbrug, als boogbrug	Over de Voorstraatshaven vóór het Stadhuis	1841	nee	<i>(fri)</i>
Lombardstraat	Straat	Lombardstraat	< 1409	nee	<i>(aug)</i>
Lotgenstoren of Lotkenstoren	Toren	Boogjes 132	< 1446	1620 (omgebouwd)	<i>(oud)</i>

Lotsy	Villa	Aan de Wijnstraat, tegenover de Botermarkt	1907	1960	<i>(rad)</i> 552_318535
Loverstraat of Kleine Visstraat	Straat	Loverstraat	< 1406	nee	<i>(baa)</i>
Louterbloemen	Buitenplaats, nu parkbos	Industrieterrein Nijverheidsstraat	1856	nee	<i>(moz)</i>
Luchtenburgtoren	Toren	Achter de Arend Maartenshof aan de Museumstraat	1375 ca.	> 1677	<i>(oud)</i>
Luctor et Emergo	Schippershuis, expeditiekantoor met bovenwoning	Bomkade 12-13	1893	nee	<i>(sti) (aug)</i>
Luijck of Het Suikerbrood	Woonhuis, eerder pakhuis, suikerraffinaderij en	Nieuwe Haven 31	< 1600	nee	<i>(aug)</i>
Luxor Bioscoop	Bioscoop-theater, nu winkelpand	Visstraat 50	1910	nee	<i>(moz)</i>
Lydiakerk of kerkje op de Tweede Tol	Kerk en stookhuis	Rijksstraatweg 99-101	1886	nee	<i>(moz) (oud)</i>
M.T.S. later H.T.S.	Schoolgebouw	Oranjelaan, tussen Javastraat en Bankastraat	1911	1982	<i>(fri) (rad)</i> 552_230252
Maartensgat, eerder Engelenburgerhaven of Rodermondshaven	Haven, eerder balkengat	Tussen het Maartensgat en de Lange Engelenburgerkade	1647	nee	<i>(moz) (fri) (oud) (aug) (dom) (pro)</i>
Maartensgat, eerder Engelenburgerkade	Straat en kade	Maartensgat	1652	nee	<i>(aug)</i>
Maasplaza	Winkelcentrum	Korte Parallelweg, hoek Wilgenbosch	1995	nee	<i>(fri)</i>
Mahne (1), Chantant, Merwestroom of Du Commerce	Café met woonhuis	Vlak 4 en Hoge Nieuwstraat 2	1617 ca.	1892	<i>(aug) (moz)</i>
Mahne (2), Chantant, Merwestroom of Du Commerce	Atelier, eerder café, met woonhuis	Vlak 4 en Hoge Nieuwstraat 2	1892	nee	<i>(aug) (moz)</i>
Malle Gat, Mallegat, Nieuwe Vaart, 't Nieuwe Gat of Nieuw Gegraven Gat	Eerst kanaal, daarna haven en later zeehaven	Ten westen van de Wilhelminahaven en de Julianahaven	1648	nee	<i>(gij) (gra) (dal) (oud)</i>
Mampaey	Woonhuis met winkel, eerder herenhuis	Johan de Witstraat 25, hoek Beverwijcksplaats	1874	1998	<i>(gra)</i>
Manege Crabbehof, de Dordtse Manege	Manege, eerder Boerderij Crabbehof	Spirea 1	1912	nee	<i>(moz)</i>
Manhuissteiger	Steiger	Grotekerksbuurt 46	< 1419	nee	<i>(oud) (baa)</i>
Manhuisstraat of Crommenelleboochstraet	Straat	Manhuisstraat	< 1498	nee	<i>(baa)</i>
Manschappenbunker	Bunker	Rijksstraatweg 186	1942	nee	<i>(moz)</i>
Maranathakerk	Kerk	Gravensingel 19	1966 7 sep	2020	<i>(oud) (gra)</i>
Marcellus Schampershof, later Schampershof	Hofje met bewoning	Tussen de Marcellus Schampersstraat en de Nicolaasstraat	1889	1980	<i>(aug)</i>
Margaretha	Villa	Samuël van Hoogstratensingel 91	1898	nee	<i>(gra)</i>
Maria	Villa	Johan de Wittstraat 200	1824 ca.	1881	<i>(gij) (rad)</i> 551_45011
Mariaschool, nu IKC De Wereldwijzer	Basisschool	Doelstraat 13	1988	nee	<i>(rad) 1323-22043</i>
Maria Magdalenaklooster	Klooster	Visstraat t.h.v. de Loverstraat	< 1434	ja	<i>(oud)</i>
Maria Maior (1)	Schuilkerk	Voorstraat 120	1672	1843	<i>(oud)</i>
Maria Maior (2)	Kerk	Voorstraat 120	1843 2 aug	nee	<i>(aug) (fri)</i>
Maria Minor of De Eikenboom (1)	Kerk als schuilkerk	Tussen Hoge Nieuwstraat 67-77 en Binnen Walevest 56-62	1695	1729 afgebrand	<i>(oud)</i>
Maria Minor of De Eikenboom (2)	Kerk	Tussen Hoge Nieuwstraat 67-77 en Binnen Walevest 56-62	1730	1813	<i>(oud)</i>
Maria Onbevlekt Ontvangen	Kerk, later garage	Van Strijsingel 400	1884 9 dec	1974	<i>(dal) (dor)</i>
Mariahoeve	Hoeve met woonhuis en schuur	Rijksstraatweg 68	1871	nee	<i>(moz) (kad)</i>
Mariënborn kloosterkerk	Kerk	Aan de Mariënbornstraat, met de hoofdingang aan de Weeshuisstraat	1470 ca.	1869	<i>(fri)</i>
Mariënbornklooster (1)	Klooster	Rond het Weeshuisplein	1303	1575	<i>(oud) (aug) (fri)</i>
Mariënbornklooster (2)	Armenweeshuis	Rond het Weeshuisplein	1575	1869	<i>(oud) (aug) (fri) (reg)</i>

Mariënbornstraat (1) of Heer Vredericstraat	Straat	Van de Voorstraat naar de Vest	< 1385	1972 ca.	(<i>baa</i>) (<i>dal</i>)
Mariënbornstraat (2)	Straat	Mariënbornstraat	1972 ca.	nee	(<i>baa</i>)
Marnixschool	Basisschool	Krispijnseweg 64	1931 17 jul	2006	(<i>moz</i>) (<i>rad</i>) 555_20278
Mattensteiger, eerder Borgaertssteiger of Mattemaeckers straetgen	Straat	Mattensteiger	< 1405	nee	(<i>oud</i>)
Mauvebuurt	Wijkje als tuindorp met arbeiderswoningen	Theophile de Bockstraat e.o., tussen Brouwersdijk en Zuidendijk	1923	nee	(<i>moz</i>)
Mayerling	Woonhuis	Hoge Nieuwstraat 3	1870	nee	(<i>moz</i>) (<i>aug</i>)
Mazelaarsbrug (1) of Zakkendragersbrug	Stadsbrug als dubbele ophaalbrug	Over het Maartengat, tussen Mazelaarsstraat en Korte Gelderse kade	1674	1868	(<i>moz</i>) (<i>dom</i>)
Mazelaarsbrug (2) of Zakkendragersbrug	Stadsbrug, als draaibrug	Over het Maartengat, tussen Mazelaarsstraat en Korte Gelderse kade	1868	nee	(<i>dal</i>) (<i>aug</i>) (<i>dom</i>)
Mazelaarspoort, Annapoort, Zakkendragerspoort of Mariënpoort	Poort	Mazelaarsstraat, hoek Hooikade	1652	1869	(<i>oud</i>) (<i>dal</i>) (<i>aug</i>) (<i>dom</i>)
Mazelaarstraat	Straat	Mazelaarstraat	1656	nee	(<i>aug</i>)
Meeus	Villa	Van Strijpsingel 449-451	1894	nee	(<i>gra</i>)
Melistoren of Houtkoperswaakhuis	Toren	Op het Nieuwkerksplein	< 1490	> 1645	(<i>oud</i>)
Melkbrugtoren, Oude Stenen Toren, of Steeninentoren	Toren	Monding Voorstraatshaven, Voorstraat, hoek Leuvebrug	1283 ca.	1429	(<i>oud</i>)
Melkpoort (1), Melkpoortje, eerder Florenspoort, Florenspoort, Nieuwpoort, Nieuwpoortje of Schoonhovense Poort	Waterpoort	Melkpoortje 6	< 1424	1516	(<i>oud</i>) (<i>sti</i>)
Melkpoort (2), Melkpoortje, eerder Florenspoort, Florenspoort, Nieuwpoort, Nieuwpoortje of Schoonhovense Poort	Waterpoort ter vervanging van de Florenspoort	Melkpoortje 6	1516	1615	(<i>oud</i>) (<i>sti</i>)
Melkpoort (3), Melkpoortje, eerder Florenspoort, Florenspoort, Nieuwpoort, Nieuwpoortje of Schoonhovense Poort	Waterpoort ter vervanging van de Nieuwpoort of Schoonhovense Poort	Melkpoortje 6	1615	1833	(<i>oud</i>) (<i>sti</i>)
Merelhof	Villa	Admiraal de Ruyterweg 142	1922	nee	(<i>rad</i>) 555_22934
Merwede	Heerlijkheid	Pal ten oosten van de stad	< 1064	1421 nov	(<i>oud</i>)
Merwedebrug of Papendrechtse brug	Verkeersbrug naar Papendrecht	Over de Beneden-Merwede	1967 23 sep	nee	(<i>sti</i>) (<i>fri</i>)
Merwedecentrale gebouw	Elektriciteitscentrale	Kerkeplaat	1952	2000	(<i>fri</i>)
Merwedecentrale schoorstenen	Schoorstenen	Kerkeplaat	1952	1984 24 nov	(<i>fri</i>) (<i>rad</i>)
Merwedehaven, eerste	Haven	Tussen Merwedestraat en Kerkeplaats	1922	nee	(<i>rad</i>) 552_320779
Merwedehaven, tweede	Haven	Aan de Grevelingenweg	1958	nee	(<i>fri</i>)
Merwedepolder of Noordpolder	Polder	Noord oostelijk op het eiland	1616	nee	(<i>fri</i>) (<i>oud</i>)
Merwedestraat	Straat	Merwedestraat	1916	nee	(<i>fri</i>)
Merwehoeve	Villa	Vrieseweg 90	1908	nee	(<i>sti</i>) (<i>gra</i>)
Merwekade, Merwedekade, De Kaai of Blazersvest	Straat en kade	Merwekade	1865 17 jun	nee	(<i>baa</i>) (<i>fri</i>) (<i>oud</i>)
Merwestein	Stadspark	Tussen Vrieseweg, Samuël van Hoogstratensingel en Groenedijk	1885 10 mei	nee	(<i>dal</i>) (<i>reg</i>) (<i>fri</i>)
Merwestein (1)	Villa	In park Merwestein, t.h.v. de Groenedijk	1714	1851	(<i>ros</i>)
Merwestein (2)	Villa	In park Merwestein, t.h.v. Groenedijk 78	1852	1944 24 okt gebombardeerd	(<i>aug</i>) (<i>gra</i>)
Metaheerhuisje op de Israëlitische of Joodse Begraafplaats	Huisje t.b.v. de rituele lijkbewassing	Nieuweweg 2	1871	nee	(<i>aug</i>)

Meterfabriek, eerder Maatschappij ter Vervaardiging van Gasmeters 'Parijs'	Fabriek van meetapparatuur	Noorderstraat 10, voorheen Lijnbaan 12	1898	1985	<i>(fri) (reg)</i> <i>(aug) (rad)</i> 552_305499
Methusalem	Destilleerderij, nu gallerie, kunsthandel en woningen	Wijnstraat 129-135	1892	nee	<i>(moz)</i>
Meursing	Herenhuis	Johan de Wittstraat 47	1880	nee	<i>(gra)</i>
Middenhoeve (1)	Huis met buitenplaats	Laantje van Middenhoeve 4	< 1673	1811 afgebrand	<i>(ros)</i>
Middenhoeve (2)	Boerderij met woonhuis	Laantje van Middenhoeve 4	1850 ca.	1899 2 jan afgebrand	<i>(moz) (dor)</i>
Middenhoeve (3)	Boerderij met woonhuis	Laantje van Middenhoeve 4	< 1914	nee	<i>(moz)</i>
Mijlkerkje	Evangelisatiegebouw	Glazenstraat 96	1876 26 nov	1972	<i>(oud)</i>
Minderbroederklooster of Franciscanenklooster (1)	Klooster	Voorstraat 286-192	1246	1300 ca.	<i>(fri) (moz)</i> <i>(jon) (oud)</i>
Minderbroederklooster of Franciscanenklooster (2)	Klooster	Voorstraat 286-192	1300 ca.	1338	<i>(moz)</i>
Minderbroederklooster of Franciscanenklooster (3) en kerk	Klooster en kerk, later hospitaal en gieterij van geschut	Voorstraat 286-192	1338	1578	<i>(fri) (moz)</i> <i>(jon) (oud)</i> <i>(reg)</i>
Minore	Villa	Samuël van Hoogstratensingel 102-104	1877	1932	<i>(gra)</i>
Moerdijkbrug (1)	Spoorbrug naar Brabant	Over het Hollands Diep	1872 1 jan	1944 opgeblazen	<i>(aug) (oud)</i> <i>(wik)</i>
Moerdijkbrug (2) hersteld	Spoorbrug naar Brabant	Over het Hollands Diep	1946 24 aug	nee	<i>(oud)</i>
Moerdijkbrug	Verkeersbrug naar Brabant	Over het Hollands Diep	1936 12 dec	nee	<i>(fri) (reg)</i>
Moerdijkbrug	Brug voor de Hoge Snelheids Lijn	Over het Hollands Diep	2004	nee	<i>(sti)</i>
Molenstenen	Pleintje	Tussen de Engelenburgerbrug en de Houttuinen	1338 of 1411 ca.	nee	<i>(baa)</i>
Molenstraat, eerder 't Meulenstraetken of Molensteeg	Straat	Molenstraat	< 1410	nee	<i>(baa)</i>
Moordhoek of De Groote Moortcuyl	Voormalig pleintje	Kruising Visstraat en Lange Breestraat	1404	nee	<i>(oud)</i>
Morgensterkerk	Kerk	Neptunuslaan 26	1970 3 dec	2011	<i>(oud)</i>
Mormonenkerk	Kerk, daarvoor herenhuis	Nicolaas Maessingel 236	1875	nee	<i>oud</i>
Mr. Jan Adriaenstoren of Mr. Jan Daniëlstoren	Toren	Suikerstraat 27	1375 ca.	1619	<i>(oud)</i>
Muerhuys (1), 't Moerhuys	Huis aan de stadsmuur	Kuipershaven 37-38	1325-1350	1840	<i>(moz)</i>
Muerhuys (2), 't Moerhuys	Huis met stadsmuur restanten, nu winkel	Kuipershaven 37-38	1840	nee	<i>(moz)</i>
Mühring, De Mühring	Schoolgebouw	Vrieseweg 92	1911	nee	<i>(moz) (fri)</i>
Mulia	Restaurant met woonhuis, eerder herenhuis	Vriesestraat 13	1700 ca.	nee	<i>(oud)</i>
Munitiefabriek of Oostenrijksche Patronenfabriek	Fabriek	Einde Kerkeplaat, aan de 1e Merwedehaven	1925	1939	<i>(aug) (mer)</i>
Muntpoortje	Poortje	Voorstraat 188	1555	nee	<i>(fri)</i>
Museum Mr. Simon van Gijn	Herenhuis en patriciërs-huis, nu museum	Nieuwe Haven 29	1729	nee	<i>(moz) (oud)</i> <i>(reg)</i>
Museumstraat (1), eerder Nieuwe Middelgracht, Lindengracht en Nonnengracht	Straat, oorspronkelijk langs de Lindengracht	Museumstraat	1611	1884	<i>(baa) (aug)</i> <i>(dal)</i>
Museumstraat (2), als Lindengracht	Straat, samengevoegd met de Lindengracht	Museumstraat	1884	1907	<i>(baa) (aug)</i>
Museumstraat (3)	Straat	Museumstraat	1907	nee	<i>(baa) (moz)</i>
Musis Sacrum	Schouwburg annex toneeltempel	Burgemeester de Raadsingel 47, op de plaats van de kerk	1881 16 jul	1913 25 jul afgebrand	<i>(aug)</i>
Musishof of Bokkenhof	Hofje met bewoning	Burgemeester de Raadsingel 49, links naast de kerk	1913 ca.	1967	<i>(aug)</i>
Muziektempel	Muziektempel	Jozeff Israëlsplein	1938 23 apr	1986 24 okt	<i>(oud)</i>
Muziektempel	Muziektempel	Oranjepark	1903	1968	<i>(oud)</i>

Naaimachinemuseum Dordrecht	Herenhuis met museum	Godfried Schalckensingel 64-66	1899	nee	<i>(gra)</i>
Nathanaëlkerk	Kerk	Markettenweg 10	1980 3 dec	nee	<i>(oud)</i>
Nationaal Landschapskundig Museum	Middenstandswoning met Art Deco interieur, tevens museum	Reeweg Oost 145	1913	nee	<i>(moz)</i>
Nederlands Hervormd dorpskerkje	Kerk met pastorie	Dubbelsteynlaan	1630	1965	<i>(reg) (fri)</i>
Neurenberg (1)	Pakhuis	Korte Engelenburgerkade 12	1700 ca.	1964	<i>(moz) (dom)</i>
Neurenberg (2)	Pakhuis	Korte Engelenburgerkade 12	1964	nee	<i>(dom)</i>
Nicolaasdwardsstraat	Straat	Nicolaasdwardsstraat	1924	nee	<i>(dal)</i>
Nicolaas Maes	Woonhuis	Steegeversloot 48	< 1644	nee	<i>(aug)</i>
Nieuw Krispijn	Woonwijk	Ten oosten van de Krispijnseweg	1947 vanaf	nee	<i>(gra)</i>
Nieuw-Apostolische kerk	Kerk	Dubbeldamseweg Noord 19-21	1939 2 apr	nee	<i>(moz) (oud) (pro)</i>
Nieuwbrug (1), ook Nieuwe Brugghe	Smal houten bruggetje	Over de Wijnhaven tegenover de Zakkendragersstraat	< 1312	1544	<i>(lip) (reg) (moz)</i>
Nieuwbrug (2)	Stadsbrug	Over de Wijnhaven tegenover de Zakkendragersstraat	1544	1698	<i>(lip)</i>
Nieuwbrug (3) gemetselde bogen met mastgat	Stenen boogbrug met mast- of oorgat	Over de Wijnhaven tegenover de Zakkendragersstraat	1698	1851	<i>(lip) (reg)</i>
Nieuwbrug (4) van gietijzer met beweegbaar mastgat	Stadsbrug	Over de Wijnhaven tegenover de Zakkendragersstraat	1851 22 mei	1883	<i>(fri) (moz) (dom)</i>
Nieuwbrug (5) met verwijderd mastgat	Stadsbrug	Over de Wijnhaven tegenover de Zakkendragersstraat	1883	nee	<i>(dom)</i>
Nieuwe Beerpolder	Polder	Ongeveer Industrierrein Dordtsche Kil II	1712	nee	<i>(moz)</i>
Nieuwe Haven (1), Grote Haven, Oude Kalkhaven, of Blauwpoortshaven	Binnenhaven	Tussen de straten Nieuwe Haven en Knolhaven	1410	1555	<i>(moz) (baa) (fri) (oud) (dom)</i>
Nieuwe Haven (2) flink uitgediept en verbreed	Binnenhaven	Tussen de straten Nieuwe Haven en Knolhaven	1550-1555	nee	<i>(reg)</i>
Nieuwe Haven, eerder Buyscade, Schuyersdijk of Schuyerswerk	Straat en kade	Nieuwe Haven	1410	nee	<i>(moz)</i>
Nieuwe Merwede	Kanaal	Ten zuidoosten van het Eiland van Dordrecht	1874	nee	<i>(wik)</i>
Nieuwe Noordpolder	Polder	Ten oosten van de Noordpolder	1829	nee	<i>(fri)</i>
Nieuwe Sluispoort (1), Noorder Sluispoort, Kleine Sluispoort of Oost Sluispoort	Poort	Aan het einde van de Heer Heymansuysstraat	1639-1640	1774-1788	<i>(oud)</i>
Nieuwe Sluispoort (2), Noorder Sluispoort, Kleine Sluispoort of Oost Sluispoort	Poort	Aan het einde van de Heerheymansuysstraat	1774-1788	1824	<i>(oud) (baa) (fri) (pro)</i>
Nieuwe Stadspolder	Polder, ontstaan door de samenvoeging van de Nieuwe Noordpolder, de Turkepolder en De Jonge Jan	Wijk Stadspolders	1881	nee	<i>(fri)</i>
Nieuwe Vuilpoort (1), Kleine Vuilpoort of Poort van het Groene Bolwerck	Poort	Prinsenstraat, hoek Bomkade	1578	1598	<i>(oud) (dal)</i>
Nieuwe Vuilpoort (2), Kleine Vuilpoort of Poort van het Groene Bolwerck	Poort met portierswoning	Prinsenstraat, hoek Bomkade	1598	1864	<i>(oud) (fri) (dom)</i>
Nieuwkerk (1), Nieuwe Kerk, Sint Nicolaaskerk of Sint Nicolaas Kapelle	Kapel	Nieuwkerksplein 1	1175 ca.	1420 ca.	<i>(moz) (oud)</i>
Nieuwkerk (2), Nieuwe Kerk of Sint Nicolaaskerk	Hallenkerk	Nieuwkerksplein 1	1422	1568 21 jan afgebrand	<i>(oud) (moz) (reg) (fri)</i>
Nieuwkerk (3), Nieuwe Kerk of Sint Nicolaaskerk	Dubbelkorige kerk	Nieuwkerksplein 1	1592	2014	<i>(moz) (sti)</i>
Nieuwkerk (4), Nieuwe Kerk of Sint Nicolaaskerk	Dubbelkorige kerk, nu winkel	Nieuwkerksplein 1	2014	nee	<i>(sti)</i>
Nieuwkerksplein (1) als Kerkhof der Nieuwekerk of Nieuwkerkhof	Begraafplaats	Rond de Nieuwkerk	< 1175 ca.	1829	<i>(reg) (dal) (fri)</i>
Nieuwkerksplein (2)	Plein	Rond de Nieuwkerk	1829	nee	<i>(dal)</i>

Nieuwpoort of Schoonhovense Poort	Poort, ter vervanging van de Florenspoort	Bij de Merwekade	1516	1616	<i>(oud) (sti)</i>
Nieuwsblad Zitbank	Zitbank, i.o.v. het Dordrechts Nieuwsblad	Van Baerleplantsoen	1939	nee	<i>(sti)</i>
Nieuwstraat, eerder Nieuwe Straat 's Heeren van Putten of Kauwersinesteghe	Straat	Nieuwstraat	< 1293	nee	<i>(baa) (dal)</i>
Nonnenbrug	Stadsbrug	In de Nieuwstraat of Steegoversloot over de Lindegracht	1463	1882	<i>(baa) (oud) (reg)</i>
Noodwoningen	Houten noodwoningen	Bankastraat en Riouwstraat	1917-1920	1928-1931	<i>(mer) (rad) 555_10106</i>
Nooij	Villa	Johan de Wittstraat 40	1876	1980	<i>(gra)</i>
Noordbovenpolder	Polder	Ten oosten van het zuiden van het Wantij	1780	nee	<i>(fri)</i>
Noordendijk, eerste deel of Cockendijk	Straat en dijk	Noordendijk tot de Groenedijk	1603	nee	<i>(sti) (fri) (oud) (dal)</i>
Noordendijk, tweede deel	Straat en dijk	Noordendijk vanaf de Groenedijk	1616	nee	<i>(oud)</i>
Noorderbrug (1) of Noordersluisbrug	Stadsbrug, houten draaibrug	Tussen Noordendijk en Torenstraat	1640	1774-1788	<i>(oud) (dal) (baa)</i>
Noorderbrug (2) of Noordersluisbrug	Stadsbrug, dubbele ophaalbrug	Tussen Noordendijk en Torenstraat	1774-1788	1824	<i>(oud) (baa) (fri)</i>
Noorderbrug (3) of Noordersluisbrug	Stadsbrug, ophaalbrug op stenen hoofden	Tussen Noordendijk en Torenstraat	1824	1909	<i>(oud) (rad) 552_318449</i>
Noorderbrug (4) of Noordersluisbrug	Stadsbrug, basculebrug	Tussen Noordendijk en Torenstraat	1909	1959	<i>(oud) (gra)</i>
Noorderbrug (5) of Noordersluisbrug	Dam met waterhevelinsinstallatie	Tussen Noordendijk en Torenstraat	1959	nee	<i>(gra) (oud)</i>
Noorderkerk	Kerk	Noordendijk 262	1949 14 okt	nee	<i>(oud)</i>
Noorderkwartier	Woonwijk	Op de Staart, tussen Merwedestraat en Maasstraat	1915-1921	nee	<i>(moz) (reg)</i>
Noordersluis (1)	Sluis	Tussen Noordendijk en Torenstraat	1640	1975	<i>(fri) (oud)</i>
Noordersluis (2)	Gemaal	Tussen Noordendijk en Torenstraat	1975	nee	<i>(gra)</i>
Noorderstraat, eerder Cockendijk	Straat, eerder dijkje	Noorderstraat	< 1611	nee	<i>(oud)</i>
Noordhoeve	Boerderij, later grote buitenplaats met huis, daarna weer boerderij	Aan het einde van de Noordendijk	< 1673	1883	<i>(ros)</i>
Noordhove	Villa, tijdens de Eerste Wereldoorlog opvangplaats voor vluchtelingen uit België	Noordhoveweg 8	1859	1919	<i>(gra)</i>
Noordhoven	Huisje in een boomgaard, later buitenplaats	Ongeveer op de plaats van Reeweg Oost 260	1627 ca.	1802	<i>(ros)</i>
Noordhovenspolder	Polder	Ten noordoosten van het Kop van 't Land	1780	nee	<i>(moz)</i>
Noordsigt, Noordzicht, Noordzigt, Noord-Zigt of Noord-Zicht (1)	Woonhuis, eerst boerderij, later buitenplaats	Dubbeldamseweg Zuid 187	1603-1611	1780 ca.	<i>(ros) (moz)</i>
Noordsigt, Noordzicht, Noordzigt, Noord-Zigt of Noord-Zicht (2)	Boerderij	Dubbeldamseweg Zuid 187	1780 ca.	1940 afgebrand	<i>(gra)</i>
Noordsigt, Noordzicht, Noordzigt, Noord-Zigt of Noord-Zicht (2)	Boerderij	Dubbeldamseweg Zuid 187	1941	1968	<i>(gra) (rad) 552_325598</i>
Notariskantoor W.H. van Bilderbeek (1)	Kantoorgebouw rechter deel	Groenmarkt 10	1895	nee	<i>(moz) (sti)</i>
Notariskantoor W.H. van Bilderbeek (2)	Kantoorgebouw uitbreiding linker deel	Groenmarkt 10	1906	nee	<i>(sti)</i>
Nova, eerder Concordia	Villa, eerder tuin	Vrieseweg 139	1874	1936	<i>(gra)</i>
Oldenborgh	Pakhuis	Kuipershaven 17-18	1658	nee	<i>(aug) (oud)</i>
Olmhof	Villa, later villa met buitenplaats	Riouwstraat 132 A	1877	1933	<i>(gra)</i>
Ontmoetingskerk	Kerk	Slangenburg 3	1979 22 dec	nee	<i>(oud)</i>
Onze Lieve Vrouwekapel of De Dorrenboom	Kapel	Hoge Bakstraat, onder de spoorlijn	1317	nee	<i>(oud)</i>

Onze Lieve Vrouwekapel van de Mazelaars	Gasthuis met kapel	Zakkendragerstraat	< 1405	1503 of 1603	(oud)
Onze Lieve Vrouwekapel van de Schiplieden	Gasthuis met kapel, later vleeshouwershal	Riedijk 102	1372	> 1617	(oud)
Onze Lieve Vrouwekapel van het Spuigasthuis	Gasthuis met kapel, later gildehuis	Grote Spuistraat hoek Lange Breestraat	< 1407	ja	(dal) (oud)
Onze Lieve Vrouwekapel of Ploegkapel (1)	Kapel	Vriesestraat t.h.v. de Lindenstraat	< 1410	1574	(oud)
Onze Lieve Vrouwekapel of Ploegkapel (2)	Gasthuis	Vriesestraat t.h.v. de Lindenstraat	1574	1613	(oud)
Onze Lieve Vrouwekerk	Kerk met pastorie	Brouwersdijk 115, hoek Frans Lebretlaan	1952 5 nov	2004	(oud)
Oorlogsmonument	Monument	Nabij Rijksstraatweg 195	1955	nee	(moz)
Oost-Merwedepolder of Merwedepolder Oost	Polder	Tussen de Baanhoekweg, het Rivierenplein en het Wantij	1767	nee	(oud)
Oostenrijk (1), Ooesteryck, Oosterijk, Oostenrijk, Dit is in Ooestenryck, Dit is in Oosterijk of Pictura	Herenhuis, woonhuis voor de muntmeester	Voorstraat 190-192	1561	1745 ca.	(moz) (oud)
Oostenrijk (2), Ooesteryck, Oosterijk, Oostenrijk, Dit is in Ooestenryck, Dit is in Oosterijk of Pictura; gerestaureerd	Herenhuis, nu cultuurgebouw van het Teekengenootschap Pictura	Voorstraat 190-192	1745 ca.	nee	
Oosthaven	Lighaven, eerder landbouwhaven	Nieuwe Merwedeweg-Oostdijk	1926-1927	nee	(moz)
Op de Hoeck van Sjoost (1), eerst Sint Joostkapel of Sint Jodocuskapel	Kapel	Aardappelmarkt 1, hoek Kuipershaven	1472	1584	(oud)
Op de Hoeck van Sjoost (2), of Sint Joost	Woningen	Aardappelmarkt 1, hoek Kuipershaven	1584	1625	(oud)
Op de Hoeck van Sjoost (3), of Sint Joost	Herenhuis	Aardappelmarkt 1, hoek Kuipershaven	1625	1869	(moz) (oud) (aug)
Op de Hoeck van Sjoost (4), of Sint Joost	Herenhuis	Aardappelmarkt 1, hoek Kuipershaven	1869	nee	(oud) (aug)
Op de Hoge Stoep (1)	Hoeve met woning	Rijksstraatweg 126	1808	1924	(moz)
Op de Hoge Stoep (2)	Woning met schuur	Rijksstraatweg 126	1924	nee	(moz)
Open Hof	Kerk	Herschelstraat 27	2006 17 jun	nee	(oud)
Openbare Lagere Burgerschool	School, nu cultuurgebouw	Mariënbornstraat 3A en Weeshuisstraat 8A	1874	nee	(moz)
Openbare Lagere School	Schoolgebouw	Oranje Vrijstaatplein 2	1912	nee	(moz)
Opperdoes (1)	Woonhuis	Aardappelmarkt 9	1612	1760 ca.	(aug) (moz)
Opperdoes (2)	Woonhuis en kantoor	Aardappelmarkt 9	1760 ca.	1935	(aug) (moz)
Opperdoes (3)	Woonhuis	Aardappelmarkt 9	1935	nee	(aug) (moz)
Opstandingskerk	Kerk	Groen van Prinstererweg 66	1962 20 nov	nee	(oud)
Oranje-Hotel	Hotel	Op de noordwestelijke hoek van de Vest en de Johan de Wittbrug	1902 3 dec	1964	(oud) (aug) (wil) (dor)
Oranjeboom	Houtkoperij	Spuiboulevard, aan het water, t.h.v. de Ruitenbrug	1860	1960 ca.	(reg)
Oranjehof (1), als Toulon	Café	Toulonselaan 12	1901	1949	(aug)
Oranjehof (2)	Café Restaurant	Toulonselaan 12	1949	nee	(aug)
Oranjelaan	Straat	Oranjelaan	1909	nee	(reg) (oud)
Oranjepark, eerder Stadswede of Karremanswede	Stadspark, eerder stortplaats	Oranjepark	1891	nee	(rad) 551_15041
Oslo (1)	Pakhuis	Wolwevershaven 31-33	< 1757	1849	(aug) (oud)
Oslo (2)	Pakhuis met twee bovenwoningen	Wolwevershaven 31-33	1849	nee	(aug) (oud)
Ottersluis	Schutsluis met twee woningen	Ottersluis 51-53	1864	nee	(moz)
Otto de Kat	Herenhuis	Wolwevershaven 22	1906	nee	(moz) (oud)
Otto de Kat & Zoon (1), eerder De Draeck en 't Hemelrijk	Twee herenhuizen als dubbelhuis	Wijnstraat 209	< 1502	1906	(oud)
Otto de Kat & Zoon (2), eerder De Draeck en 't Hemelrijk	Bankgebouw met woning	Wijnstraat 209	1906	nee	(moz) (oud)
Otto Dickeplein	Plein	Otto Dickeplein	1989	nee	(baa) (fri)

Oud Grond (1) of Out-Gront	Pakhuis	Nieuwe Haven 11-13	1656	1957 12 sep afgebrand	<i>(oud)</i>
Oud Grond (2) of Out-Gront	Appartementencomplex	Nieuwe Haven 11-13	1958	nee	<i>(oud)</i>
Oud Krispijn	Woonwijk	Ten westen van de Krispijnseweg	1906 vanaf	nee	<i>(moz) (wil)</i>
Oude Beerpolder	Polder	Ongeveer Industrierrein Dordtsche Kil III	1727	nee	<i>(moz)</i>
Oude Capelle	Kapel	Op de kop van de Wijnhaven bij de Boom	1325 ca.	nee	<i>(oud)</i>
Oude Hil (1)	Vroege nederzettingkern	Bethlehemplein	1250 ca.	1926-1936	<i>(moz)</i>
Oude Hil (2) als Bethlehemplein	Straat en plein	Bethlehemplein	1926-1936	nee	<i>(moz) (oud)</i>
Oude Lant	Villa	Dubbelsteynlaan West 47	1934	nee	<i>(moz)</i>
Oude Manhuispoort of Oude-Mannenhuispoort of Oudemannenhuispoort	Toegangspoortje tot het Oude Mannenhuis, eerder de poort van het Minderbroederklooster	Vriesestraat 15A	1622	nee	<i>(moz)</i>
Oude Mijlpolder	Polder	Ongeveer de driehoek Tunnel Oude Maas, Kiltunnel en Wielwijk	1651	nee	<i>(moz)</i>
Oude Stadsgracht	Stadsgracht	Van achter de Boogjes, zuid van de Lange Breestraat, langs het Bagijnhof, door de Lenghenstraat en de Museumstraat over de Steegoversloot en Stek richting Nieuwkerk	1200 ca.	1315 ca.	<i>(reg)</i>
Oude Stadspolder	Polder	Rond het zuidelijk deel van de Stadspolderring	1780	nee	<i>(moz)</i>
Oudelandshoek	Woonwijk	Tussen Randweg N3, Groene Zoom, Loswalweg en Wantij	1998	nee	<i>(fri)</i>
Oudemannenhuis	Tehuis voor oude mannen	Vriesestraat 15A	1621	1873	<i>(oud)</i>
Oudevrouwenhuis (1)	Bagijnhof en kapel	Bagijnhof 15	1265	1625	<i>(oud)</i>
Oudevrouwenhuis (2)	Tehuis voor oude vrouwen	Bagijnhof 15	1623	1790	<i>(dal) (oud)</i>
Oudevrouwenhuis (3)	Kazerne, school en soepkokerij	Bagijnhof 15	1790	1904	<i>(oud)</i>
Oudevrouwenhuis Poortje (1)	Poortje	Bagijnhof 15	1624	1904 gede- monteerd	<i>(moz) (oud)</i>
Oudevrouwenhuis Poortje (2)	Poortje	Hof	1906 herplaatst	1970 gede- monteerd	<i>(moz)</i>
Oudevrouwenhuis Poortje (3)	Poortje	Hofstraat, tussen de Berckeport en de Statenschool	2005 herplaatst	nee	<i>(moz)</i>
Oudendijk	Straat en dijk	Oudendijk	1603	nee	<i>(oud)</i>
Oudendijkse polder	Polder	In de Zuidpolder	1863	nee	<i>(oud)</i>
Over de Craen	Herenhuis, later notariskantoor	Houttuinen 34	1651	nee	<i>(aug)</i>
Oversliedrecht	Kerkdorp	t.h.v. de 3e Merwedehaven	< 1064	1421 nov	<i>(oud)</i>
Overwijn	Winkel met bovenwoning	Voorstraat 298 en Visstraat 1	1899	nee	<i>(moz)</i>
Paardentram	Paardentram	Van het Station tot de Nieuwbrug, later de Merwekade en het Groothoofd	1879 23 nov	1919 16 mrt	<i>(aug) (wik)</i> <i>(reg) (wil)</i>
Pakhuis van Hendrik Korthals	Pakhuis en timmerwinkel	Lombardstraat 25	1675 ca.	nee	<i>(oud)</i>
Palingstraat, eerder Puytockstraatje of Boudijn Puttoxstraatje	Smalle straat	Palingstraat	< 1449	nee	<i>(baa)</i>
Pandora (1)	Herenhuis	Wijnstraat 82-86	1735	1823	<i>(lip) (aug)</i>
Pandora (2)	Schouwburg en rijkschool	Wijnstraat 82-86	1824 11 mrt	1872	<i>(aug) (oud)</i>
Pandora (3)	Winkel	Wijnstraat 82-86	1872	nee	<i>(aug)</i>
Papegaai	Herenhuis	Wijnstraat 134 of 136	1439	ja	<i>(oud)</i>
Papegatsbrug	Stadsbrug	Over het Papegat	< 1688	1960	<i>(gra)</i>
Papenbolwerk	Deel van de stadsmuur met 3 torens	Van de Leuvebrug tot de Engelenburgerbrug	1429	1647	<i>(aug) (oud)</i>
Papendrechts Veerhoofd	Veerhoofd	Merwekade	< 1450	nee	<i>(baa)</i>
Papeterspad, eerder Pap Eters Laantje	Straat	Papeterspad	< 1645	nee	<i>(moz)</i>
Papgang	Straat, later doodlopende steeg	Van het Augustijnenkamp naar de Spuihaven, later zijsteeg van het Achterklooster	1630	1973	<i>(lip) (baa)</i>
Parkeergarage Veemarkt	Parkeergarage	Van Godewijkstraat 11	1989	2022	<i>(dom)</i>
Parkeergarage Visstraat	Parkeergarage	Korte Breehof	1985	nee	<i>(dom)</i>

Parkzicht	Villa	Samuël van Hoogstratensingel 82	1885	1946	<i>(gra)</i>
Pastorie Bonifatiuskerk	Pastorie, nu kantoorpand	Kuipershaven 40	1903	nee	<i>(moz) (sti)</i>
Patersweg (1) onverhard	Straat	Patersweg	< 1641	1687	<i>(oud)</i>
Patersweg (2) verhard	Straat	Patersweg	1687	nee	<i>(oud)</i>
Patrimonium (1), als Mennonitenkerk of Mennisten-kerk, later Doopsgezinde Kerk	Kerk, eerst woonhuis	Lange Breestraat 24-26	< 1624	1866	<i>(oud)</i>
Patrimonium (2), van het Nederlandsch Werklieden-verbond, nu Immanuelkerk	Evangelisatiegebouw	Lange Breestraat 24-26	1866	1938	<i>(moz) (oud)</i>
Patrimonium (3), van het Nederlandsch Werklieden-verbond, nu Immanuelkerk	Evangelisatiegebouw	Lange Breestraat 24-26	1938	nee	<i>(oud)</i>
Pauillac	Pakhuis	Wijnstraat 79-81	1853	nee	<i>(oud)</i>
Pauluskerk	Kerk	Nassauweg 1, Paulusplein	1954 15 dec	nee	<i>(moz)</i>
Paulusplein, eerder Nassauplein	Winkelcentrum	Paulusplein	1951	nee	<i>(moz)</i>
Paviljoen (1), als Zomerlust	Café Restaurant	Transvaalstraat 250, hoek Toulonselaan	1886	1934	<i>(aug) (oud)</i>
Paviljoen (2)	Café Restaurant	Transvaalstraat 250, hoek Toulonselaan	1934	1979	<i>(aug) (oud)</i>
't Peerdt (1) of 't Napolitaense Peerdt	Herenhuis	Nieuwstraat 30-32	1700	1968	<i>(oud)</i>
't Peerdt (2) of 't Napolitaense Peerdt	Herenhuis	Nieuwstraat 30-32	1948	1968	<i>(oud)</i>
't Peerdt (3) of 't Napolitaense Peerdt	Café met woonhuis	Nieuwstraat 30-32	1968	nee	<i>(oud)</i>
Pelgrimshuys (1) of Sint-Jacobshuis	Groot pand, voorheen o.a. gasthuis en weeshuis	Grotekerksbuurt 11-15	1375 ca.	1457 afgebrand	<i>(cen) (moz)</i>
Pelgrimshuys (2) of Sint-Jacobshuis	Groot pand, voorheen o.a. gasthuis en weeshuis	Grotekerksbuurt 11-15	1458 ca.	1893	<i>(cen) (moz) (aug)</i>
Pelgrimshuys (2) of Sint-Jacobshuis	Groot pand, voorheen o.a. gasthuis en weeshuis	Grotekerksbuurt 11-15	1895	nee	<i>(cen) (moz) (aug)</i>
Pellentoren	Toren	Torenstraat 66	< 1350	1600 ca.	<i>(oud)</i>
Pelserbrug (1)	Stadsbrug	Over de Voorstraatshaven, tussen Grotekerksbuurt en Voorstraat	< 1284	1696	<i>(lip) (baa) (jon) (aug)</i>
Pelserbrug (2)	Stadsbrug, opnieuw opgemetseld met mastgat	Over de Voorstraatshaven, tussen Grotekerksbuurt en Voorstraat	1696	1871	<i>(dal) (aug)</i>
Pelserbrug (3)	Stadsbrug, houten loopbrug met klep	Over de Voorstraatshaven, tussen Grotekerksbuurt en Voorstraat	1871	1874	<i>(aug)</i>
Pelserbrug (4)	Stadsbrug, gietijzer	Over de Voorstraatshaven, tussen Grotekerksbuurt en Voorstraat	1874	nee	<i>(dal) (pro)</i>
Pelserstraat	Straat	Pelserstraat	1285	nee	<i>(oud)</i>
Pelsertoren	Toren	Aan de Boogjes, bij de Pelserstraat	1315 ca.	< 1586	<i>(oud)</i>
Pennocks Hotel - Aux Armes de Hollande (1), eerder Het Wapen van Holland en De Roode Leuw	Logement	Wijnstraat 1-7	< 1650	1822	<i>(aug)</i>
Pennocks Hotel - Aux Armes de Hollande (2), eerder Het Wapen van Holland en De Roode Leuw	Hotel	Wijnstraat 1-7	1822	1938	<i>(aug) (oud)</i>
Perronoverkapping Centraal Station	Station perronoverkapping	Station aan de Burgemeester de Raadsingel	1888	nee	<i>(sti)</i>
Petruskapel	Kerk	Plein 1940-1945 1	1958 23 dec	nee	<i>(oud)</i>
Pinokkio	Kleuterschool	Nolensweg 4	1970	nee	<i>(oud)</i>
Piramideflats in Sterrenburg	Flatgebouwen	Essenburg 59, Slangenburg 33 en Toutenburg 127	1976	nee	<i>(fri) (rad) 552 701035</i>
Pompgebouw Dubbeldam	Pompgebouw, nu woonhuis	Heerenweg 5	1916	nee	<i>(reg)</i>
Ponsen (1)	Restaurant	Stationsplein 36, hoek Burgemeester de Raadsingel en Stationsweg	1873 20 feb	1885	<i>(aug) (oud) (reg)</i>
Ponsen (2)	Hotel en restaurant	Stationsplein 36, hoek Burgemeester de Raadsingel en Stationsweg	1885	1977	<i>(oud) (reg)</i>

Pontiaanstoren, Sint Pontiaanstoren of Toren van de Trappen	Toren	Aan de Lange Geldersekade, tegenover noordelijke zijbeuk van de Grote Kerk	1429	1647	<i>(oud) (moz)</i>
Pontonnierskazerne (1), eerder 's Lands Magazijnen	's-Lands Magazijnen	Buiten Walevest 15-16	1750 ca.	1866	<i>(aug) (moz)</i>
Pontonnierskazerne (2), eerder 's Lands Magazijnen	Kazerne voor Pontonniers	Buiten Walevest 15-16	1866	nee	<i>(moz)</i>
Postkantoor	Postkantoor, later Kadaster	Visstraat 106, hoek Korte Breestraat	1873	1985	<i>(sti) (gra) (dal)</i>
Postkantoor	Postkantoor	Bagijnhof 15, hoek Achterom	1907 20 nov	1975	<i>(dor)</i>
Postkantoor	Postkantoor, later o.a. horecabedrijf	Johan de Wittstraat 128	1975 22 okt	nee	<i>(fri)</i>
Pottenkade	Straat	Pottenkade	< 1587	nee	<i>(aug) (lip)</i>
Prins Clausbrug	Stadsbrug	Tussen Noorderhoofd en Stadswerven, over het Wantij	2021 26 okt	nee	<i>(gra)</i>
Prins Hendrikbrug (1)	Stadsbrug	Tussen Oranjelaan en Merwedestraat, over het Wantij	1910 12 feb	1952	<i>(fri) (rad) 551_50494</i>
Prins Hendrikbrug (2)	Stadsbrug	Tussen Oranjelaan en Merwedestraat, over het Wantij	1952	nee	<i>(dom)</i>
Prins Willem I van Oranje	Standbeeld, door Prinses Beatrix onthuld	Aan het einde van de Hofstraat	2019 9 okt	nee	<i>(wik)</i>
Prinsenstraat, eerder Sint Adriaanstraat, Aan den Dorrenboom of Leuvestraat	Straat	Prinsenstraat	1618	nee	<i>(oud) (dal)</i>
Prinses Amaliabrug, eerder Vlijbrug, Nieuwe Vlijbrug	Fietsbrug	Over de Vlij, tussen Wantijdijk en Wantijpark	2010	nee	<i>(gra)</i>
Prinses Julianaschool, Bijzondere School voor M.U.L.O.	Schoolgebouw, nu kantoren en kinderopvang	Van Strijpsingel 443	1908, opening 1909 31 aug	nee	<i>(aug) (moz) (reg)</i>
Puttoxpoort, Puttoxtoren, Puttocxpoort of Puttocxtoren	Poort en toren, gebruikt als gijzelhuis	Palingsstraat 1	< 1367	1607 ingestort	<i>(oud) (aug) (baa)</i>
Puis X	Basisschool	Brouwersdijk 111	1953 9 mrt	nee	<i>(oud)</i>
R.K. Begraafplaats	Begraafplaats met kapel	Reeweg Oost 118	1881 18 okt	nee	<i>(oud)</i>
R.K. Jongensschool (1), eerder Pakhuis Beyenburg	Wijnpakhuis	Wijnstraat 119	1652	1856	<i>(oud)</i>
R.K. Jongensschool (2), eerder Pakhuis Beyenburg	Bewaar- en naaischool	Wijnstraat 119	1856	1906	<i>(oud)</i>
R.K. Jongensschool (3), eerder Pakhuis Beyenburg	Jongensschool, nu ateliergebouw	Wijnstraat 119	1906	nee	<i>(moz) (oud)</i>
R.K. Ziekenhuis	Ziekenhuis	Sint Jacobsplein en Houttuinen	1929	1991	<i>(moz) (dor) (dal)</i>
R.K. Ziekenhuis dependance (1)	Ziekenhuis	Grotekerksbuurt 9A	1913	2006 ontruimd	<i>(oud) (moz)</i>
R.K. Ziekenhuis dependance (2)	Herenhuis	Grotekerksbuurt 9A	2006	nee	<i>(moz)</i>
Raadthuis	Villa	Burgemeester de Raadtsingel 89	1880	nee	<i>(gra)</i>
Raamstraat of Raemstrate	Straat	Raamstraat	< 1408	nee	<i>(baa)</i>
Raedselder (1)	Kelder van de Koopmansbeurs, de Vlaamse Lakenhal en het Stadhuis	Stadhuisplein 1	1383 tot 1390	1980	<i>(moz)</i>
Raedselder (2)	Horecagelegenheid	Stadhuisplein 1	1980	nee	<i>(moz)</i>
Randweg N3 (1), ook Rondweg, eerste fase	Autoweg	Randweg N3	1976 29 nov	1980	<i>(dom)</i>
Randweg N3 (2), ook Rondweg, tweede fase	Autoweg	Randweg N3	1980 zomer	1993	<i>(dom)</i>
Randweg N3 (3), ook Rondweg, laatste fase	Autoweg	Randweg N3	1993	nee	<i>(dom)</i>
Ratyghe	Herenhuis	Wijnstraat 161	< 1435	nee	<i>(aug)</i>
Rechtbank (1) eerder Schuttershuys en Doelhuis	Rechtbank, Doelen voor de Schutterij en Sint Jorisdoelen	Steegeversloot 36	1446 ca.	1826	<i>(oud) (moz)</i>
Rechtbank (2) eerder Tribunaal	Rechtbank	Steegeversloot 36	1826	nee	<i>(moz) (fri)</i>
Recourt	Villa	Godfried Schalckensingel 22	1914	nee	<i>(gra)</i>
Rederijkantoor	Kantoorpand met woning	Merwekade 81-83	1865	nee	<i>(moz)</i>
Reepmaker	Villa	Nicolaas Maessingel 243	1901	nee	<i>(gra)</i>

Reeweg, Nieuwwech, Tiendweg, Merwedeweg, Middenweg, Platteweg of Noordeweg	Straat	Reeweg, eerder vanaf Vrieseplein tot Kop van 't Land	1615 ca.	nee	<i>(fri) (oud)</i>
Refaja	Ziekenhuis, daarvoor Verzekeringsmij. De Eerste Nederlandse	Burgemeester de Raadtsingel 187, hoek Koninginnestraat, daarvoor Havenstraat	1915	1974	<i>(rad) 552_303751</i>
Refaja	Ziekenhuis	Van der Steenhovenplein 1	1971 4 jun	2020	<i>(oud) (gra) (dom)</i>
Refajakapel	Kapel	Van der Steenhovenplein 1	1987 3 mei	2020	<i>(oud) (gra)</i>
Regentenhofje of Lenghenhof	Hofje met bewoning	Lenghenhof, tussen Bagijnhof en Vriesestraat	1756 1 mei	nee	<i>(aug)</i>
Rembrandtschool en Willem Marisschool	Eerder gemeenteschool	Jacob Marisstraat 80	1931	1985 ca.	<i>(gra) (rad) 552_332718</i>
Remonstrantse kerk met kosterswoning	Kerk met kosterswoning	Cornelis de Wittstraat 28	1901 28 apr	nee	<i>(aug) (moz) (oud) (reg)</i>
Renate	Villa, later schippersinternaat	Burgemeester de Raadtsingel 93 A	1878	1957	<i>(gra)</i>
Restaurant Olympiada	Restaurant, voorheen kantoorpand met woning	Groenmarkt 68-70, hoek Visbrug	1906	nee	<i>(moz) (sti)</i>
Reus	Herenhuizen	Toulonselaan 89-107	1896	nee	<i>(gra)</i>
Rheims	Dubbel pakhuis	Kuipershaven 16	1859	nee	<i>(moz)</i>
Rhein-Elbe (1)	Dubbel pakhuis	Kuipershaven 32-33	< 1700	1737	<i>(moz)</i>
Rhein-Elbe (2), als Sint Bonifacius	Schuilkerk	Kuipershaven 32-33	1737-1739	1826	<i>(dal)</i>
Rhein-Elbe (3)	Dubbel pakhuis	Kuipershaven 32-33	1826	1919	<i>(gra) (moz)</i>
Rhein-Elbe (4)	Dubbel pakhuis later meubelfabriek, nu woningcomplex	Kuipershaven 32-33	1919	nee	<i>(moz)</i>
Riedijk (1), als Rietdijk	Dijk en buurt	Riedijk	< 1284	< 1408	<i>(reg) (dal) (baa)</i>
Riedijk (2), of Hogestrade	Straat	Riedijk	< 1408	nee	<i>(oud)</i>
Riedijksbrug	Stadsbrug	Over de monding van de Riedijkshaven	2004	nee	<i>(oud)</i>
Riedijkshaven, of Voorhaven	Haven	Tussen Bleijenhoek en Schuttevaerkade	1271	nee	<i>(dal)</i>
Riedijkspoort (1)	Waterpoort	Aan het begin van de Riedijk	< 1501	1579	<i>(oud)</i>
Riedijkspoort (2)	Waterpoort	Aan het begin van de Riedijk	1589	1833	<i>(baa) (sti)</i>
Riedijkspoort uurwerk	Uurwerk	Op de Riedijkspoort	1608	1833	<i>(dal)</i>
Rijkslandbouwwinterschool, later Hogere en Middelbare Landbouwschool, nu Islamitische Stichting Seda	Schoolgebouw, nu sociaal-cultureel centrum	Oranjelaan 264	1922 5 okt	nee	<i>(dor) (kad)</i>
Rijksstraatweg, daarvoor Straatweg, eerder Den Grooten Weg N° 7 der 1^e klasse	Rijksstraatweg, eerst 4 meter breed en beklinkerd	Provincialeweg naar Willemsdorp	1821 15 sep	nee	<i>(sti) (fri) (reg) (dom)</i>
Rijksweg	Rijksweg	Rijksweg A16, richting Moerdijk	1939	nee	<i>(fri)</i>
Rijkswoning van het Rijksmagazijn (de Lange Loods)	Villa	Spuiboulevard noord, hoek Johan de Wittstraat west	1879 ca.	1970	<i>(gra) (rad) 554_31520</i>
Rioolwaterzuiveringsinstallatie	Rioolwaterzuiveringsinstallatie	Baanhoekweg 40	1973 jun	nee	<i>(fri)</i>
Rodermondsbrug	Stadsbrug, dubbele ophaal	Tussen Maartensgat en Nieuwe Haven	1647	1682	<i>(baa) (reg)</i>
Roobrug (1), of de Roode Brug	Stadsbrug, eerst dubbele ophaalbrug, later ijzeren brug	Tussen Vlak en Aardappelmarkt	1609	1875	<i>(dal) (baa) (aug)</i>
Roobrug (2)	Stadsbrug, vaste brug met bestrating	Tussen Vlak en Aardappelmarkt	1875	1964	<i>(dal) (aug) (dom)</i>
Roobrug (3)	Stadsbrug	Tussen Vlak en Aardappelmarkt	1964	nee	<i>(dom)</i>
Roode Hart, 't Roode Hart (1) later ook Huis van de Stad	Herenhuis, later school en Bureau Telegrafie	Groenmarkt 203-205	< 1759	1868	<i>(oud)</i>
Roode Hart, 't Roode Hart (2) later ook Huis van de Stad	Hoofdbureau van Politie, Postkantoor en Rijkstelegrafie nu Gifts winkel	Groenmarkt 203-205	1868	nee	<i>(moz)</i>
Roodenburch (1), Roodenburgh, Roenborch of Holsterhuis	Herenhuis met wijnpakhuis, later Bank van Lening	Wijnstraat 153	1505	1766	<i>(moz) (gra)</i>

Roodenburch (2), Roodenburgh, Roenborch of Holsterhuis	Patriciërshuis, later kantoor van de Raad van Arbeid en drukkerij Holster	Wijnstraat 153	1766	nee	(moz) (gra)
Roodenburg	Villa	Van Strijpsingel 380	1900	nee	(gra)
Rotterdam	Herenhuis, eerder 3 woningen	Wolwevershaven 34	1896	nee	(aug) (moz)
Rozenburg	Villa met kwekerij, later kantoor Ziekenfonds, nu notariskantoor	Burgemeester de Raadsingel 31	1878	nee	(gra) (oud) (aug)
Rozenhof (1)	Villa en buitenplaats	Rozenhof 33	< 1632	1890 ca.	(ros)
Rozenhof (2)	Villa, later o.a. Belastingkantoor, nu bedrijvengebouw	Rozenhof 33	1893	nee	(gra) (moz)
Rozijskorf (1)	Woonhuis	Voorstraat 282	1550 ca.	1906	(oud)
Rozijskorf (2)	Woonhuis, later winkel	Voorstraat 282	1906	nee	(oud)
Ruitenbrug	Voetgangersbrug	Tussen Boogjes en Spuiboulevard, over de Spuihaven	1982	nee	(gra) (rad) 552_301837
Ruitensteiger, eerder Vlamingsteiger	Steiger	Voorstraat 451-453	< 1406	nee	(oud)
Ruitenstraat, eerder Vlamingstraat, Stijn Thomasstraat of Sint Thomasstraat	Straat	Ruitenstraat	< 1404	nee	(daa)
Rusland	Pakhuis	Korte Engelenburgerkade 2	1688	nee	(oud)
Rustenburg	Buitenplaats en boerderij	T.h.v. de Schuilenburg	1659-1673	1943 of 1944	(ros) (rad) 623_5604
Rusthoek	Uitspanning	Achterweg	< 1833	1957	(oud)
Rusthout	Hoeve, later buitenplaats	Dubbeldamseweg Zuid t.h.v. de Randweg N3	1603-1611	1784	(ros)
Rustoord	Villa	Van Strijpsingel 441	1871	1961	(gra)
Rutte (1)	Distilleerderij, eerder	Vriesestraat 130	< 1850	1904	(oud) (kad)
Rutte (2)	Distilleerderij	Vriesestraat 130	1904	nee	(moz)
's-Gravenhage	Woonhuis	Wijnstraat 94-96	1895	nee	(oud) (moz)
Sacramentsgasthuis, Heilig Sacramentsgasthuis of Grote Gasthuis	Ziekenhuis	Visstraat 100, hoek Korte Breestraat	1250 ca.	1877	(reg) (oud)
Sagers Poort, Sagerspoortje of Zagerspoort	Poort	Voor de Engelenburgerbrug	1375 ca.	1647	(oud)
Salamander (1)	Pakhuis	Grotekerksbuurt 60-62	1576	1875	(dal) (moz)
Salamander (2)	Magazijn en kantoor	Grotekerksbuurt 60-62	1875	nee	(moz)
Salomons Tempel	Huis	Hofstraat hoek Nieuwstraat, tegen de Berckepoort	1585 ca.	1911	(moz) (oud)
Sarisgang, voluit Sisarijs- of Sarisgang	Straat	Sarisgang	< 1404	nee	(baa)
Schampers	Kleine villa	Sint Jorisweg 16	1884	nee	(gra)
Scharlaken (1)	Herenhuis	Wijnstraat, tussen 237 en 239	1225 ca.	1360	(moz) (reg) (fri) (oud)
Scharlaken (2), als De Waag	Herenhuis, stadswaag	Wijnstraat, tussen 237 en 239	1360	1594	(moz)
Scharlaken (3), als De Waag	Herenhuis, stadswaag	Wijnstraat, tussen 237 en 239	1594	1834	(moz) (reg) (fri) (oud)
Scharlaken (4), als De Waag, nu de Waagpassage	Herenhuis, stadswaag	Wijnstraat, tussen 237 en 239	1834	1960	(moz) (reg) (fri) (oud)
Scheffersplein (1), eerder Tolbrug, Beurs, Beursplein of Marktveld	Stadsbrug	Scheffersplein, alleen het smalle gedeelte tussen de Tolbrugstraten Landzijde en Waterzijde	1284 dec	1595	(dal) (oud) (jon) (moz)
Scheffersplein (2), eerder Tolbrug, Beurs, Beursplein of Marktveld	Stadsbrug, vergroot	Scheffersplein	1595	1659	(oud)
Scheffersplein (3), eerder Tolbrug, Beurs, Beursplein of Marktveld	Stadsbrug, eerst met houten, later met stenen overbrugging	Scheffersplein	1659	1854	(moz) (oud)
Scheffersplein (4), eerder Tolbrug, Beurs, Beursplein of Marktveld	Stadsbrug, vergroot, met gietijzeren liggers	Scheffersplein	1854	nee	(moz) (fri) (dom)

Schefferstaete, huize Johanna, nu Den Witten Haen	Herenhuis, Bejaardentehuis, kantoorgebouw KvK, nu restaurant	Groenmarkt 19	1725-1750	nee	(moz) (rad) 552_409502
Schellenbach	Villa	Sint Jorisweg 50-52	1897	nee	(gra)
Scherpeluchttoren	Toren	Aan de Vest bij de Steegoversloot	1375 ca.	1590 ca.	(oud)
Schietbaan	Schietbaan van de Schutterrij, later de Pontonniers	Maasstraat 8	1869	1910	(reg)
Schietershof	Hofje met bewoning	Spuiweg 36-38	1870 ca.	1985	(oud)
Schietmuur	Schietbaanmuur, kogelvangervan de Pontonniers	Aan de rand van het Wantijpark, bij de Baden Powellaan	1910 ca.	nee	(moz) (reg)
Schippershuis of Groot Schippershuys (1)	Gasthuis met kapel	Wijnstraat 15-21	1363	1579	(oud)
Schippershuis of Groot Schippershuys (2)	Gasthuis	Wijnstraat 15-21	1579	1776	(oud)
Schippershuis of Groot Schippershuys (3)	Werk- woonhuis	Wijnstraat 15-21	1776	nee	(moz) (oud)
School aan de Steltenstraat	Gemeenteschool	Steltenstraat, hoek Godfried Schalckensingel	1899	ja	(dal)
School aan de Vriesestraat	M.U.L.O., eerder gemeenteschool	Vriesestraat 19	1910	ja	(rad) 552_332104
School aan het Bagijnhof	Gemeenteschool	Bagijnhof 15	1861	1904	(dor) (dal)
School aan het Kasperspad	Gemeenteschool	Kasperspad 79	1893	1985	(dor) (kad)
School Groenedijk	Schoolgebouw, eerder gemeenteschool	Groenedijk 49	1919	nee	(moz)
School met den Bijbel, later School de Mijl	Schoolgebouw, nu woonhuis	Rijksstraatweg 131	1923	nee	(moz) (rad) 552_317987
School Vest, School nr. 12, later Prinses Marijkeschool	Schoolgebouw	Vest 90-92	1920	nee	(kad)
Schotel	Herenhuizen	Nicolaas Maessingel 211-221	1899	nee	(gra)
Schrijversstraat, eerder Geschreven straat, Vrankenstraat of Leerhuysstraat	Straat	Schrijversstraat	1400 ca.	nee	(moz)
Schuitenmakersstraat, eerder Sbaelyuusstrate, Baljuwsstraat, Baljuws Hofstede of Blasiusstraatje	Straat	Schuitenmakersstraat	< 1404	nee	(moz) (baa)
Sequoia	Hoogbouwflat,	Van Eesterenplein 324	1999	nee	(fri)
Sigarenfabriek (1)	Sigarenfabriek	Keizershof 14-18	1896	1927	(moz) (oud)
Sigarenfabriek (2)	Kurkenfabriek	Keizershof 14-18	1927	1954	(oud)
Sigarenfabriek (3)	Kantoor en magazijnen	Keizershof 14-18	1954	nee	(oud)
Sillevis	Herenhuizen	Dubbeldamseweg Noord 56-58	1877	nee	(gra)
Simpang	Villa	Burgemeester de Raadsingel 73 A hoek Stationsweg oost, nu Tomadohuis	1903	1945 28 jan gebombar- deerd	(gra)
Sine Labore Nihil	Winkel met herenhuis	Voorstraat 251-253	1893	nee	(aug) (sti)
Singel, eerder Tweede Singel, daarvoor gedeelten Weg op Zestig Roeden, Zandweg of De Breede Weg	6 aaneengesloten straten	Singel, vanaf Godfried Schalckensingel tot Van Strijpsingel	1613	nee	(oud) (dal)
Singelborgh, eerder Déking Dura	Villa	Samuël van Hoogstratensingel 105	1896	nee	(gra)
Sint Adriaansgebuurte, ook Gebrande, Verbrande of Ingetogen Buurt	Buurtschap	Prinsenstraat en Sluisweg tot aan de Hoogt	< 1303	< 1618 bij de stad getrokken	(oud)
Sint Adriaanskerk (1)	Kapel	Prinsenstraat 6, lag toen net buiten de Vuilpoort	1357	1452	(oud) (lip) (dal) (oud)
Sint Adriaanskerk (2)	Kapel	Prinsenstraat 6, lag toen net buiten de Vuilpoort	1452	1528 afgebrand	(dal) (oud)
Sint Adriaanskerk (3)	Kerk	Prinsenstraat 6, lag toen net buiten de Vuilpoort	1529	1572 gesloopt door Wa- tergeuzen	(oud)
Sint Agnes	Kleuterschool, eerder bewaarschool of fröbelschool	Willem Marisstraat 94	1927	1980	(kad)

Sint Anna	Villa	Stationsweg 2, hoek Nicolaas Maessingel	1877	1962	<i>(gra)</i>
Sint Antoniuskerk	Kerk	Burgemeester de Raadsingel 47	1921 21 dec	nee	<i>(fri) (rad) (oud)</i>
Sint Aubertuskapel later Onze Lieve Vrouwekapel of De Ster of De Ster	Kapel	Statenplaats 14-18	1313	1668	<i>(oud)</i>
Sint Elisabethkapel	Kapel	Wijnstraat tussen Tolbrugstraat en Gravenstraat	1472	1486	<i>(oud)</i>
Sint Jacobsgasthuis (1)	Ziekenhuis	Grotekerksbuurt 25	1348 ca.	1457 afgebrand	<i>(dal) (oud)</i>
Sint Jacobsgasthuis (2)	Ziekenhuis	Grotekerksbuurt 25	1457	1613	<i>(dal) (oud)</i>
Sint Jacobskapel (1)	Kapel van het Sint Jacobsgasthuis	Grotekerksbuurt 27	1348 ca.	1457 afgebrand	<i>(dal)</i>
Sint Jacobskapel (2)	Kapel van het Sint Jacobsgasthuis	Grotekerksbuurt 27	1457	1613	<i>(dal)</i>
Sint Jacobskapel (1)	Kapel van het R.K. Ziekenhuis	Sint Jacobsplein 60	1901	1999	<i>(moz)</i>
Sint Jacobskapel (2)	Woonhuis met atelier	Sint Jacobsplein 60	1999	nee	<i>(moz)</i>
Sint Jansgasthuis (1), Sint Jansgilde- en gasthuis of Onze Lieve Vrouwegasthuis	Gasthuis met kapel	Voorstraat 230-240, later Voorstraat 232-234	1370	1592	<i>(oud)</i>
Sint Jansgasthuis (2), Sint Jansgilde- en gasthuis of Onze Lieve Vrouwegasthuis; opgespitst	Woningen	Voorstraat 232-234	1592	1718	<i>(oud)</i>
Sint Jansgasthuis (3), Sint Jansgilde- en gasthuis of Onze Lieve Vrouwegasthuis	Woningen en grutterij	Voorstraat 232-234	1718	1911	<i>(oud)</i>
Sint Jansgasthuis (4), Sint Jansgilde- en gasthuis of Onze Lieve Vrouwegasthuis	2 Woonhuizen met winkel van Albert Heijn	Voorstraat 232-234	1911	nee	<i>(oud)</i>
Sint Jorisbrug (1) of Steegoverslootbrug	Stadsbrug, ophaalbrug	Tussen Steegoversloot en Sint Jorisweg, over de Spuihaven	< 1615	1874	<i>(baa) (aug)</i>
Sint Jorisbrug (2) of Steegoverslootbrug	Stadsbrug, draaibrug	Tussen Steegoversloot en Sint Jorisweg, over de Spuihaven	1874	1961	<i>(aug) (oud)</i>
Sint Jorisbrug (3)	Dam	Tussen Steegoversloot en Sint Jorisweg, door de Spuihaven	1961	nee	<i>(aug) (oud)</i>
Sint Jorispoort (1) of Steegoverslootspoort	Poort	Aan het einde van de Steegoversloot	< 1421	1597	<i>(oud)</i>
Sint Jorispoort (2) of Steegoverslootspoort	Poort en gevangenis	Aan het einde van de Steegoversloot	1605	1866	<i>(oud) (fri)</i>
Sint Jorisweg, eerder Sint Jorispoortsweg en Bleekerssloot	Straat	Sint Jorisweg	< 1700	nee	<i>(oud) (gra)</i>
Sint Jozef de Arbeider	Kerk, nu moskee	Merwedestraat 44	1957 22 dec	nee	<i>(oud)</i>
Sint Jozefschool voor jongens en Sint Antoniuschool voor meisjes	Basisschool, nu ateliergebouw	Nicolaas Maessingel 222	1921	nee	<i>(oud)</i>
Sint Laurenskapel	Kapel	Bethleemplein 13	1494	1600 ca.	<i>(oud)</i>
Sint Martijnskapel	Kapel	Wijnstraat 174	< 1416	nee	<i>(oud)</i>
Sint Nicolaasgasthuis of De Colf	Gasthuis en kapel, daarna herberg en woning	Kolfstraat	1350 ca.	< 1731	<i>(oud)</i>
Sint Petrus en Sint Paulusgasthuis	Gasthuis en kapel	Statenplein 149	1399	1650 ca.	<i>(oud)</i>
Sint Suraschool	Basisschool	Brouwersdijk 4	1954	nee	<i>(oud)</i>
Slikveld	Straat	Slikveld	1574	nee	<i>(baa)</i>
Sluisbrug of Zuidersluisbrug	Stadsbrug	Tussen Prinsenstraat en Sluisweg, over de Spuihaven	> 1574	1975	<i>(baa)</i>
Sluisdam	Dam	Tussen Prinsenstraat en Sluisweg, door de Spuihaven	1975	nee	<i>(baa)</i>
Sluispoort, Grote Sluispoort of Zuider Sluispoort	Poort	Achter de Sluisdam aan het begin van de Prinsenstraat	< 1618	1833	<i>(oud) (baa)</i>
Sluiswachterswoning van de Helsluis	Woning	Bij Merwelanden 33	1888	nee	<i>(moz)</i>
Sluisweg	Straat	Sluisweg	1603	nee	<i>(oud)</i>
Smalste Huis (1)	Woonhuis, pakhuis en bakkerij	Voorstraat 263-265, boven de Donkere Steiger	1632	1889 afgebrand	<i>(moz) (aug)</i>

Smalste Huis (2)	Bakkerij, later woonhuis	Voorstraat 263-265, boven de Donkere Steiger	1892	nee	(aug)
Smidt	3 Dubbele herenhuizen	Oranjelaan 266-274	1922	nee	(kad)
Smirna of Smyrna	Pakhuis	Schuitmakersstraat 8	< 1924	nee	(aug)
Smits - de Reus (1)	Villa	Ferdinand Bolsingel 110	1877	1889	(gra) (reg)
Smits - de Reus (2)	Kinderziekenhuis	Ferdinand Bolsingel 110	1889	1935	(gra) (reg)
Smitshoek	Buurtschap	Kruising Smitsweg en Zuidendijk	1800 ca.	nee	(aug)
Smitzigt	Hoeve, nu boerderij	Reeweg Zuid, hoek Smitsweg	< 1801	nee	(gra)
Snellesluis	Sluis	Aan de Riedijkshaven naast Torenstraat 114	< 1617	1985 ca.	(aug) (baa)
Snoeck (1)	Herenhuis met pakhuis en wijnkelder	Wolwevershaven 38-39	1680	1852	(oud) (kad)
Snoeck (2)	Herenhuis met pakhuis en wijnkelder	Wolwevershaven 38-39	1852	2021	(oud) (kad)
Snoeck (3)	Herenhuis	Wolwevershaven 38-39	2022	nee	(oud)
Sociëteit N.A.B. (Nederlandse Aannemers Bond), later Statenhof	Restaurant, hotel, nu appartementen complex	Steegeversloot 103 t/m 137	1911	nee	(moz)
Soekasari (1) of Sukasari	Villa	Godfried Schalckensingel 78	1886	1899	(gij)
Soekasari (2) of Sukasari	Gebouw	Godfried Schalckensingel 78	1899	nee	(gra)
Soetgensbrug	Stadsbrug	Tussen Spuiboulevard en Achterom	1999	nee	(oud)
Soetgenstoren	Toren	Soetgensbrug	1375 ca.	1800-1849	(oud)
Sorghvliet	Villa	Dordwijklaan 8, op landgoed Dordwijk	1892	nee	(moz)
Spaarbank (1)	Herenhuis met tuin	Johan de Wittstraat 2	< 1849	1860	(oud) (gra)
Spaarbank (2)	Herenhuis met tuin en kerk	Johan de Wittstraat 2	1860	1913	(oud) (aug)
Spaarbank (3)	Bankgebouw	Johan de Wittstraat 2	1913	nee	(moz) (sti) (kad)
Speykerhuis	Pakhuis	Kuipershaven 137-140	1715	nee	(aug) (moz)
Speykermandt	Pakhuis	Kuipershaven 46	1715	nee	(moz)
Spierdijk (1), eerder De Drie Leliën of De Leliën	Brouwerij	Voorstraat 320 hoek Lombardstraat	1575	1813	(dal) (oud)
Spierdijk (2), eerder De Drie Leliën of De Leliën	Herenhuis met brouwerij	Voorstraat 320 hoek Lombardstraat	1813	1927	(oud)
Spierdijk (3), nu Chocoladewinkel	Winkel en wooncomplex, eerder herenhuus met winkel	Voorstraat 320 hoek Lombardstraat	1927 9 mrt	nee	(moz) (aug) (mer)
Spieringhaven	Stadshaven	Ten zuiden van de Draai en Twintighuizen	< 1650	1932	(oud) (sti) (fri) (moz)
Spoekgang	Straat	Van de Grotekerksbuurt naar de Houttuinen	1625 ca.	1913	(reg)
Spoorhof	Hofje met bewoning	Toulonselaan 115-125	1876	1986	(kad) (oud)
Spoorlijn naar Elst, de Betuwelijn	Spoorlijn	Van het station tot over de Baanhoekbrug	1885 16 jul	nee	(oud) (reg) (sti)
Spoorlijn voor de industrie, ook wel Treintje-Lips genoemd	Industrie spoorlijn	Van het station naar De Staart	1912	1968	(fri) (gra)
Spoorwegovergang Laan der Verenigde Naties	Spoorwegovergang	Laan der Verenigde Naties	1872	2007	(sti)
Spoorwegovergang Dubbeldamseweg	Spoorwegovergang	Tussen Dubbeldamseweg Noord en Dubbeldamseweg Zuid	1872	1986	(sti) (oud)
Spoorwegovergang Dubbeldamseweg Begraafplaats	Spoorwegovergang	Dubbeldamseweg Zuid, nabij de Begraafplaats	1872	1995 21 mrt	(sti)
Spoorwegovergang Krommedijk	Spoorwegovergang	Krommedijk 105-107	1885	nee	(oud)
Spoorzicht, later Doma Ricor	Villa	Burgemeester de Raadsingel 5, hoek Dubbeldamseweg Noord	1882	1933 mei	(fri) (oud) (gra)
Spoorzicht (1)	Activiteitencentrum, daarvoor school	Dubbeldamseweg Zuid 187	1972	2020	(kad) (gra)
Spoorzicht (2)	Activiteitencentrum	Dubbeldamseweg Zuid 187	2022	nee	(gra)
Sportfondsenbad	Overdekt zwembad	Brandt Buysstraat 5	1938	1986	(rad) 552_307956
Sportpark Reeweg	Sportpark	Halmaheiraplein	1920 en geopend op 29-04-	nee	(fri) (reg) (dal)
Sportpark Zeehavenlaan	Sportpark	Sportlaan, Zeehavenlaan	1921	nee	(dal)
Sportterrein Oranjelaan	Sportterrein	Oranjelaan, tussen Bankastraat en Noordendijk	1910 14 mei	1949	(wil) (kad)

Sportterrein Patersweg	Sportterrein	Patersweg 205-207	1936 28 sep	nee	<i>(oud)</i>
Spui, Het Spui	Buurt	Van de Voorstraat bij de Spuistraat	< 1307	1917	<i>(baa)</i>
Spuiboulevard (1) met gedempt deel van de Spuihaven, daarvoor een deel van de Vest	Straat	Spuiboulevard	1968 9 jan	1999	<i>(baa)</i>
Spuiboulevard (2) heringericht met open deel Spuihaven, daarvoor een deel van de Vest	Straat	Spuiboulevard	1999 april	nee	<i>(fri) (gra)</i>
Spuibrug (1)	Houten ophaalbrug	Tussen Spuiweg en Boogjes, over de Spuihaven	< 1448	1698	<i>(baa) (dal) (oud)</i>
Spuibrug (2)	Dubbele ophaalbrug	Tussen Spuiweg en Boogjes, over de Spuihaven	1698	1871	<i>(dal) (oud)</i>
Spuibrug (3)	IJzeren draaibrug	Tussen Spuiweg en Boogjes, over de Spuihaven	1871	1960	<i>(oud)</i>
Spuibrug (4) als Spuidam	Dam	Tussen Spuiweg en Boogjes, door de Spuihaven	1960	nee	<i>(oud)</i>
Spuihaven, eerder Spuigracht, Stadsgracht of Stadsveste	Binnenhaven	Van de Riedijkshaven tot de dam aan het einde van de Prinsenstraat	1271	nee	<i>(reg) (baa) (lip) (dal)</i>
Spuiplein	Plein	Spuiplein	1872	nee	<i>(dal)</i>
Spuipoort, Nieuwpoort, Kleine Spuipoort of Zaspoot (1)	Stadspoort	Tussen Boogjes en Spuiweg	< 1312	1609	<i>(oud) (sti) (reg)</i>
Spuipoort, Nieuwpoort, Kleine Spuipoort of Zaspoot (2)	Stadspoort	Tussen Boogjes en Spuiweg	1609	1870	<i>(oud) (baa) (dal) (dom)</i>
Spuisteiger	Steiger	Voorstraat 379-381	< 1403	nee	<i>(oud) (baa)</i>
St. Nicolaas	Herenhuis	Voorstraat 173, hoek Nieuwbrug	1609	nee	<i>(moz) (oud)</i>
Stadhuis (1)	Koopmansbeurs, later verbouwd als Vlaamse Lakenhal	Stadhuisplein 1	1387 ca.	1544	<i>(moz) (baa) (jon) (oud) (sti)</i>
Stadhuis (2) verbouwd	Stadhuis	Stadhuisplein 1	1544	1679	<i>(oud) (baa) (jon) (sti)</i>
Stadhuis (3) verbouwd	Stadhuis	Stadhuisplein 1	1679	1840	<i>(oud)</i>
Stadhuis (4) verbouwd	Stadhuis	Stadhuisplein 1	1834-1840	1892	<i>(reg) (dom)</i>
Stadhuis (5) verbouwd	Stadhuis	Stadhuisplein 1	1892	nee	<i>(dom)</i>
Stadhuis cellen	Stadhuis	Op de zolder van het Stadhuis	1760 ca.	nee	<i>(reg)</i>
Stadhuisplein	Stadsbrug	Stadhuisplein	1671	nee	<i>(sti) (baa)</i>
Stadhuisteiger, eerder Kleine Halsteiger of Raadhuissteiger	Steiger	Voorstraat 365-367	< 1403	nee	<i>(oud) (baa)</i>
Stadskantoor	Kantoorgebouw	Spuiboulevard 300	1969	nee	<i>(fri) (dom)</i>
Stadsmuur en/of Stadswal	Stadsmuur en/of Stadswal	Rond de oude stadskern, tot aan de Riedijkshaven en de Spuihaven	> 1200	1970 ca. restant	<i>(oud) (aug) (fri)</i>
Stadspolders	Woonwijk	Ten zuiden van het Wantij, tussen Randweg N3 en Provinciale Weg	1980 vanaf	nee	<i>(fri)</i>
Stadtvliet of Stadtvlied	Buitenplaats en met hoeve, later boerderij	Krispijnseweg 212, hoek Prinses Julianaweg 81	1665	> 1945	<i>(ros) (rad) 552_309005</i>
Statenplein	Plein, na de stadssanering	Statenplein	1974	nee	<i>(fri)</i>
Statenschool	Basisschool, eerder gemeenteschool	Hofstraat 5	1913	nee	<i>(moz) (reg)</i>
Statenzaal	Deel van een voormalig klooster	Hof 9-10	> 1512	nee	<i>(moz)</i>
Station Dordrecht Centraal	Stationsgebouw NS	Stationsplein 1-4	1872 31 okt	nee	<i>(oud) (reg)</i>
Station Dordrecht Stadspolders	Stationsgebouw NS	Bij de Groenezoom Stadspolders	1990 27 mei	nee	<i>(sti)</i>
Station Dordrecht Zuid	Stationsgebouw NS	Bij het viaduct over de Galileïlaan Sterrenburg	1973 1 jun	nee	<i>(sti) (rad) 552_323127</i>
Station Dubbeldam	Wachtpost nr. 80	Crayensteynstraat, bij de spoorwegovergang Reeweg Oost	1885	1895	<i>(sti) (aug)</i>
Station 't Visschertje	Wachtpost nr. 79	Even ten zuiden van de rotonde Groenezoom	1885 16 jul	1927 mei	<i>(sti) (wik) (aug)</i>
Station Willemsdorp	Stopplaats NS	Beerpolderweg Zuid	1872 1 jul	1934 15 mei	<i>(oud)</i>
Stationsweg, eerder Toegangsweg	Straat	Van de Johan de Wittstraat naar de Burgemeester de Raadsingel	1870	nee	<i>(dal)</i>
Steenstraat	Straat	Steenstraat	1611	nee	<i>(dal)</i>
Steegoversloot, eerder Steech over Sloot, Oversloeten stege of Nonnenstraat	Straat	Steegoversloot	< 1325	nee	<i>(baa) (moz) (reg) (aug)</i>

Stehouwer	Villa	Burgemeester de Raadtsingel 83	1889	nee	<i>(moz) (gra)</i>
Stempels	Herenhuizen	Toulonselaan 11-19	1902 en 1907	nee	<i>(gra)</i>
Stephanuskerk	Kerk	Talmaweg 121	1961 18 mei	nee	<i>(moz) (oud)</i>
Sterre der Zee, Deo Volente	Villa	Buiten Walevest 4	1896	nee	<i>(moz) (aug)</i>
Sterrenburg	Winkelcentrum	P.A. de Kokplein	1973	nee	<i>(fri) (dom)</i>
Sterrenburg I, eerder Dijkhoven	Woonwijk	Tussen Oudendijk, Randweg N3 en Zuidendijk	1966 18 aug	nee	<i>(fri) (reg) (gra)</i>
Sterrenburg II	Woonwijk	Tussen Zuidendijk, Randweg N3, Grafelijkheidsweg e.v.	1971 vanaf	nee	<i>(gra)</i>
Sterrenburg Tunnel	Tunnel	Tussen Hugo van Gijnweg en Galileïlaan, onder de N3 en het	1971	nee	<i>(fri) (rad) 552_321635</i>
Stokholm (1)	Suikerraffinaderij	Wolwevershaven 30	1630	1730	<i>(reg)</i>
Stokholm (2)	Suikerraffinaderij	Wolwevershaven 30	1730 3 okt	1779	<i>(moz) (reg) (aug)</i>
Stokholm (3)	Pakhuis	Wolwevershaven 30	1779	1962	<i>(aug) (oud)</i>
Stokholm (4) gerestaureerd	Pakhuis	Wolwevershaven 30	1962	1989	<i>(aug) (oud)</i>
Stokholm (5)	Kantorencomplex	Wolwevershaven 30	1989	nee	<i>(aug)</i>
Stoop & Zoon, later Twentsche Bank, daarna Chinees Restaurant Merlina	Bankgebouw	Wijnstraat 239	1905 rechter en 1916 linker deel	nee	<i>(moz)</i>
Stoobank	Uitzichtheuvel, eerder een rustpunt voor fietsers	Noorderelsweg 3	1930 10 mrt	nee	<i>(reg) (moz) (oud)</i>
Stovenhuisje	Bergplaats voor de stoven van de Grote Kerk	Pottenkade, rechts naast de ingang van de Grote Kerk	1717	nee	<i>(moz)</i>
Straatman (1)	Pakhuizen met woonhuizen	Kuipershaven 168-179	1615	1723	<i>(moz)</i>
Straatman (2)	Pakhuizen met woonhuizen	Kuipershaven 168-179	1723	1900 ca.	<i>(moz)</i>
Straatman (3)	Fabriekspand, ketelmakerij en machinefabriek	Kuipershaven 168-179	1901 jan	1953	<i>(moz) (mer)</i>
Straatman (4)	Fabriekspand met kantoren	Kuipershaven 168-179	1953	nee	<i>(moz)</i>
Straatman Dok	Scheepslift of schroevendok	Kuipershaven 191	1928	nee	<i>(moz)</i>
Stratenus	Herenhuis	Prinsenstraat 12	1771	nee	<i>(moz)</i>
Streefkerck (1)	Woonhuis	Knolhaven 9-11	< 1697	1938	<i>(oud)</i>
Streefkerck (2)	Appartementencomplex	Knolhaven 9-11	1938	nee	<i>(oud)</i>
Suikerraffinaderij van Broekhuijsen en Backer (1)	Suikerraffinaderij, later lasloods en opslagruimte	Binnen Kalkhaven 17-19	< 1742	1982	<i>(aug)</i>
Suikerraffinaderij van Broekhuijsen en Backer (2)	Magazijn en kantoren	Binnen Kalkhaven 17-19	1982	nee	<i>(aug)</i>
Suikerstraat, eerder Groote Zuykerstraat, daarvoor deel van de Molenstraat	Straat	Suikerstraat	< 1677	nee	<i>(oud) (baa)</i>
Suyckervat of 't Suyckervat	Pakhuis, nu Café Merz	Korte Kalkhaven 3	1640	nee	<i>(cen)</i>
Swartsenborch	Pakhuis	Wijnstraat 213	1650 ca.	nee	<i>(moz)</i>
Taankade (1), ook de Hopkaeij, de Veerkaej, de Dwarskaey achter Laurens Davidtsen, de Antwerpse kaaij, de Kaij agter van Convent of Nieuwe Kaaij over den Boom	Straat en kade	Langs de Wijnhaven, van Boombrug tot Kerksteiger	< 1645	1961 gereno- veerd	<i>(oud)</i>
Taankade (2), verlengd	Straat en kade	Langs de Wijnhaven, nu van Boombrug tot Nieuwbrug	1961	nee	<i>(aug)</i>
Teerlink (1)	Bedrijfspand, eerder woonhuis, later café met woning	Buiten Kalkhaven 40	< 1800	1875	<i>(moz) (kad)</i>
Teerlink (2)	Bedrijfspand, eerder woonhuis, later café met woning	Buiten Kalkhaven 40	1875	nee	<i>(moz) (kad)</i>
Tewe	Herenhuis	Ferdinand Bolsingel 147-151	1898	nee	<i>(gra)</i>
Theresiaschool	Basisschool	Nolensweg 2	1964	nee	<i>(oud)</i>
Thureborgh	Bejaardenhuis	Mauritsweg 157	1962	nee	<i>(moz)</i>
Tieselenskerke	Kerkdorp	Lunenburg	< 1126	1421 nov	<i>(jon)</i>

Tijcquet (1)	Woonhuis met pakhuis	Wolwevershaven 11	1648	1846	(aug)
Tijcquet (2)	Woonhuis met pakhuis	Wolwevershaven 11	1846	nee	(aug)
Tijssens (1)	Woonhuis	Johan de Wittstraat 31	1878	1899	(gra)
Tijssens (2)	Herenhuis	Johan de Wittstraat 31	1899	nee	(gra)
Toegangshek van de Joodse of Israëlitische Begraafplaats	Toegangshek	Nieuweweg 2	1870	nee	(moz)
Tolbrug	Stadsbrug	Tolbrug	< 1220	nee	(baa)
Tolbrugstoren, Toltoren of Tollebrugstoren	Toren	Bij het Scheffersplein	1179 ca.	1544	(oud) (reg) (jon) (baa)
Tolbrugstraat Landzijde	Straat	Tolbrugstraat Landzijde	< 1404	nee	(baa)
Tolbrugstraat Waterzijde, Tolbrugstraat Poortzijde, Tolbrugstraat Havenzijde of Grote Tolbrugstraat	Straat	Tolbrugstraat Waterzijde	< 1404	nee	(baa)
Tollens, later Beerman	Herenhuis met fotoatelier	Vrieseplein 1	1911	nee	(gra) (moz)
Tomadohuis	Kantoorpand	Stationsweg 4, hoek Burgemeester de Raadsingel	1962	nee	(moz) (fri) (aug) (sti)
Top Naeff	Herenhuis	Johan de Wittstraat 33	1878	nee	(gra)
Toren aan de Snellesluis	Toren	Iets ten zuiden van de Heer Heymansuysstraat aan de Vest	1375 ca.	> 1779	(oud)
Toren bij de Geervlietse Tol	Toren	Bij het Hoefijzerstraatje	1450 ca.	< 1567	(oud)
Torenschool	Kerk en trefpunt voor jongeren, daarvoor gemeenteschool	Brouwersdijk 36	1928-1929	nee	(moz)
Torenstraat (1)	Dijk	Torenstraat	1350 ca.	< 1418	(baa)
Torenstraat (2) smal	Straat	Torenstraat, deel van Voorstraat tot Nieuwkerksplein	< 1418	1938	(baa) (reg)
Torenstraat (3) verbreed met nieuwe huizen	Straat	Torenstraat	1938	nee	(reg)
Toulonselaan, eerder Kluizenaarspad, Hoevenaarslaan of Paadje van (Jas) de Heer	Straat, eerder pad	Toulonselaan	< 1725	nee	(gra)
Touwdraaiershof	Hofje met bewoning	Vest, in de buurt van de Vriesebrug	1875	1976	(fri) (baa)
Trinitatiskapel of Lutherse kerk, eerder Blindeliedengasthuis en Blindeliedengasthuiskapel (1)	Gasthuis	Vriesestraat 20-22, hoek Blindeliedengasthuissteeg	< 1304	1629	(aug) (oud)
Trinitatiskapel of Lutherse kerk, eerder Blindeliedengasthuis en Blindeliedengasthuiskapel (2)	Kerk	Vriesestraat 20-22, hoek Blindeliedengasthuissteeg	1689	nee	(aug)
Trip (1)	Herenhuis	Wolwevershaven 6	1650	1893	(aug)
Trip (2)	Herenhuis	Wolwevershaven 6	1893	nee	(aug)
Trippenhuis of Dordts Patriciërshuis	Patriciërshuis met tuinhuis aan de rivier	Wolwevershaven 9	1649	nee	(moz) (oud)
Tuinmanswoning (1)	Villa, tuinmanswoning	In park Merwestein, t.h.v. Groenedijk 82	< 1832	1866	(gra)
Tuinmanswoning (2)	Villa, tuinmanswoning	In park Merwestein, t.h.v. Groenedijk 82	1866	nee	(gra)
Tunneltje Transvaalstraat (1)	Voetgangerstunnel	Tussen Transvaalstraat en Dubbeldamseweg Zuid	1953 23 dec	1979	(sti) (gra)
Tunneltje Transvaalstraat (2), of Fietstunnel Dubbeldamseweg	Voetgangers- en Fietstunnel	Tussen Transvaalstraat en Dubbeldamseweg Zuid	1979	nee	(gra)
Turfhuis, Turfpakhuis	Pakhuis	Kolfstraat 12, hoek Steenstraat	1440 ca.	1966 apr	(oud)
Turfsteiger, eerder Sint Lenaerdssteiger	Straat	Turfsteiger	< 1411	nee	(oud)
Turkepolder	Polder, opgegaan in de Nieuwe Stadspolder	Nieuwe Noordpolder	1829	1881	(fri)
Twee Vergulde Beillen (1), eerder De Twee Bijlen	Woonhuis en grutterij	Voorstraat 330	1675	1912	(oud)
Twee Vergulde Beillen (2), eerder De Twee Bijlen; verbouwd	Woonhuis en winkel	Voorstraat 330	1912	nee	(oud)
Uittenbogaard (1)	Woonhuis	Voorstraat 318	1550 ca.	ca. 1625	(aug)
Uittenbogaard (2)	Woonhuis	Voorstraat 318	ca. 1625	ca. 1800	(aug)
Uittenbogaard (3)	Woonhuis	Voorstraat 318	ca. 1800	1904	(aug)
Uittenbogaard (4)	Woonhuis met administratiekantoor	Voorstraat 318	1904	1994-1995	(aug)
Uittenbogaard (5)	Woonhuis met winkel	Voorstraat 318	1994-1995	nee	(aug)

Vaatkelder of Petersburg	Pakhuis, nu woonhuis en bedrijfspand	Haringstraat 6	1620 ca.	nee	(aug)
Vader Tijd (1), Vadertje Tijd of Chronos	Dubbel herenhuis, later met winkel, daarna met kleermakerij	Vlak 2, hoek Hoge Nieuwstraat 1	1728	1956	(moz)
Vader Tijd (2), Vadertje Tijd of Chronos	Herenhuis	Vlak 2, hoek Hoge Nieuwstraat 1	1956	1997	(aug)
Vader Tijd (3), Vadertje Tijd of Chronos	Dubbel herenhuis	Vlak 2, hoek Hoge Nieuwstraat 1	1997	nee	(aug)
Vaerhuis	Herenhuis	Nieuw Haven 36	1660	nee	(aug)
Valentijnhuis	Herenhuis	Wolwevershaven 14	1649	nee	(aug)
Van Aardenne	Villa	Spuiweg 115, ten zuidwesten van de rotonde van de tunnel	1877	1936	(gra)
Van Altena	Villa	Samuël van Hoogstratensingel 24	1874	nee	(oud) (gra)
Van Beest Holle	Herenhuis, daarvoor pakhuis	Binnen Kalkhaven 31-33	1800	nee	(moz) (aug)
Van Bruggen	Herenhuis	Nicolaas Maessingel 227	1899	nee	(gra)
Van de Kamp	Woonhuis	Dubbeldamseweg Noord 3	< 1832	nee	(gra)
Van de Weg	Herenhuizen	Albert Cuypsingel 276-288 en 294	1880	nee	(gra)
Van de Wetering	Villa	Godfried Schalckensingel 26	1913	nee	(gra)
Van den Monde (1)	Herenhuis	Korte Geldersekaade 3	1657	nee	(aug)
Van der Burch (1)	Herenhuis	Nieuwe Haven 21-22	1615 ca.	1868	(aug)
Van der Burch (2)	Herenhuis	Nieuwe Haven 21-22	1868	1903	(aug)
Van der Burch (3)	Herenhuis	Nieuwe Haven 21-22	1903	nee	(aug)
Van der Kloet	Herenhuizen	Nicolaas Maessingel 224-236	1874-1879	nee	(gra)
Van der Tak (1)	Villa	Dubbeldamseweg Noord 2	1877	1934	(gra)
Van der Tak (2)	Villa	Dubbeldamseweg Noord 2	1934	nee	(gra)
Van Dijkpolder	Polder	Willemsdorp	1821	nee	(moz)
Van Dijn	Villa	Samuël van Hoogstratensingel 81	1879	nee	(gra)
Van Dorsser	Herenhuizen	Nicolaas Maessingel 210-216	1896	nee	(gra)
Van Driel	Villa, later bankgebouw	Spuiboulevard noord, hoek Johan de Wittstraat west	1920	1970	(gra)
Van Driel - Freij	Dubbel woonhuis	Groenedijk 80-82	1924	nee	(kad)
Van Es	Dubbel woonhuis	Oranjelaan 109-111	1925	nee	(moz) (kad)
Van Gend & Loos	Goederenloods, eerder rijtuigloods	Burgemeester de Raadtensingel, ten oosten van het station	1872	1959	(reg) (rad) 552 316756
Van Godewijkstraat	Straat	Van Godewijkstraat	1933	nee	(dor) (oud)
Van Hattem	Villa	Samuël van Hoogstratensingel 84	1885	nee	(gra)
Van Helden	Herenhuis	Spuiweg 95	1905	nee	(gra)
Van Loon	Villa	Sint Jorisweg 55	1882	nee	(gra)
Van Maaren	Herenhuizen	Albert Cuypsingel 308-310	1886-1887	nee	(gra)
Van Namen	Kantoor en pakhuis	Achterhakkers 74-75	1906-1908	nee	(kad) (moz)
Van Niftrik	Villa	Nicolaas Maessingel 233	1901	1945 28 jan gebombar- deerd	(gra)
Van Oldenborgh	Villa	Albert Cuypsingel 268	1909	nee	(moz) (gra)
Van Putte	Woonhuis met winkel, eerder café met woning	Bomkade 8-9	1912	nee	(moz)
Van Schelt	Herenhuis	Kromhout 213-215	1896	nee	(gra)
Van Slingelandtshof (1) of Den Armen Vrouwenhoff	Hofje met bewoning	Van Slingelandtshof, Vriesestraat 98	1519	1727	(moz) (oud) (baa) (aug)
Van Slingelandtshof (2) of Den Armen Vrouwenhoff, geheel vernieuwd en uitgebreid	Hofje met bewoning	Van Slingelandtshof, Vriesestraat 98	1727	1859 brand	(moz) (oud) (wik) (aug)
Van Slingelandtshof (3) of Den Armen Vrouwenhoff, opnieuw uitgebreid	Hofje met bewoning	Van Slingelandtshof, Vriesestraat 98	1859	1992	(wik) (aug)
Van Slingelandtshof (4) of Den Armen Vrouwenhoff, geheel gerenoveerd	Hofje met bewoning	Van Slingelandtshof, Vriesestraat 98	1992 19 sep	nee	(aug)
Van Wel	Dubbel woonhuis	Noordhoveweg 10-12	1925	nee	(moz) (kad)
Varkenmarkt, eerder Nieuwe Strate, Heer Snellaart Duikstraat of Veemarct	Straat	Varkenmarkt	1590 ca.	nee	(baa)
Veelust	Hoeve, nu woning met schuur	Zanddijk 5	1913	nee	(moz)

Veerdienst Kop van 't Land - Werkendam (Veerweg)	Veerdienst	Over de Nieuwe Merwede	1931	nee	<i>(oud)</i>
Veerdienst Willemsdorp - Moerdijk	Veerdienst	Over het Hollands Diep	1822 12 aug	1938	<i>(oud) (wik)</i>
Veerhuis (1)	Wachthuisje en kantoor voor het veer naar Papendrecht	Bleijenhoek 2	1897	1992	<i>(oud)</i>
Veerhuis (2)	Restaurant	Bleijenhoek 2	1992 5 aug	nee	<i>(oud) (moz)</i>
Veersteiger of Het slop naar de Buiten Walevest	Straat	Veersteiger	1704 ca.	nee	<i>(aug)</i>
Veilinghuis Mak van Waay	Verkooplokaal, nu winkel boekhandel	Visstraat 25	1901	nee	<i>(moz)</i>
Venloostraat of Lamstraatje	Straat	Venloostraat	< 1632	nee	<i>(baa)</i>
Verboom en de Meer (1)	Herenhuis	Vriesestraat 5	1700 ca.	< 1900	<i>(oud)</i>
Verboom en de Meer (2)	Winkel met woonhuis	Vriesestraat 5	< 1900	nee	<i>(oud)</i>
Verdus	Herenhuizen	Cornelis van Beverenstraat 23-25	1899	nee	<i>(gra)</i>
Verenigde Arme Weeshuis en Nieuw Armhuis, later Leger des Heils	Weeshuis en Armenhuis, later gebouw van het Leger des Heils	Kromhout 110	1867	1975	<i>(fri) (reg)</i>
Vernimmen (1) of Achter de Oude Lombaert	Patriciërshuis	Grotekerksplein 4	1779	1975	<i>(aug)</i>
Vernimmen (2) of Achter de Oude Lombaert	Patriciërshuis, nu kantoorpand	Grotekerksplein 4	1977	nee	<i>(aug)</i>
Verrezen Christuskerk	Kerk met klooster	Nolensweg 8-10	1965 24 apr	nee	<i>(oud)</i>
Vest, als omwalling	Omwalling van de stad	Langs de stadsgracht	> 1271	ja	<i>(baa)</i>
Vest, als straat	Straat	Vest	< 1450	nee	<i>(baa)</i>
Veth	Villa	Hallincqlaan 2-6	1862	1926	<i>(gra)</i>
Victoria fabriek	Biscuitfabriek	Korte Parallelweg	1904	1983	<i>(oud) (dom) (rad) 552_260052</i>
Victoria kantine, nu kantoorgebouw	Kantoorgebouw, eerder gebouw voor sport, recreatie, vereniging en horeca	Hoge Bakstraat 44	1942	nee	<i>(moz)</i>
Viersprong	Recreatie plas, Openlucht zwembad	Noorderelsweg 6A	1934 16 mei	nee	<i>(aug) (reg)</i>
Villa Augustus (1)	Watertoren	Oranjelaan 7-9	1883 22 okt	1941	<i>(mer)</i>
Villa Augustus (2)	Pompstation Waterleiding	Oranjelaan 7-9	1941	2007	<i>(aug) (oud) (sti)</i>
Villa Augustus (3)	Hotel en restaurant	Oranjelaan 7-9	2007	nee	<i>(sti)</i>
Villa Kromhout (1)	Woonhuis	Kromhout 23-25	1898	1963	<i>(kad)</i>
Villa Kromhout (2)	Woonhuis, later met Bed & Breakfast	Kromhout 23-25	1963	nee	<i>(kad)</i>
Villa met oprijlaan, hek en koetshuis	Villa, woonhuis	Dubbelsteynlaan West 24	1886	nee	<i>(moz)</i>
Villapark Vijverlaan	Wijkje	Rondom de Vijverlaan	1960	nee	<i>(fri)</i>
Vin de Vent (1)	Herenhuis	Wijnstraat 91-93	1553	1896	<i>(aug)</i>
Vin de Vent (2)	Herenhuis	Wijnstraat 91-93	1896	m	<i>(aug)</i>
Vinckenborch	Herenhuis	Wijnstraat 166	< 1399	nee	<i>(oud)</i>
Visbrug (1), of Vischbrug, hout	Stadsbrug	Van de Groenmarkt naar de Voorstraat, over de Voorstraatshaven	< 1284	1445	<i>(dal) (baa) (jon)</i>
Visbrug (2), of Vischbrug, steen	Stadsbrug	Van de Groenmarkt naar de Voorstraat, over de Voorstraatshaven	1445	1698	<i>(lip) (baa)</i>
Visbrug (3), of Vischbrug	Stadsbrug	Van de Groenmarkt naar de Voorstraat, over de Voorstraatshaven	1698	1887	<i>(dal)</i>
Visbrug (4), of Vischbrug, beweegbaar	Stadsbrug, ca. 5 m breed	Van de Groenmarkt naar de Voorstraat, over de Voorstraatshaven	1887	1901	<i>(dal) (moz)</i>
Visbrug (5), of Vischbrug, overkluizing en verbreed	Stadsbrug	Van de Groenmarkt naar de Voorstraat, over de Voorstraatshaven	1901	nee	<i>(moz) (oud) (dom)</i>
Vishal	Vishal, nu terras van pizzeria	Vismarkt 1	1868	nee	<i>(pro)</i>
Visschertje of 't Visschertje (1)	Evangelisatiegebouw	Vissersdijk 69	1889	1899 19 okt afgebrand	<i>(oud) (aug)</i>

Visschertje of 't Visschertje (2)	Evangelisatiegebouw, later school, nu	Vissersdijk 69	1900	nee	<i>(oud) (aug)</i>
Visser's Poffertjes, eerder 'Int blav Endt' (1)	Winkelpand met bovenwoning	Groenmarkt 9	1657	1892	<i>(aug)</i>
Visser's Poffertjes, eerder 'Int blav Endt' (2)	Horecagelegenheid, eerder winkelpand met bovenwoning	Groenmarkt 9	1893	1937	<i>(aug) (moz)</i>
Visser's Poffertjes, eerder 'Int blav Endt' (3)	Horecagelegenheid, eerder winkelpand met bovenwoning	Groenmarkt 9	1937	nee	<i>(aug)</i>
Vissertje of 't Vissertje	Gemaal met woning	Loswalweg 2	1881	nee	<i>(moz)</i>
Visstraat (1), eerder Bagijnenstraat	Straat	Visstraat	< 1312	1875 ca.	<i>(oud)</i>
Visstraat (2) verbreed	Straat	Visstraat	1875 ca.	nee	<i>(oud)</i>
Vlak, eerder ook Dwarskaai, Dwarskade of Kade bij de molen	Straat en kade	Vlak	1616	nee	<i>(baa)</i>
Vleeshal, Grote Vleeshal of Schepenhuis (1)	Vleeshal van steen met schepenkamer (stadhuis) en gevangenis	Scheffersplein, over de Voorstraatshaven	1284-1285	1332 afgebrand	<i>(reg) (moz) (oud)</i>
Vleeshal, Grote Vleeshal of Schepenhuis (2)	Vleeshal van steen met schepenkamer (stadhuis) en gevangenis	Scheffersplein, over de Voorstraatshaven	1332	1544 gesloopt	<i>(reg) (moz) (oud) (baa)</i>
Vleeshal (1), als Engelse Koopmansbeurs	Koopmansbeurs	Midden op het Scheffersplein, over de Voorstraatshaven	1659	1679	<i>(reg)</i>
Vleeshal (2), of Oude Vleeshal	Vleeshal	Midden op het Scheffersplein, over de Voorstraatshaven	1679	1834	<i>(reg)</i>
Vleeshal (1)	Vleeshal	Tegenover Varkenmarkt 9	1833	1856	<i>(lip) (aug) (oud) (fri)</i>
Vleeshal (2)	Synagoge en school	Tegenover Varkenmarkt 9	1856 12 sep	1947	<i>(lip) (aug) (oud) (fri)</i>
Vleeshal (3)	Garage	Tegenover Varkenmarkt 9	1947	1965	<i>(lip) (aug) (reg) (fri)</i>
Vleeshouwersstraat, eerder Grote Halstraat	Straat	Vleeshouwersstraat	< 1404	nee	<i>(baa)</i>
Vleeschhouwerij	Winkelpand	Prinsenstraat 67	1900 ca.	nee	<i>(moz)</i>
Vlijbrug	Stadsbrug	Oranjelaan t.h.v. de Vlijweg	1910 12 feb	1941	<i>(dom) (rad) 555_16069</i>
VN tunnel	Tunnel onder spoorlijn	Laan der Verenigde Naties	2007 eind, 2008 jun officieel	nee	<i>(sti)</i>
Voetgangersbrug Dubbeldamseweg	Brugje over het spoor	Tussen Transvaalstraat en Dubbeldamseweg Zuid	1917	1952	<i>(oud)</i>
Voetgangersbrug of Brug der Zuchten	Brugje over het spoor	Tussen Spuiweg en Krispijnseweg, over het spoor	1922 30 dec	1937	<i>(reg) (sti)</i>
Vogelbuurt	Wijk	Tussen Oranjelaan, Noordendijk en Bankastraat	1952 vanaf	nee	<i>(oud)</i>
Volker	Villa, woonhuis	Van Strijpsingel 457	1888	nee	<i>(gra)</i>
Voorstraat, eerder Landzijde, Hoogstraat, Hogendijk of Langendijk	Straat	Voorstraat	< 1200	nee	<i>(baa)</i>
Voorstraatshaven of Oude Haven	Stadshaven	Vanaf de Nieuwbrug, langs de Grote Kerk, naar de Oude Maas	1282 ca.	nee	<i>(fri) (moz) (baa) (oud)</i>
Vooruit, coöperatieve bakkerij	Bakkerij	Krommedijk 69, hoek Christiaan de Wetstraat	1916	1975	<i>(sti) (rad) 554_31766</i>
Vrankenstraat, Vranckenstraat, Franckenstraet of Vranck van Muylwyckstraat	Straat	Vrankenstraat	1600 ca.	nee	<i>(baa)</i>
Vrede en Rust	Winkel met bovenwoning	Riedijk 124	1618	1965	<i>(oud)</i>
Vredenburg	Pakhuis	Bomkade 14-23	1776	nee	<i>(moz) (aug)</i>
Vredeoord	Villa	Nicolaasstraat 9	1878	1937	<i>(gra)</i>
Vreugdenburg	Herenhuis	Wijnstraat 211 ca.	1323	ja	<i>(oud)</i>
Vriesebrug (1), eerder Mennebrug	Stadsbrug	Tussen Vriesestraat en Vrieseweg, over de Spuihaven	< 1421	1604	<i>(baa)</i>
Vriesebrug (2) enkele ophaal	Stadsbrug	Tussen Vriesestraat en Vrieseweg, over de Spuihaven	1604	1833	<i>(reg)</i>
Vriesebrug (3) enkele ophaal	Stadsbrug	Tussen Vriesestraat en Vrieseweg, over de Spuihaven	1833	1872	<i>(reg) (aug)</i>

Vriesebrug (4) draai	Stadsbrug	Tussen Vriesestraat en Vrieseweg, over de Spuihaven	1872	1932	<i>(reg) (aug)</i>
Vriesebrug (5) bascule	Stadsbrug	Tussen Vriesestraat en Vrieseweg, over de Spuihaven	1932 4 mei	1964	<i>(reg) (aug) (oud)</i>
Vriesebrug (6) betonliggers	Stadsbrug	Tussen Vriesestraat en Vrieseweg, over de Spuihaven	1964	nee	<i>(reg) (aug) (dom)</i>
Vriesendorp	Villa	Johan de Wittstraat 75	1874	1951	<i>(gra)</i>
Vriesendorp kantoor	Bankgebouw met woning	Groenmarkt 78-80	1917	nee	<i>(aug) (kad)</i>
Vriesepoort, Mennebrugspoort, Mennespoort of Minderbroederspoort (1)	Poort	Aan het einde van de Vriesestraat	< 1409	1604	<i>(oud) (sti)</i>
Vriesepoort, Mennebrugspoort, Mennespoort of Minderbroederspoort (2)	Poort	Aan het einde van de Vriesestraat	1604	1833	<i>(sti) (aug) (pro)</i>
Vriesepoortshof	Hofje met bewoning	Vriesepoortshof, aan de Vrieseweg tussen de nummers 75 en 81	1883 ca.	nee	<i>(oud)</i>
Vriesestraat, eerder 's Henrix Vriesen straete of Mennebrugstraat	Straat, eerder dijk langs de Thuredrecht	Vriesestraat	< 1312	nee	<i>(moz) (oud) (baa)</i>
Vriesestraatsteiger of Vriesesteiger	Steiger	Voorstraat 317-319	< 1419	nee	<i>(oud)</i>
Vrieseweg, eerder Vriesepoortsweg, Reeweg of Merwedeweg	Straat	Vrieseweg	1603 ca.	nee	<i>(aug) (fri)</i>
Vrije Maasstroom	Zwembad	Maasstraat, bij de Stadswerven op de punt van de Staart	1861 mei	1871	<i>(dal)</i>
Vroom & Dreesman (1)	Winkelpand	Voorstraat 258 - 258A	1924 16 apr	1931	<i>(mer)</i>
Vroom & Dreesman (2)	Winkelpand	Voorstraat 258 - 258A	1931	nee	<i>(moz)</i>
Vuilverbranding	Vuilverbrandings-installatie	Maasstraat	1939 25 mei	1973	<i>(reg) (rad) 552 323320</i>
W.H. Staring	Gemaal	Zeedijk 38	1932	nee	<i>(moz)</i>
Waals	Herenhuizen	Godfried Schalckensingel 52-66	1899	nee	<i>(gra)</i>
Waalse kerk of Franse kerk (1), eerder Kapel van het Sacraments Gasthuis	Kapel	Voorstraat 296	< 1284	1338 afgebrand	<i>(lip) (oud)</i>
Waalse kerk of Franse kerk (2), eerder Kapel van het Sacraments Gasthuis	Kapel	Voorstraat 296	1338	1512	<i>(lip)</i>
Waalse kerk of Franse kerk (3), eerder Kapel van het Sacraments Gasthuis	Kapel	Voorstraat 296	1512	1696	<i>(lip)</i>
Waalse kerk of Franse kerk (4), eerder Kapel van het Sacraments Gasthuis	Kapel	Voorstraat 296	1696	1840	<i>(lip)</i>
Waalse kerk of Franse kerk (5), eerder Kapel van het Sacraments Gasthuis	Kerk	Voorstraat 296	1840	nee	<i>(moz) (fri)</i>
Waleveste	Appartementencomplex	Buiten Walevest 74-121	1991	nee	<i>(gra)</i>
Wantij	Speeltuin	Noordendijk, zuidkant, ca. 150 meter vanaf de Oranjelaan	1937 pasen	1945	<i>(oud)</i>
Wantijbad (1)	Openlucht zwembad	Badweg 12	1936 25 jul	1994	<i>(oud) (gra)</i>
Wantijbad (2) gerenoveerd	Openlucht zwembad	Badweg 12	1994	nee	<i>(gra)</i>
Wantijbrug (1)	Spoorbrug	Over het Wantij	1885	1945 door de Duitsers opgeblazen	<i>(sti)</i>
Wantijbrug (2)	Spoorbrug	Over het Wantij	1949	1997	<i>(oud)</i>
Wantijbrug (3), hefbrug	Spoorbrug	Over het Wantij	1997	nee	<i>(oud)</i>
Wantijbrug	Verkeersbrug	In de Randweg N3, over het Wantij	1970	nee	<i>(wik)</i>
Wantijbuurt	Wijkje met villa's	Tussen Noordendijk en Wantij	1937	nee	<i>(oud)</i>
Wantijdijk	Dijk	Langs de zuidelijke kust van het Wantij	1882	nee	<i>(oud)</i>
Wantijpark	Stadspark	Baden-Powellaan, oostzijde	1936 27 jul	nee	<i>(oud)</i>
Wantijpaviljoen (1), eerst Theehuis	Theehuis, café-restaurant	Wantijpark 1	1940 1 aug	1953	<i>(oud)</i>
Wantijpaviljoen (2)	Café-restaurant	Wantijpark 1	1953	1974	<i>(oud)</i>

Wantijpaviljoen (3)	Partycentrum, restaurant	Wantijpark 1	1974	nee	<i>(rad)</i> 1323_214
Wantijplantsoen	Park, plantsoen	Baden-Powellaan, westzijde	1933-1936	nee	<i>(moz)</i>
Waterbeek of Struivig de Groot	Villa	Blekersdijk 2	1885	nee	<i>(gra)</i>
Het Molentje (1)	Woonhuis	Voorstraat 316	1550 ca.	1700 ca.	<i>(aug)</i>
Het Molentje (2)	Woonhuis	Voorstraat 316	1700 ca.	1887	<i>(aug)</i>
Het Molentje (3)	Woonhuis met winkel	Voorstraat 316	1887	1994-1995	<i>(aug)</i>
Het Molentje (4)	Woonhuis met winkel	Voorstraat 316	1995-1995	nee	<i>(aug)</i>
Weeshuisstraat, eerder Willem Oskens Stege	Straat	Weeshuisstraat	< 1386	nee	<i>(moz)</i> <i>(baa)</i>
Weeskinderendijk	Straat en dijk	Weeskinderendijk	1603	nee	<i>(oud)</i>
Weizigt, later Bos van de Roo	Buitenplaats	Ter hoogte van het Weizigt park	1722	1938	<i>(ros)</i>
Weizigt	Stadspark	Tussen Krispijnseweg, Mauritsweg en spoorwegemplacement	1946	nee	<i>(reg)</i>
Weizigt koetshuis	Koetshuis op buitenplaats	Van Baerleplantsoen 30	1886	nee	<i>(moz)</i> <i>(oud)</i> <i>(aug)</i>
Weizigt landhuis, later kantoor	Landhuis op buitenplaats	Van Baerleplantsoen 26	1794	nee	<i>(moz)</i>
Weizigt villa	Villa	Kilweg 10	1939	nee	<i>(kad)</i>
Wezigtschool, eerder Prof. Dr. Ph. Kohnstammschool	School	Johan Willem Frisostraat 39 hoek Nassauweg	1952 21 mei	2011 ca.	<i>(rad)</i> 554_32369
Welgelegen	Huis, later herenhuis met buitenplaats	Aan de oostzijde van de Groenedijk t.h.v. de Hallincqlaan	1616 ca.	1834	<i>(ros)</i>
West-Indisch Huis (1) of Het Suikerbrood	Herenhuis, 'seephuys' en pakhuis	Wijnstraat 87 en Kuipershaven 20-21	< 1622	1698	<i>(moz)</i> <i>(oud)</i>
West-Indisch Huis (2) of Het Suikerbrood	Herenhuis, suikerraffinaderij en pakhuis	Wijnstraat 87 en Kuipershaven 20-21	1698	1887	<i>(moz)</i> <i>(oud)</i>
West-Indisch Huis (3) of Het Suikerbrood	Herenhuis en pakhuis	Wijnstraat 87 en Kuipershaven 20-21	1887	1951	<i>(moz)</i> <i>(oud)</i>
West-Indisch Huis (4) of Het Suikerbrood	Drukkerij Scheffer	Wijnstraat 87 en Kuipershaven 20-21	1951	1998	<i>(moz)</i> <i>(oud)</i>
West-Indisch Huis (5) of Het Suikerbrood, sterk ingekort	Herenhuis	Wijnstraat 87	1999	nee	<i>(moz)</i> <i>(oud)</i>
West-Merwedepolder of Merwedepolder West	Polder	Tussen de Baanhoekweg, de N3, het Rivierenplein en het Wantij	1862	nee	<i>(oud)</i>
Westerkerk	Kerk, daarna garage	Muys van Holystraat 62	1888 11 mrt	1968 ca.	<i>(oud)</i>
Wielborg	Herenhuis met buitenplaats	Stevensweg, hoek Zuidendijk	< 1632	1786	<i>(ros)</i>
Wieldrecht	Kerkdorp	Vlaakweg	< 1276	1421 nov	<i>(oud)</i> <i>(wik)</i>
Wieldrecht	Polder	Zuid-west op het eiland	1659	nee	<i>(reg)</i> <i>(fri)</i> <i>(ros)</i> <i>(oud)</i>
Wieldrecht	Dorp als zelfstandige gemeente	Tweede Tol en Willemsdorp	1825	1857	<i>(oud)</i>
Wieldrecht	Watermolen	Rijksstraatweg 81	1735	1869	<i>(moz)</i>
Wieldrecht kerkje	Evangelisatiegebouw	's-Gravendeelsedijk 110	1883	1940 11 mei	<i>(oud)</i>
Wieldrechtse polder	Polder	Wieldrecht en Sterrenburg II en III	1659	nee	<i>(dom)</i>
Wieldrechtse zeedijk	Zeedijk	Vanaf de Schenkeldijk westwaarts naar de Dordtsche Kil, vandaar noordwaarts tot het Malle Gat	1652-1659	nee	<i>(fri)</i>
Wielhove of Wielhoven	Buitenplaats met huis	Aan de Wieldrechtse Zeedijk t.h.v. de Saffier	1659-1673	1813	<i>(ros)</i>
Wielwijk	Sporthal	Admiraalsplein 69	1968 21 sep	2000 ca.	<i>(gra)</i> <i>(rad)</i> 552_320329
Wielwijk	Winkelcentrum	Admiraalsplein	1958 20 sep	nee	<i>(kad)</i> <i>(rad)</i> 554_32646
Wielwijk	Woonwijk	Ten oosten van de woonwijk Crabbehof	1956-1960	nee	<i>(fri)</i>
Wijnbrug (1) eerder Cauwersinenbrug of Cawetsinebrug	Stadsbrug	Over de Wijnhaven tegenover Wijnstraat 209 en 211	< 1316	1599	<i>(baa)</i> <i>(dal)</i>
Wijnbrug (2)	Stadsbrug	Over de Wijnhaven tegenover Wijnstraat 209 en 211	1599	1645	<i>(dal)</i> <i>(oud)</i>
Wijnbrug (3)	Stadsbrug	Over de Wijnhaven tegenover Wijnstraat 209 en 211	1645	1694	<i>(dal)</i> <i>(oud)</i>

Wijnbrug (4)	Stadsbrug van gemetselde stenen met mastgat	Over de Wijnhaven tegenover Wijnstraat 209 en 211	1694	1866	<i>(dal) (aug)</i>
Wijnbrug (5)	Stadsbrug	Over de Wijnhaven tegenover Wijnstraat 209 en 211	1866	nee	<i>(dal)</i>
Wijngaert Kraan, Heer Alaerdt Craen of Cleyne Craen	Hijskraan	Botermarkt, toen nog bebouwd	< 1418	> 1677	<i>(moz) (baa)</i>
Wijnhaven, eerder Oude Haven of Wijnbrugshaven	Stadshaven	Vanaf Oude Maas tot de Nieuwbrug	< 1203	nee	<i>(baa)</i>
Wijnhuis	Herenhuis	Lange Breestraat 30	1690	nee	<i>(moz)</i>
Wijnkoperskapel (1), later Engelse Kerk	Kapel	Wijnstraat 158-160	1325	1656	<i>(oud)</i>
Wijnkoperskapel (2), later Engelse Kerk	Engelse Kerk	Wijnstraat 158-160	1656	1840	<i>(oud)</i>
Wijnstraat, eerder Novo Dicho, Nieuwe Zijde, Nieuwendijk, Hoechstraat, Hoogstraat, Voirstrate ande Poirtzijdee of Poortzijde	Straat	Vanaf de Boomstraat tot Tolbrugstraat Waterzijde	< 1203	nee	<i>(baa) (aug) (moz)</i>
Wilgenwende, later Nieuw Groenhove	Wijk	Ten zuidwesten van Sterrenburg III, bij de Smitsweg	2010	nee	<i>(oud)</i>
Wilhelmina Werkschool	B.L.O. school, eerder gemeenteschool	Hofstraat (zuid)	1897	1972	<i>(oud) (rad)</i>
Wilhelminahaven, eerste fase	Eerste Zeehaven	Aan de Kilkade	1915	nee	<i>(fri)</i>
Wilhelminahaven, gemoderniseerde tweede fase	Eerste Zeehaven	Aan de Kilkade	1930 25 sep	nee	<i>(oud) (reg)</i>
Wilhelminakerk	Kerk	Blekersdijk 39-41	1899 23 nov	nee	<i>(aug) (moz) (oud)</i>
Wilhelminastichting, hofje aan het Kasperspad	Hofje met bewoning	Wilhelminastichting	1927 25 jul	nee	<i>(moz) (aug) (mer)</i>
Willem II of Willem de Tweede	Stellingmolen, korenmolen	Krommedijk 227	1841	1934	<i>(oud)</i>
Willemshoeve	Hoeve, boerderij	Venuslaan 14	1941	2020	<i>(aug) (gra)</i>
William's Place	Villa, eerder woning, polikliniek en kantoor V.V.V.	Stationsweg 1	1880	nee	<i>(moz) (gra)</i>
Witte Leeuwsbrug (1) of Jagersbrug	Stadsbrug, enkele ophaal	Over de Spieringhaven, tussen Achterhakkers en Wilgenbosch	< 1650	1866	<i>(oud) (sti) (fri) (moz)</i>
Witte Leeuwsbrug (2) of Jagersbrug	Stadsbrug, draai	Over de Spieringhaven, tussen Achterhakkers en Wilgenbosch	1866	1932	<i>(oud) (sti) (fri) (moz)</i>
Witte Tullingh (1)	Woonhuis	Prinsenstraat 18	1630 ca.	< 1826	<i>(aug)</i>
Witte Tullingh (2)	Herenhuis	Prinsenstraat 18	< 1826	nee	<i>(aug)</i>
Wittstaete	Herenhuis	Johan de Wittstraat 29	1878	nee	<i>(gra)</i>
Woerdenbach (1)	Woonhuis met winkel	Voorstraat 252	1346	1753	<i>(gra) (moz)</i>
Woerdenbach (2)	Woonhuis met winkel	Voorstraat 252	1753	nee	<i>(moz)</i>
Wolbrandskerke, Wolbrantskerke, Kruiskerke, Cruiskerke of Cruijskerke	Kerk en kerkdorp	Gezondheidspark - Sportboulevard	1018 ca.	1421 nov	<i>(oud)</i>
Wolwevershaven, eerder Wollewevershaven of Nieuwe Haven aan Sint Joost	Binnenhaven	Als haven tussen de straten Wolwevershaven en Kuipershaven	1609	nee	<i>(baa) (aug) (sti) (fri) (oud) (reg)</i>
Wolwevershaven, eerder Schuiersdijkje, Nieuwe Opslag, Caij bij 't Coperhuys, Drappierscaej en Wolweverskade	Straat en kade	Wolwevershaven	1609	nee	<i>(baa) (aug) (sti) (fri) (oud) (dal)</i>
Woonhuis A. (Anton) van Gijn	Herenhuis, later bedrijfsgebouw	Sluisweg 1	1896	nee	<i>(moz)</i>
Woonhuis Dirk Meeldijk (1)	Pakhuis met	Grotekerksbuurt 22-24	1600 ca.	1924	<i>(oud)</i>
Woonhuis Dirk Meeldijk (2)	Wagenmakerij, nu bedrijfspand, met bovenwoning	Grotekerksbuurt 22-24	1924	nee	<i>(oud) (moz)</i>
Woonhuis Gijsbert de Lengh (1)	Woonhuis of pakhuis	Nieuwe Haven 44	1615-1620	1738 ca.	<i>(aug) (moz)</i>
Woonhuis Gijsbert de Lengh (2)	Woonhuis met pakhuis of loods	Nieuwe Haven 44	1738 ca.	1765 ca.	<i>(aug)</i>
Woonhuis Gijsbert de Lengh (3)	Herenhuis	Nieuwe Haven 44	1765 ca.	nee	<i>(aug) (moz)</i>
Woonhuis M.V. (Gijs) van Aardenne	Herenhuis	Hooikade 5	1850	nee	<i>(moz)</i>

Woonhuis S.M.H. (Hugo) van Gijn	Villa, complex met garage en tuinhuisje	Albert Cuypsingel 312	1935-1940	nee	(aug)
Zakkendragershuisje	Woonhuis	Mazelaarsstraat 2	1647	nee	(cen)
Zakkendragershuisje	Woonhuisje	Pottenkade 2	1709	nee	(moz)
Zakkendragersstraat, 't Sakkertje, Mazelaarsstraatje, Jan Raetsstraat of Jan Raetssteeg,	Straat, misschien de smalste van de stad	Zakkendragersstraat	1385 ca.	nee	(baa) (oud)
Zeehaven (1)	Zeehaven	Wilhelminahaven	1915	1930	(fri) (reg)
Zeehaven (2) verbeterd	Zeehavens	Julianahaven, Malle Gat en Wilhelminahaven	1930 25 sep	nee	(dal) (fri) (reg)
Zeehavenkwartier	Wijkje met oorspronkelijk 99	De Kotterstraat en het woongebied ten noorden daarvan	1921-1922	nee	(fri) (dom)
Zeelust (1), De Prins of De Suikerfabriek	Suikerraffinaderij, later pakhuis, nu	Binnen Walevest 98 en Hoge Nieuwstraat 119	1734	1901	(gra) (aug)
Zeelust (2), De Prins of De Suikerfabriek	Pakhuis, nu wooncomplex	Binnen Walevest 98 en Hoge Nieuwstraat 119	1901	nee	(aug)
Zeepaert of 't Zeepaert (1)	Herenhuis	Wijnstraat 113	1495 ca.	1740 ca.	(aug) (reg) (moz)
Zeepaert of 't Zeepaert (2)	Herenhuis met forse uitbreiding	Wijnstraat 113	1740 ca.	nee	(moz)
Zeldenrust (1)	Pakhuis, eerder loods	Hoge Nieuwstraat 4-6	1610	1844	(aug)
Zeldenrust (2)	Pakhuis met	Hoge Nieuwstraat 4-6	1844	nee	(aug)
Ziekenhuis voor betere standen (1), later Drukkerij en leegstaand, daarna woningcomplex	Ziekenhuis voor betere standen	Koningin Wilhelminastraat 42-48	1902	1916	(fri) (gra) (oud) (kad)
Ziekenhuis voor betere standen (2), later Drukkerij en leegstaand, daarna woningcomplex	Drukkerij Henskes tot ca. 1976, daarna leegstaand	Koningin Wilhelminastraat 42-48	1916	1999 ca.	(gra) (rad) 555_17107
Ziekenhuis voor betere standen (3), later Drukkerij en leegstaand, daarna woningcomplex	Woningcomplex	Koningin Wilhelminastraat 42-48	2000	nee	(gra)
Ziekenverpleging	Ziekenhuis	Ceramstraat 61	1916 17 jan	1990	(dal) (rad) 552_302890
Zitbank met klok	Zitbank met klok	Oranjepark	1935	nee	(moz)
Zittribune van O.D.S.	Tribune	Halmaheiraplein 26	1933	nee	(moz) (reg)
Zomerhof	Hofje met bewoning	Zomerhof aan het Papeterspad	1889	nee	(aug)
Zonnehoeve of Zonnehoek	Landhuis	Hoek Krommedijk en Crayensteynstraat 1	1907	1966	(rad) 552_409519
Zorgwijk	Villa	Vrieseweg 104	< 1832	1934	(gra)
Zuidbuitenpolder	Polder	Ten zuiden van het midden van de Alloydenspolder	1770	nee	(fri)
Zuidendijk	Dijk en straat	Zuidendijk	1617	nee	(aug)
Zuiderkerk, Krispijnkapel, later Johanneskerk	Kerk	Bosboom-Toussainstraat 67	1928 2 mrt	nee	(moz) (oud) (mer)
Zuidersluis of Groote Sluis (1)	Sluis	Aan het begin van de Prinsenstraat	1625-1626	1656	(vda) (fri)
Zuidersluis of Groote Sluis (2)	Sluis	Aan het begin van de Prinsenstraat	1656	1852	(vda)
Zuidersluis of Groote Sluis (3)	Sluis	Aan het begin van de Prinsenstraat	1852	1975	(vda) (baa)
Zuidhoven	Woonwijk	Tussen Laan der Verenigde Naties, S.M. Hugo van Gijnweg en Randweg N3	1962-1965	nee	(fri)
Zuidhoven, later met herenhuis	Buitenplaats met herenhuis	Zuidhovenlaantje	1603-1611	1940	(ros)
Zuidhovenkerk	Kerk, daarvoor boerderij	Zuidhovenlaantje 4	1965 8 sep	nee	(oud)
Zuidpolder	Polder	Van west naar oost over het eiland, onder de polder Oud Dubbeldam	1617	nee	(reg) (fri) (ros) (moz)
Zuidwijk	Villa, eerder boerderij, later grote buitenplaats	Venuslaan, hoek Planetenlaan	1603-1611	nee	(ros)
Zuileshoeve	Hoeve	Merwelanden 39-39A	1829	nee	(moz)
Zuly-Ann	Woonhuis met winkel	Grote Spuistraat 5	1700	nee	(moz)
Zwembad Buiten Walevest	Drijvend openlucht zwembad	Buiten Walevest 3	1887 jun	1935	(dal)
Zwembad Maasstraat	Openlucht zwembad	Maasstraat, bij de Stadswerven op de punt van de Staart	1916 1 sep	1943	(oud) (rad) 552_306765

Zwembad 's-Gravendeelsedijk	Drijvend openlucht zwembad	Handelskade zuid	1933	1935 4 sep gezonken	<i>(oud)</i>
Zwembad Spuihaven	Openlucht zwembad	Spuiboulevard 321, in de Spuihaven	1916	1933	<i>(reg) (fri)</i>
Zwembad Spuihaven	Particuliere openlucht zwemschool en zwembad	Spuiboulevard 89, in de Spuihaven	1870	1933	<i>(gra) (fri)</i>
Zwerfkei	Zwerfkei als cadeau van Nieuw-Dordrecht	Tegenover Nassauweg 4	1955 21 juli	nee	<i>(oud)</i>
Zwijndrechtse Hoofd of Zwijndrechts Veerhoofd (1)	Veerhoofd	Tegenover de Dolhuisstraat in de Boogjes	< 1445	1630 ca.	<i>(baa)</i>
Zwijndrechtse Hoofd of Zwijndrechts Veerhoofd (2)	Veerhoofd	Blauwpoortsplein	1630 ca.	1966	<i>(baa)</i>
Zwijndrechtse brug (1), als spoorbrug met draaibrug	Spoorbrug naar Zwijndrecht	Over de Oude Maas	1872	1970	<i>(dal) (reg) (wik)</i>
Zwijndrechtse brug (2), als spoorbrug met dubbelsporige hefbrug 'De Vlinder'	Spoorbrug naar Zwijndrecht	Over de Oude Maas	1970 22 mei	1994	<i>(gra) (wik)</i>
Zwijndrechtse brug (3), als spoorbrug met dubbelsporige hefbrug op 4 poten 'Het Hemelbed'	Spoorbrug naar Zwijndrecht	Over de Oude Maas	1994	nee	<i>(wik)</i>
Zwijndrechtse brug, als verkeersbrug	Verkeersbrug naar Zwijndrecht	Over de Oude Maas	1939 24 jun	nee	<i>(fri) (oud)</i>
Zwijndrechtse poort	Poort	Tegenover de Dolhuisstraat in de Boogjes	< 1471	< 1670	<i>(oud)</i>

Gebeurtenissen (gesorteerd op jaartal) :

Jaartal

*Bronnen **

Sporen van bewoning op de plaats van het huidige Gezondheidspark	500 vóór Chr.	<i>(oud)</i>
Romeinse bewoning op de plaats van het huidige Gezondheidspark	200 ca.	<i>(moz) (oud)</i>
Oudst opgegraven skelet op het Eiland van Dordrecht	500 ca.	<i>(aug)</i>
Een Gentse kroniek van de Sint Baafs abdij schrijft dat Dordrecht belangrijk was en bezoek kreeg van Noormannen	837	<i>(dal) (gra) (smi)</i>
Graaf Dirk IV wordt in of bij Dordrecht gedood	1049	<i>(aug) (baa) (jon)</i>
Doorbraak van de Merwede, daardoor ontstaat de Oude Maas, en de stad komt los van de Zwijndrechtse Waard	1170 ca.	<i>(moz) (jon) (sti)</i>
Pest epidemie in Dordrecht	1174	<i>(lip)</i>
Dirk VII, graaf van Holland, vaardigt een gildenprivilege uit voor lakensnijders	1200 febr	<i>(jon) (oud)</i>
Dordrecht voor het eerst schriftelijk aangeduid als handelsnederzetting met stedelijke rechten	1200 3 nov	<i>(moz) (oud)</i>
Dirk VII, graaf van Holland, sterft in zijn huis te Dordrecht	1203 4 nov	<i>(aug) (jon)</i>
Tijdens de Loonse oorlog wordt Dordrecht aangevallen, leeggeroofd en verwoest door Gerard van Are in opdracht van zijn broer de Bisschop van Utrecht	1204	<i>(jon) (fri) (oud)</i>
Willem I, graaf van Holland, verleent Dordrecht uitbreiding met het keurrecht op zijn stadsrechten	1220 jul	<i>(aug) (cox)</i>
Dordrecht telt ongeveer 3000 inwoners	1250	<i>(cox)</i>
Sint Sura, de stichtster van de Grote of Onze-Lieve-Vrouwekerk, wordt geboren	1270 ca.	<i>(aug)</i>
Floris V, graaf van Holland en Zeeland, verleent Dordrecht het privilege om zich met een gracht te versterken	1271 6 jul	<i>(aug) (jon) (moz)</i>
Het riviertje de Dubbeld wordt afgedamd met een sluis, t.h.v. het Hugo de Grootplein	1282	<i>(moz) (reg)</i>
Floris V, graaf van Holland en Zeeland, verleent Dordrecht recht om munten te slaan	1283	<i>(jon) (sti)</i>
Het Verdrag van Dordrecht wordt gesloten tussen de Engelse koning Edward en Duitse koning	1294 aug-sep	<i>(gra)</i>
Belegering van de stad door Wolfert van Borselen, heer van Veere, en de baljuw van Zuid-Holland,	1299 jul-aug	<i>(lip) (jon)</i>
Aloud van Ierseke, baljuw van Zuid-Holland, wordt tijdens bovenstaand beleg door Dordtse	1299 eind aug	<i>(wik)</i>
Jan I, de 15-jarige graaf van Holland en Zeeland, verleent Dordrecht het Stapelrecht op voorspraak van Jan II van Avesnes, graaf van Henegouwen	1299 6 nov	<i>(reg) (aug) (fri) (oud)</i>
Dordrecht telt ongeveer 5000 inwoners	1300	<i>(cox)</i>
Jan II, hertog van Brabant, samen met Vlamingen, belegeren drie weken lang de stad en het Huis te	1304	<i>(oud) (jon)</i>
Willem III, graaf van Holland, vlucht naar Dordrecht	1304 7 mei	<i>(reg)</i>
De kern met bewoners rond de Nieuwkerk wordt bij de Stad Dordrecht gevoegd	1307	<i>(pro)</i>
Grote stadsbranden	1332 en 1338	<i>(fri) (jon)</i>
Willem IV, graaf van Holland en Zeeland, verleent het Maasrecht als schadeloosstelling voor de	1338 18 feb	<i>(reg) (moz)</i>
Margaretha, zus van graaf Willem IV, en de vrouw van Keizer Lodewijk IV bezoekt Dordrecht	1346 30 apr	<i>(jon)</i>
Pest epidemie, de jaren van De Zwarte Dood	1348 tot 1351	<i>(oud)</i>
Albrecht van Beieren, graaf van Holland, overnacht en ontbijt in Dordrecht	1358 sep	<i>(oud)</i>
De Grote Kerk wordt verheven tot een kapittelkerk	1366 of 1367	<i>(moz) (oud)</i>
Tijdens de tweede Friese veldtocht levert de stad 600 gewapende mannen en 40 werklieden	1398	<i>(cox)</i>
Dordrecht telt ruim 8000 inwoners	1400	<i>(wik) (reg)</i>

Willem VI, graaf van Holland en Zeeland, bezoekt de stad en blijft een paar dagen	1405 feb	(fri)
Er wordt in de Dordtse straten geplunderd en hevig gevochten tussen Hoeken en Kabeljauwen	1407	(reg)
Belegering van de stad door Jan van Brabant en Jacoba van Beieren, tijdens de Hoekse en Kabeljauwse twist	1418 26 jun - 10 aug	(lip) (reg) (jon)
Huis te Merwede verwoest door Dordtenaren na de herovering van het kasteel op Jan van Brabant	1418	(reg)
Sint-Elisabethsvloed I	1404	(aug) (reg)
Sint-Elisabethsvloed II	1421 van 18 op 19 nov	(reg) (jon)
Sint-Elisabethsvloed III	1424 van 18 op 19 nov	(fri) (reg)
Dordrecht telt ca. 9000 inwoners	1450	(reg)
Pest epidemieën	1450, 1452 en 1458	(oud)
Philips III, ook genaamd Philips de Goede, hertog van Bourgondië en Graaf van Holland, bezoekt	1456 okt	(aug)
Grootste stadsbrand heeft 5 dagen geduurd, meer dan 600 huizen brandde af, bijna de helft van de stad tussen de Visstraat/Bagijnhof en Vuilpoort. Het nieuwe dak van de Grote Kerk vatte vlam, stortte in en verwoestte het interieur van de kerk volledig.	1457 28 jun tot 3 jul	(aug) (fri) (sti) (oud) (reg)
Rieten daken worden verboden in de stad, vanwege brandgevaar	1457	(fri)
Karel de Stoute, graaf van Holland, wordt in Dordrecht gehuldigd als nieuwe landsheer	1473 17 feb	(fri)
De Hoeken kregen de overhand in de stad en gooiden de Kabeljauwen er uit	1477	(reg)
Verrassende inname van Dordrecht o.l.v. Jan van Egmond, aanvoerder van de Kabeljauwen	1481 6 apr	(lip)
De (Kabeljauwse) Dordtenaren verslaan de (Hoekse) Rotterdammers bij de Slag op de Lek	1488 4 jun	(oud) (wik)
Maximiliaan I, keizer van Oostenrijk, bezoekt onze stad en wordt groots onthaald	1507	(oud)
Dordrecht telt ca. 11.000 inwoners	1514	(oud)
Karel V, wordt op 15 jarige leeftijd in Dordrecht ingezworen als Landsheer van de Nederlanden	1515 3 jun	(aug) (wik)
Grote stadsbrand buiten de Vuilpoort	1528	(reg) (fri)
Gruwelijke bestraffing van seriemoordenaars wegens de zgn. 'Roofmoorden in Het Ankertje'	1538	(oud) (rad) 555_17617
Karel V, keizer van Spanje, onderweg naar Den Haag, overnacht in Dordrecht in Huis Blijenburg	1540 21 jul	(sti) (reg)
Philips II, zoon van Karel V, keizer van Spanje, bezoekt Dordrecht, en verblijft in Huis Blijenburg	1549 25 en 26 sep	(sti) ((reg)
Hongersnood	1557 en 1566	(sti)
Dordrecht telt ca. 16.000 inwoners	1560	(oud)
Pest epidemie	1567	(lip)
Hertog van Alva bezoekt de stad, en verblijft in Huis Blijenburg	1570	(lip)
De Allerheiligenvloed zette een groot deel van Dordrecht 'een knie diep' onder water	1570 1 nov	(sti) (oud)
Hertog van Alva bezoekt de stad	1572 vóór 5 apr	(lip)
Aanval op de stad door de Spanjaarden, o.l.v. veldheer Bossu, wordt afgeslagen	1572 5 apr	(lip) (rad)
Watergeuzen, opstandelingen tegen de Spaanse overheersing, trekken met ca. 200 man de stad in	1572 25 jun	(lip) (sti)
Eerste Vrije Statenvergadering in Dordrecht	1572 19-23 jul	(reg)
Prins Willem I (Willem van Oranje) viert het avondmaal met de calvinisten in de Grote Kerk	1574 21 mrt	(rad)
Provinciale Synode van Dordrecht	1574 16 jun	(lip) (oud)
Prins Willem I (Willem van Oranje) en Charlotte de Bourbon houden hun huwelijksviering in de	1575	(lip) (aug)
Unie van Dordrecht; Holland en Zeeland gaan samenwerken en Willem van Oranje wordt de	1575 4 jul	(reg)
De klokken van de Grote Kerk, en vele anderen, worden omgesmolten t.b.v. geschut voor de	1575	(aug) (fri)
Prins Willem I (Willem van Oranje) en Charlotte de Bourbon laten hun dochttertje Elisabeth van	1577	
Dordrecht telt ca. 14.000 inwoners	1580	(oud)
Vaargeul de Dordtsche Kil wordt uitgegraven tot rivier t.b.v. de scheepvaart	1599	(oud)
Het Dordtse oorlogsschip De Zwarte Galei overvalt bij Antwerpen acht Spaanse schepen,	1600 van 29 op 30 nov	(reg) (oud)
De bestaande stadsmuur wordt overal naar een minimale dikte van 55 cm gebracht	1602 en volgende jaren	(reg)
Pest epidemie met ruim 2.600 slachtoffers, ca. 15% van de inwoners	1603	(reg) (sti)
Dordrecht koopt de ambachtsheerlijkheid Van der Merwede	1604	(fri)
De eerste bibliotheek komt in de ondergrondse kapel van het voormalige Mariënbornklooster	1617	(fri)
De monding van de Wijnhaven wordt versmald	1617	(oud)
Dordrecht telt ca. 17.500 inwoners en ca. 2600 huizen	1618	(aug)
Prins Maurits van Oranje bezoekt Dordrecht via zijn jacht, met aankomst op het Groothoofd	1618 18 sep	(aug)
Nationale Synode van Dordrecht, bijeengeroepen door Prins Maurits	1618 13 nov tot 1619 9 mei	(lip) (reg) (oud)
In het huis De Drie Zeyldragers op de Riedijk, wordt een vierling geboren	1621 9 juni	(reg)
Dordrecht telt tijdens een volkstelling 18.270 inwoners	1622	(fri) (reg)
Johan de Witt, raadspensionaris, wordt in Dordrecht geboren	1625	(reg)
Het ambacht Dubbeldam telt 56 huizen	1632	(reg)
Pest epidemie met ongeveer 3700 slachtoffers, ongeveer 1/6 van de inwoners	1636-1637	(lip) (sti)
Maria de Medici, moeder van Lodewijk XIII, de koning van Frankrijk, en Frederik Hendrik, prins	1638 20 aug	(oud)
Aardbeving in Dordrecht, tussen 2 en 3 uur 's-nachts	1640 4 apr	(oud)
Prins Willem van Oranje bezoekt met groot gevolg de stad, en dineert in Herberg de Pauw	1650 8 t/m 11 jun	(oud)
Het vuurwerkhuis en de kruittoren 's-nachts in de lucht gevlogen, met 4 doden als gevolg	1652 2 jul, om 05:00 uur	(oud)
Koning Karel II van Engeland bezoekt de stad, en logeert in Herberg de Pauw	1655 mrt	(oud)
Pest epidemie	1664	(reg)
Prins Willem III, stadhouder, bezoekt de stad, en vergadert in Herberg de Pauw	1672 29 jun	(dor) (reg)
De Gemeente verleend subsidie om de Dubbeldamseweg te bestraten	1685	(dom)

De Spuiweg en de Patersweg worden door de Gemeente beter begaanbaar gemaakt	1687	(dom)
Johan Willem Friso, prins van Oranje, verdrinkt en wordt later in Herberg de Pauw gebalsemd	1711 14 jul	(oud)
De ingewanden van Johan Willem Friso, prins van Oranje, worden in de Nieuwkerk begraven	1711 23 jul	(oud) (reg)
Tsaar Peter de Grote, op reis naar Rusland, maakt in Dordrecht een overstap op een andere boot	1717	(oud)
Het ambacht Dubbeldam telt 107 huizen	1732	(pro)
Willem IV, stadhouder van alle gewesten, bezoekt Dordrecht	1747 5 jun	(sti)
De eerste stadsapotheker, Jodocus van Laren, wordt benoemd in een nu nog bestaande functie	1762 30 jul	(oud)
Dordrecht telt ca. 14.500 inwoners	1763	(oud)
Willem V, stadhouder van de republiek, bezoekt Dordrecht	1766 mei	(reg)
Het Dordtse Teekengenootschap Pictura wordt opgericht	1774 1 okt	(reg) (fri)
Aanval op de stad door het Pruisische leger en Dordrecht capituleert, waarna een dag later het leger de stad in marcheert	1787 18 sep	(lip) (reg) (oud)
De Dordrechtsche Oprechte Hollandsche Historische Courant, later de Dordrechtsche Courant,	1789 8 dec	(rad) (fri)
Inname van de stad door Franse troepen, zonder een schot te lossen, over het ijs, via de Riedijkspoort	1795 19 jan	(reg) (sti) (aug)
Dordrecht telt tijdens een volkstelling 18.014 inwoners	1795	(fri) (aug)
Huisnummers worden ingevoerd	1797	(aug)
Pokken epidemie	1807	(reg)
Koning Lodewijk Napoleon bezoekt de stad vanwege de grote overstroming van de Alblasserwaard	1809	(oud)
Keizer Napoleon bezoekt de stad erg vluchtig, van 7 tot 12 uur 's-ochtends	1811 5 okt	(sti) (oud)
Vrijmetselaarsloge La Flamboyante wordt opgericht	1812	(fri)
Vertrek van het Franse leger, voor de eerste keer	1813 18 nov	(lip) (fri)
Aanval en bombardement vanuit Papendrecht op en inname van de stad door het Franse leger	1813 22 nov	(fri) (aug)
Vertrek van het Franse leger, voor de tweede keer	1813 23 nov	(lip) (fri)
Aanval en bombardement vanuit Papendrecht op de stad door het Franse leger. Nu wordt het	1813 24 nov	(lip) (fri)
Kozakken, en een detachement Pruisische jagers, bivakkeren in de stad	1813 van 3 tot 6 dec	(reg)
Kroonprins Willem II bezoekt o.a. de Grote Kerk	1830 29 apr	(reg) (oud)
Dordrecht telt ca. 19.800 inwoners	1832	(reg)
Cholera epidemieën met 1147 slachtoffers	1832-1859	(fri)
Vijf poorten, een toren en omvangrijke gedeelten van de stadsmuur worden afgebroken	1833	(sti)
Het dorp Dubbeldam telt 48 huizen met ca. 350 inwoners	1840	(pro)
Koning Willem II geeft een audiëntie op het Stadhuis en inspecteert de Schutterij	1841 29 apr	(fri) (oud)
Vereniging Dordrechts Museum wordt opgericht	1842	(gra)
Vóór het Stadhuis, in het openbaar, wordt door ophanging de laatste doodstraf in de stad voltrokken	1846 29 dec	(fri) (dor)
Dordrecht telt ca. 21.000 inwoners	1849	(reg)
K.D.R. & Z.V., de Koninklijke Dordrechtsche Roei- en Zeilvereeniging, wordt opgericht	1851 28 okt	(gra)
Het eerste deel van het stedelijke gasnet wordt aangelegd	1852	(sti)
Cholera epidemie	1853	(moz) (fri)
Koning Willem III bezoekt de Grote Kerk en de tentoonstelling van de Maatschappij van	1854 20 sep	(oud) (aug)
De gemeenten De Mijl, Krabbe, Nadort en Wioldrecht worden bij Dubbeldam gevoegd	1857	(oud)
Brandverzekeringsmaatschappij De Holland wordt opgericht	1859	(reg)
Dordrecht telt 23.000 inwoners	1860	(reg)
Willemsdorp telt 60 inwoners	1860	(pro)
Cholera-epidemie met 491 slachtoffers, waarvan er 21 in de Kromme Elleboog	1866	(lip) (fri) (moz)
Alle straten in de stad worden van naamborden voorzien	1866	(oud)
Grensregeling en grondruil met Dubbeldam, om het stationemplacement op Dordts grondgebied te krijgen	1871 19 jun	(dal) (sti) (fri) (reg)
De eerste stoomtrein rijdt het nog in aanbouw zijnde station binnen vanuit Breda	1871 31 dec	(reg) (oud)
De eerste trein uit Rotterdam Feijenoord rijdt via de spoorbrug over de Oude Maas de stad binnen	1872 31 okt	(fri) (sti)
Levensverzekeringsmaatschappij Dordrecht wordt opgericht	1874 30 sep	(reg)
De Paardentram doet zijn intrede in de stad en verdwijnt weer	1879 23 nov tot 1919 16 mrt	(oud) (reg) (wik) (sti)
Dordrecht telt ruim 25.000 inwoners	1879	(reg)
Een waterleidingnet is aangelegd, er komt gezuiverd drinkwater uit de kraan	1883 1 mei	(sti) (fri)
Dordrechtsche Cricket en Football Club, later Dordrechtsche Football-Club D.F.C., opgericht	1883 16 aug	(fri)
De wijkaanduidingen worden geschrapt en elk pand krijgt een huisnummerschildje	1884-1885	(oud)
Het telefoon netwerk wordt in de stad in gebruik genomen	1884 1 aug	(reg)
Het Stadsarchief Dordrecht wordt opgericht	1885	(aug)
Vereniging Oud-Dordrecht wordt opgericht	1892	(oud) (reg)
Koningin Wilhelmina, en koningin-moeder Emma, bezoeken de Nationale Tentoonstelling Vak en Kunst in het Oranjepark, de Grote Kerk, het Stadhuis em het Weeshuis	1897 18 aug	(reg) (fri) (oud)
Oprichting van de Dordtse Openbare Bibliotheek	1898 1 dec	(reg)
Dordrecht telt 38.000 inwoners	1900	(reg)
Dubbeldam telt 5.973 inwoners	1900 1 jan	(wil)
Grenswijzigingen Dordrecht - Dubbeldam	1903	(sti) (fri)
Dordrecht telt ruim 44.000 inwoners	1907	(dor)

Het gemeentelijk energiebedrijf G.E.B. wordt opgericht	1908	(reg)
Voor het eerst komt er geregelde stroomlevering beschikbaar	1910 28 jul	(sti) (wil)
Muziekkorps Jubal wordt opgericht	1911 15 mei	(oud)
Koningin Wilhelmina en Prins Hendrik bezoeken de Lips Brandkasten- en Slotenfabriek, het Kop	1914 24 apr	(oud)
De eerste honderden, van de later ruim 4500, Belgische oorlogs-vluchtelingen worden	1914 11 okt	(sti) (reg)
Watersnoodramp, vrijwel de gehele stad loopt onder	1916 13 en 14 jan	(reg)
Algehele herziening van de huisnummering	1917-1918	(oud)
De elektrische straatverlichting kwam tot stand	1917-1920	(pro)
Spaanse Griep	1918	(reg)
Koningin Emma bezoekt het Dordrechts Museum en het Gemeente Ziekenhuis aan de Bankastraat	1921 30 mei	(oud)
Dordrecht telt 54.000 inwoners	1922	(mer)
De eerste bussen van een autobuslijn rijden in de stad	1922 20 dec	(reg)
Zo goed als alle huizen zijn op riolering met doorspoelsysteem aangesloten	1923	(sti)
Polder de Biesbosch wordt opengesteld	1928	(reg)
Koningin Wilhelmina en Prinses Juliana bezoeken vier ijsbrekers in de Dordtse Kil, het Hollands	1929 2 mrt	(oud)
Voor het eerst vliegt er een Zeppelin boven de stad	1929 13 okt	(reg)
Koningin Wilhelmina, Prins Hendrik en Prinses Juliana openen de Zeehaven	1930 25 sep	(oud) (aug)
Het autoveer van de Kop van 't Land naar Werkendam wordt opengesteld	1931	(pro)
Voor het eerst ontvangt station Dordrecht een elektrische trein	1934 15 mei	(oud)
Dordrecht telt ruim 56.000 inwoners	1936	(reg)
Koningin Wilhelmina opent de Moerdijk verkeersbrug	1936 12 dec	(oud)
De burgemeester roept op tot een "vóór-mobilisatie". Deze werd een maand later definitief.	1939 24 aug	(oud)
Dordrecht geeft zich over aan het Duitse leger, nadat er 350 soldaten hier zijn gesneuveld	1940 14 mei	(fri) (reg)
Door de Duitse bezetter wordt een deel van de spoorbrug naar Zwijndrechtse opgeblazen	1944 sep	(reg)
Engels bombardement op het Merwesteinpark met 59 Dordtse slachtoffers en 128 vernielde panden	1944 24 okt	(aug) (reg)
3.500 bommen sneuvelen tijdens de hongervinter	1944-1945 winter	(dom)
De Duitsers steken het ouderlijk huis in de Prinsenstraat van verzetstrijdster Lenie Dicke in brand	1945 10 jan	(reg)
De eerste Canadese bevrijders trekken onze stad binnen	1945 9 mei	(oud) (fri)
De verkeersbrug bij Moerdijk is hersteld	1945 31 dec	(fri)
Dordrecht telt ruim 65.000 inwoners	1946	(reg)
Dordrecht telt bijna 71.000 inwoners	1950	(oud)
De eerste ontvangst van een TV-uitzending in Dordrecht	1951 2 okt	(reg)
De Pontonniers vertrekken uit Dordrecht	1952	(reg)
Watersnoodramp, met 2 doden in Dordrecht	1953 1 feb	(reg) (sti)
Ten zuiden van de Patersweg worden 300 woningen gebouwd	1955	(oud)
Algehele herziening van de huisnummering	1955-1958	(oud)
Koningin Juliana bezoekt de stad	1958 5 sep	(reg)
Grensregeling met Dubbeldam t.b.v. de bouw van nieuwe wijken	1960 1 okt	(sti) (oud)
Dordrecht telt 82.000 inwoners	1960	(oud)
Het saneringsplan voor de Dordtse binnenstad wordt in de gemeenteraad aangenomen	1962 17 jan	(fri) (reg)
De Dordtse popband The Zipps houden in het Dolhuys hun eerste optreden	1965 26 sep	(reg)
Dordrecht telt ruim 100.000 inwoners	1970	(reg)
Dubbeldam en een stukje van Sliedrecht worden aan Dordrecht toegevoegd	1970 1 jul	(sti) (oud)
Netnummer telefoon van Dordrecht gewijzigd van 01850 naar 078	1973 11 mei	(gra)
Koningin Juliana bezoekt het Dordrechts Museum, Kunstmin, en opent de Drechtunnel en de	1977 15 nov	(oud) (wik)
Het dorp Dubbeldam wordt een wijk van Dordrecht	1970 1 jul	(aug)
Na sanering verrijzen er nieuwbouw woningen aan de Boogjes en in het Bleijenhoekgebied	1982	(fri)
Na sanering verrijzen er nieuwbouw woningen in het Lijnbaangebied	1988	(fri)
Bij het Biesboschcentrum aan de Baanhoekweg worden bevers uitgezet	1988 25 okt	(reg)
De Fast Ferry veerdienst wordt in gebruik genomen	1999 1 nov	(reg)
De beeldbank van het Erfgoedcentrum DiEP, later het Regionaal Archief Dordrecht, gaat online	2009 mrt	(reg)
Koning Alexander en zijn gezin vieren de landelijke Koningsdag in Dordrecht	2015 27 apr	(wik)
Dordrecht telt 119.342 inwoners	2020 1 aug	(wik)
De Canon van Dordrecht wordt gepubliceerd door Het Augustijnenhof	2020 31 okt	(aug)

*** Bronnen:**

(aug) Het Augustijnenhof Dordrecht, <i>Website, Canon van Dordrecht, Dordrecht Monumenteel en andere publicaties</i> , 2020
(baa) Mieke van Baarsel, <i>Van Aardappelmarkt tot...</i> , 1992
(cen) Dordrecht Marketing, <i>www.centrumdordrecht.nl</i> , 2020
(cox) Joseph Carel Marie Cox, <i>Hebbende privilege van stede</i> , 2011
(dal) Jan Leendert van Dalen, <i>Geschiedenis van Dordrecht, deel 1 en 2</i> , 1931 en 1933
(dom) J. Dommissie, <i>125 jaar Gemeentewerken Dordrecht</i> , 1991
(dor) De Dordrechtsche Courant, in <i>regionaalarchiefdordrecht.nl</i> en in <i>delpher.nl</i> , 2020
(fri) Willem Frijhoff e.a., <i>Geschiedenis van Dordrecht deel 1 t/m 3, van 1572-2000</i> , 1996, 1998 en 2000
(gij) Simon van Gijn, <i>Dordracum Illustratum, deel 1 t/m 4</i> , 1908 en 1912
(gra) Arno de Grauw, <i>dordrechtplattegronden.nl</i> , 2020, <i>Villa's en Herenhuizen, 2022 en Sibrand de Grauw, ABCDordt</i> , 2014

(jon)	Henk 't Jong, <i>De oudste stad van Holland</i> , 2020
(kad)	Kadaster
(lip)	C.J.P. Lips, <i>Wandelingen door Oud-Dordrecht</i> , 1974
(mer)	Merwepost, <i>Merwepost</i> , 1922 -1928
(moz)	Monumentenzorg, monumentenzorgdordrecht.nl , archeologiedordrecht.nl en boek <i>Monumenten in ZH</i> , 2010
(oud)	Vereniging Oud-Dordrecht, <i>Dordtse Bronnen, Jaarboeken, Jaarverslagen en Tijdschriften</i> , 1956-2020
(pro)	Provinciaal Bestuur Zuid-Holland, <i>Dordrecht</i> , 1995
(rad)	Regionaal Archief Dordrecht, regionaalarchiefdordrecht.nl , <i>beeldbank of toegangscodes met inventarisnummer</i> , 2020
(reg)	Regionaal Archief Dordrecht, <i>Kwartaal & Teken, DiEP, Ach Lieve Tijd</i> , 1985-1986 en <i>Dordrecht 366 dagen</i> , 2019
(ros)	Cas van Rossum, <i>De voornaamste vermaaken der Dordtenaaren</i> , 2017
(smi)	Smits en Schotel, <i>Beschrijving der Stad Dordrecht</i> , 1844
(sti)	Stichting Historisch Platform Dordrecht, <i>Verhalen van Dordrecht</i> , 2004-2020
(wik)	Wikipedia, www.wikipedia.nl , 2020 en Wikiwand, www.wikiwand.com , 2021
(wil)	C.J. van der Wilt, <i>Dordt een eeuw geleden</i> , 2009